

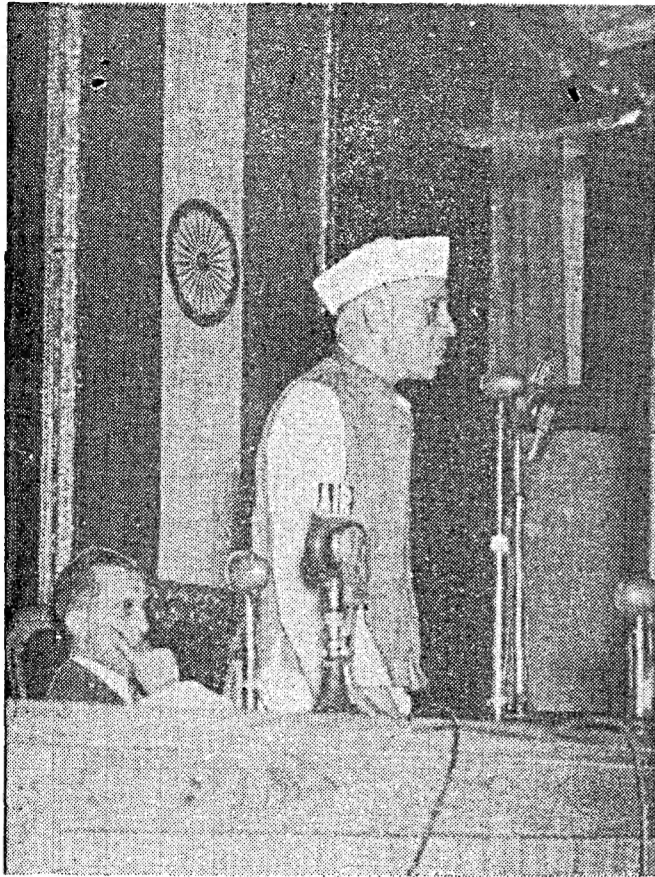
ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

కుండేదరుడు
(దంతపుసాము నకలు.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కృత్రిక సంఘం

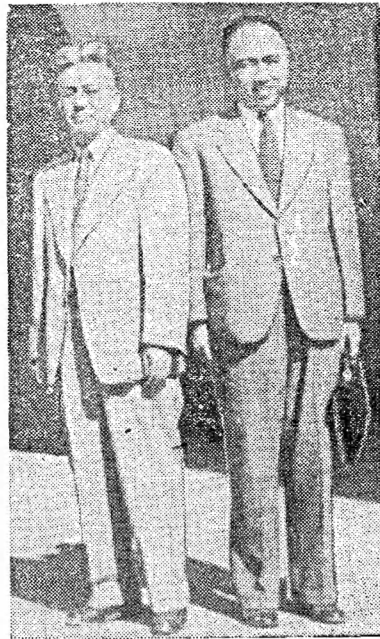

మహాసభలో నెహ్రూ స్వాగతోచ్ న్యాయం—సభాసదులు.

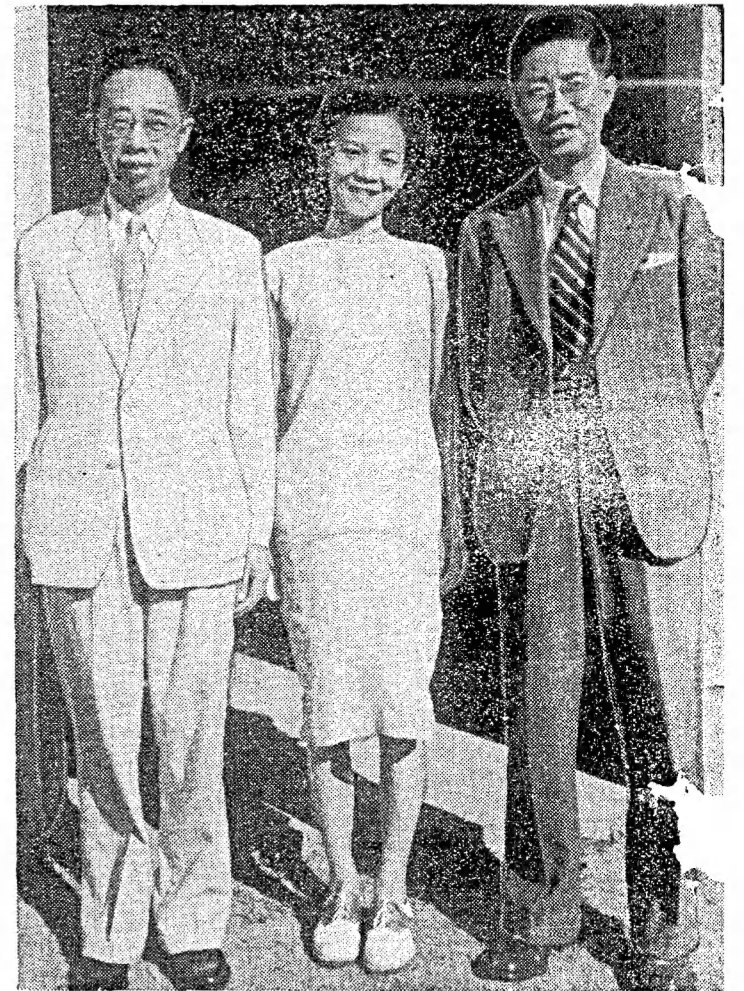

సభాధ్యక్షుడు జడ్జీనరాం సభకు వెళ్ళేముందర తన సత్తా

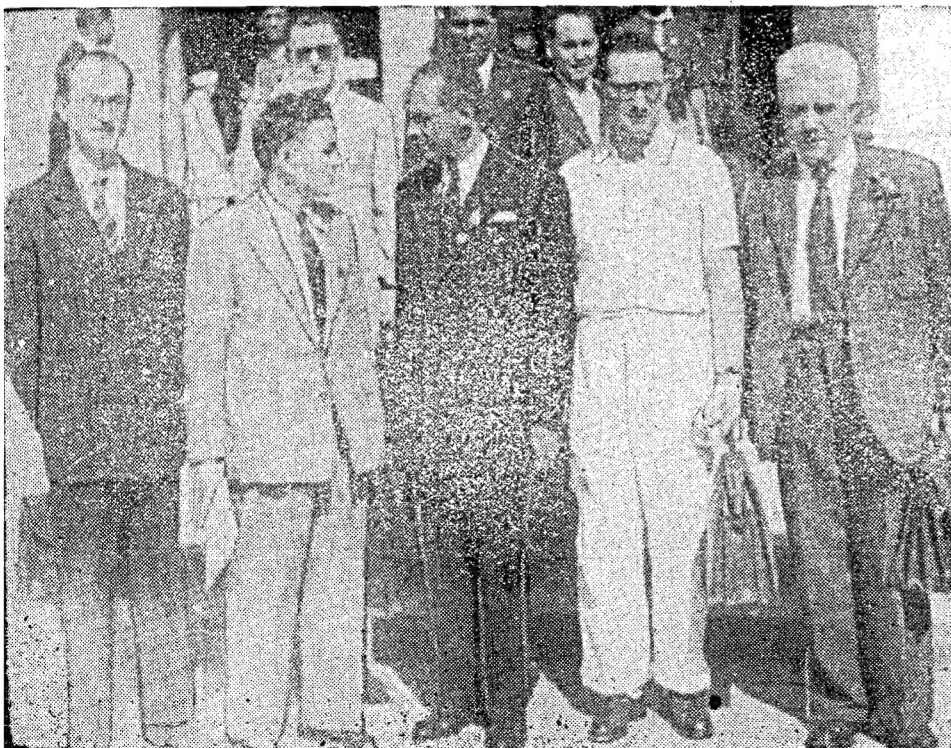
ఆ సి యా ప్రాంతీయ మహాసభ

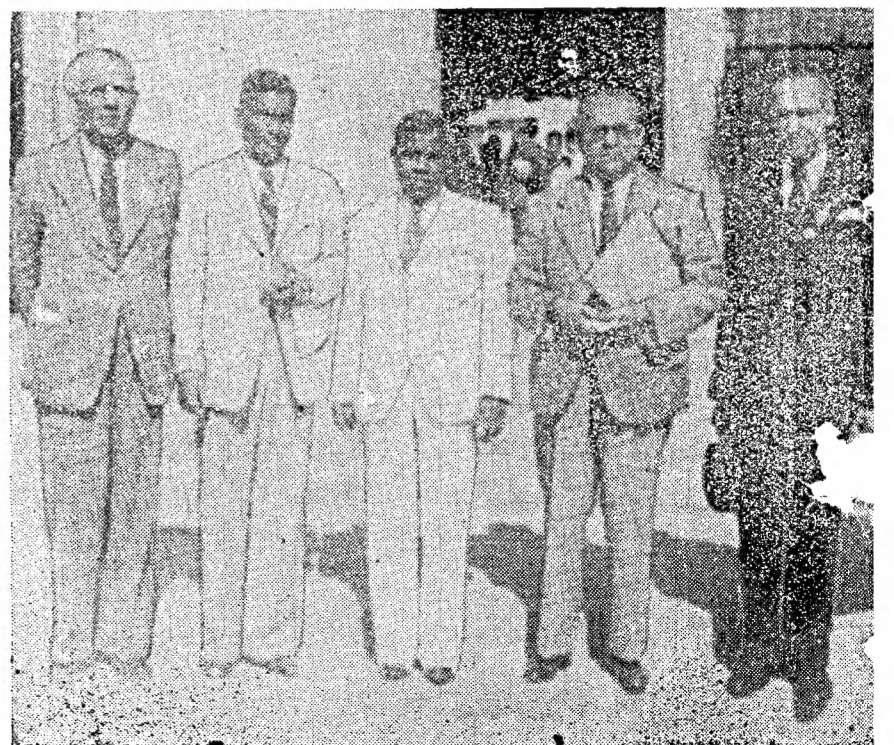
సింహళ ప్రతినిధులు

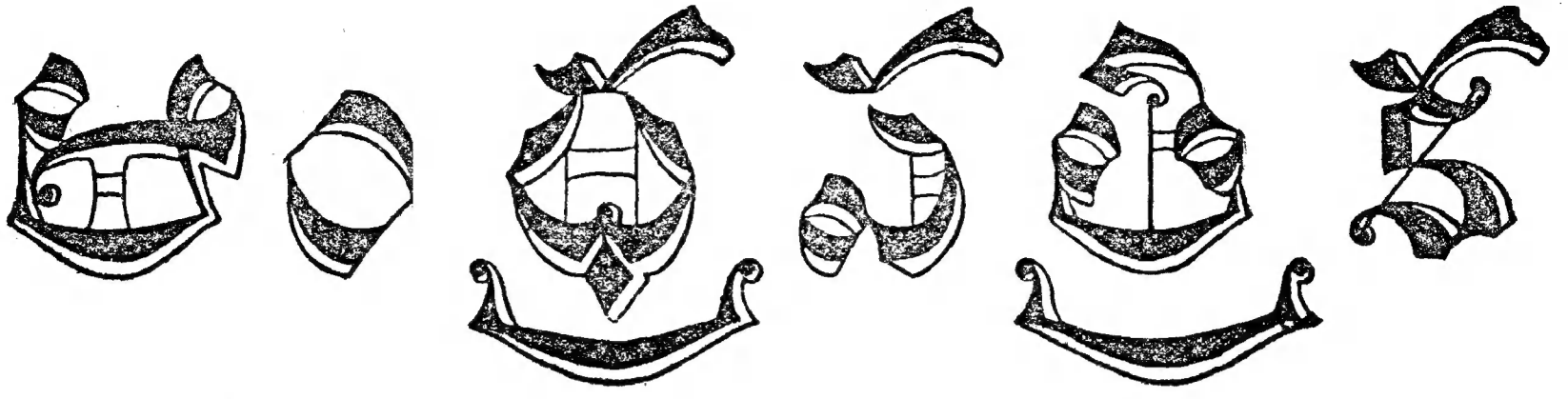

మహాసభకు వచ్చిన చైనా ప్రతినిధివర్గం

సమావేశానికి వచ్చిన బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు.

సంవత్సర చందా రు. 12-0-0
విడిపత్రిక అణాలు 0-4-0

ప్రతిబుధవారమున ప్రకటింపబడును

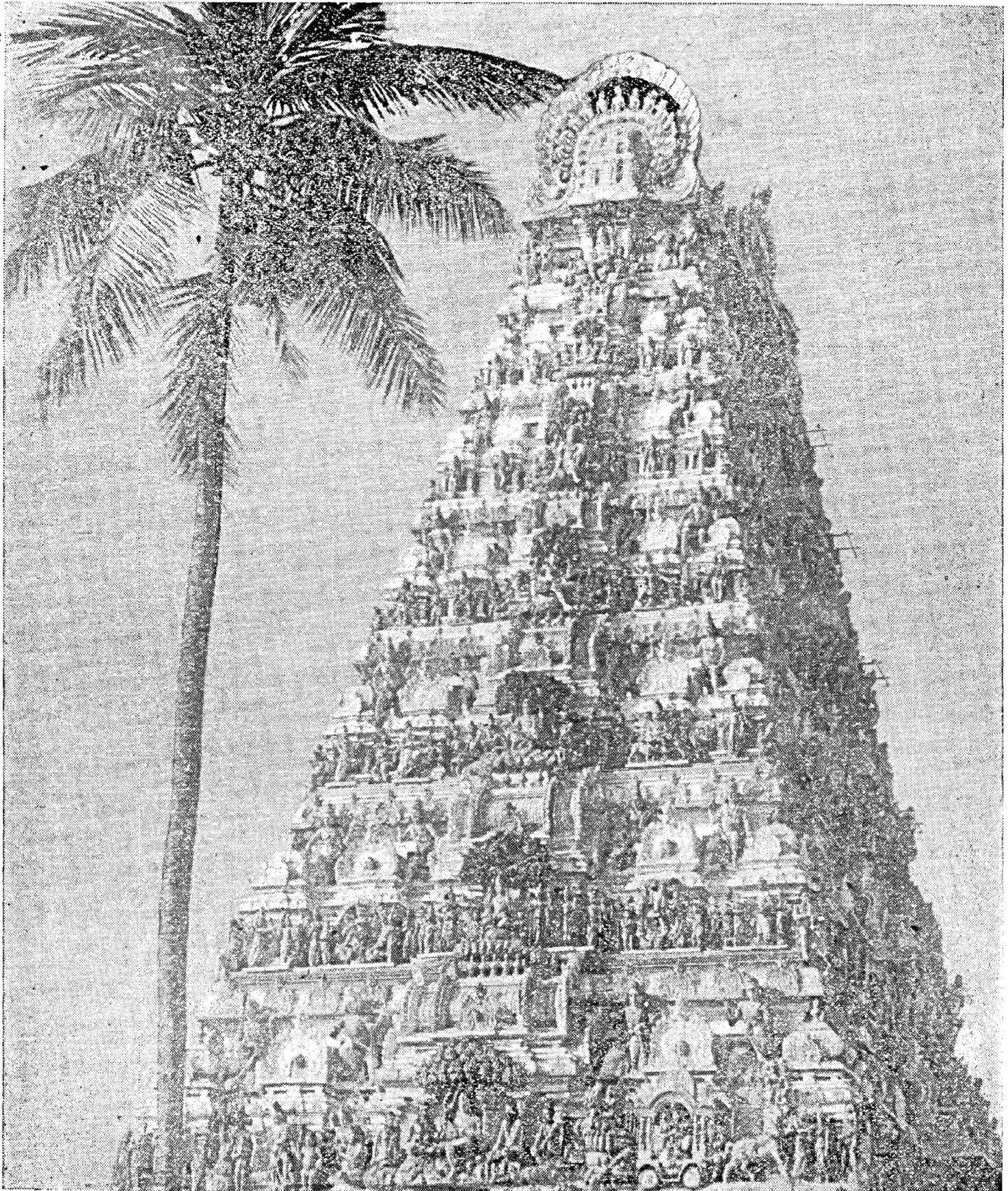
సంపుటము 40

సంచిక 9

ఒరు లేయవి యొనరించిన నరవర! యప్రియము తన మనంబున కగు దా
నొరులకు నవిసేయకునికి పరాయణము పరమధర్మ పథముల కెల్లఁ. (మహాభారతము)

Founder: K. NAGESWARA RAO.

సర్వజిత్తు సంవత్సర ఆశ్వయుజ బహుళ అమావాస్య బుధవారము

మైలాపూరు కపాలేశ్వర దేవాలయ గోపురము.
(మొన్న విజయదశమినాటికి, పాతబడిన గోపురాన్నింతను నూత్న శిల్పాలతో పునరుద్ధరణ మొనర్చారు.)

ఆంధ్రపత్రిక

1947-వ సం॥ నవంబరు నెల 12-వ తేది బుధవారము

తమిళుల ప్రతిపదోరణి

“తమిళులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడమే గాక, వారికి సంపూర్ణ స్వయంనిర్ణయాధికారాన్ని కూడా ప్రసాదించాలి. తమిళరాష్ట్ర భవిష్యదాజ్ఞాంగాన్ని నిర్మించుకొనడానికి తమిళులకు పూర్తి స్వాతంత్ర్యం ఉండాలి. తమిళ సోషలిస్టు రివల్యూట్ భారత సోషలిస్టు రివల్యూట్తో సంయుక్త మౌతుంది. అయితే ఇది ఐచ్ఛికంగా జరగవలసిందే గాని, ఇందులో నిర్బంధం ఏమీ ఉండరాదు” అని తమిళరసు ఖజగం యాజమాన్యానజరిగిన ప్రథమ మద్రాసు రాష్ట్ర మహాసభ కథ్యక్షత వహించిన శివజ్ఞాన గ్రామణిగారు తమ అధ్యక్ష ప్రసంగంలో వివరించారు. ఇదే ధోరణిలో సమావేశం ఒక తీర్మానంకూడా చేసింది. సభాసదులందరూ ఇదే ధోరణిలో ఉపన్యాసాలు చేశారు. తమిళరాష్ట్రం విషయమై కాంగ్రెస్ వైఖరిగురించి కొన్ని అపోహలు ప్రబలివంటూ తమిళ రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు కామరాజు నాడార్ గారు “తమిళనాడు తమిళులకే” అనే విషయమై సందేహాలకు ఆస్కారంలేదనీ, తమిళ రాష్ట్ర రాజధానిగా చెన్నపట్నం తమిళ రాష్ట్రంలో చేరాలనే విషయమై కూడా ఎలాంటి వివాదాలకుగాని, సందేహాలకు గాని తావు లేదనీ ప్రకటించారు. తిరువాన్కూరు సంస్థానంలో తమిళుల సమన్వయ పరిష్కారానికి కామరాజునాడార్ గారు తెలిపిన మార్గంకూడా ఇదే ధోరణిలో ఉంది. సంస్థానంలోనే ఒక ప్రత్యేక ప్రాంతాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోవాలని వీరు అక్కడి తమిళులకు సలహా ఇచ్చారు.

“తెనుగువారి కోరికలు జిన్నాగారి కోరికల్లాగా ఉన్నవి” అని రాష్ట్ర ప్రధానిగా ఉంటున్న ఒమందూరు రామస్వామి రెడ్డియార్ ఒకప్పుడు విమర్శించెను. అదే న్యాయాన్ని బట్టి తమిళుల కోరికలు ఎలా ఉన్నవో చెప్పవలసి వస్తే, అవి కేవలం “హిట్లర్ కోరికల్లాగా” ఉన్నవని చెప్పవలసి వస్తుంది. మద్రాసు విషయమే

విచారణ అవసరం లేదనీ, తిరుపతి నుండి కన్యాకుమారివరకూ తమిళ రాష్ట్రమే అనీ, తమిళ రాష్ట్రానికి ప్రకృతి నిర్మిత సహద్దు లున్నవనీ అధ్యక్షత వహించిన గ్రామణిగారు సెల విచ్చారు. నిజంగా ప్రకృతి సరిహద్దుల ప్రకారం వీరు తమిళ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొన కోరితే వెనక ప్రధాని రామస్వామి రెడ్డియార్ గారు కోరినట్లే వెన్నార్ నది వరకూ తమిళరాష్ట్రంలో చేరాలని కోరవచ్చును.

ఇలాంటి వాదనలవల్లా, కోరికల వల్లా ప్రయోజనం ఏమీ ఉండదు. తమిళులు తిరుపతి వరకూ తమదేనంటే, తెనుగువారు తంజావూరుదాకా తమదేనని అనవచ్చు. కాని ఇలాంటి కోరికలు హాస్యాస్పదమే గాక, ముందు ముందు ప్రమాదకరంగాకూడా పరిణమింపవచ్చును. ఇరుగుపొరుగుగా ఉండవలసిన వాణిమధ్య సాధారణంగా ఉండవలసిన సయోధ్యత ఉండదు. వివాదాస్పదమైన విషయముల సరిహద్దు నిర్ణయక సంఘానికి వదిలివేయడం ఉత్తమం. మద్రాసు మంత్రులు ఈ విషయమై ఒక సమాధానమునకు వచ్చియుండిరి. ఆంధ్ర నాయకులు మద్రాసు విషయాన్ని సరిహద్దు నిర్ణయక సంఘానికి వదిలివేయటం అంగీకరించిరి. అలాంటి సందర్భంలో ఇప్పుడు అరవలు ఒక్కసారి గాఢ నిద్ర నుంచి మేల్కొన్నట్లుగా, ప్రత్యేక రాష్ట్రం కావాలనీ, ఆ రాష్ట్ర రాజధానినగరం చెన్నపట్నమేననీ ఆందోళన ప్రారంభించుట ఏ మాత్రం ఉచితంకాదు. ఇప్పటికీ ఆత్మాభిమాన సంఘంవారి ద్రవిడస్థాన్ ఉద్యమంవల్ల భాషారాష్ట్ర సమస్య, భాషాప్రయుక్తంగా చెన్న రాష్ట్రాన్ని విభజించుటా క్లిష్టమైనది. దక్షిణాపధంపై రాజ్యాధికారం చలాయించాలనే తృష్ణ ఇందుకు కారణం. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును కూడా ప్రతిఘటింప ప్రయత్నించిరి. ఈ ఉద్యమానికి, తమిళ సుఖజగం ఉద్యమానికి ఏమీ తేడాలేదు. భారతీయ ఐక్య

తమ తాము కృషిచేస్తామని అదే ఈ మహాప్రభుత్వముని ప్రతినిధులు పలు పురు ప్రకటించినా, తమిళులకు సంపూర్ణ స్వయం నిర్ణయాధికారం కావాలనే అధ్యక్ష ప్రకటనతో తమిళ తత్వం బహిష్కరించబడింది. మోహాలు మోహాస్తాన్ కావాలన్నపుడు విమర్శించిన తమిళులు తిరువాన్కూరులో ప్రత్యేక తమిళప్రాంత నిర్మాణమును కోరవలసిందని సలహా నిచ్చుట, మున్సిల్ గ్ స్వయంనిర్ణయాధికారాన్ని కోరినప్పుడు అది దేశ ద్రోహకరమని, ప్రతిప విధానమని విమర్శించిన వారే నేడు తమకు సంపూర్ణ స్వయం నిర్ణయాధికారం కావాలనడం వల్ల ఈ ప్రత్యేక తమిళ రాష్ట్ర ఉద్యమ నిజ తత్వం విస్పష్టంగా వెల్లడి అయింది. కాని ఈ ఉద్యమాన్ని కాంగ్రెస్ నాయకులు బలపరచుట శోచనీయం. అఖిల భారత కాంగ్రెస్ కమిటీవారి విషయంలో ఒక తీర్మానం చేసి, కాంగ్రెస్ లో ఇలాంటి విచ్ఛిన్న శక్తులకు తావు లేకుండా చేయవలసి ఉంటుంది. భారత అధినివేశ ప్రభుత్వం కూడా భాషారాష్ట్ర నిర్మాణం విషయంలో ఎలాంటి ఆలశ్యం జరగకుండా చూచి ఇట్టి ప్రతిప శక్తుల రా నగు ప్రమాదాన్ని ఆదిలోనే అరికట్టవలసియున్నది.

కాశ్మీర్

కాశ్మీరు కదనరంగమైనది. అక్కడ ఇండియా పాకిస్తాన్లకు ఆప్రకటిత యుద్ధం సాగుతూఉందని అఖిలభారత హిందూమహాసభ కార్యదర్శి లాహి గారు ప్రకటించారు.

ఈ సంస్థానము ఇండియా యూనియన్ లో చేరిన కారణంగా భారత అధినివేశ ప్రభుత్వం కాశ్మీరు సంఘటనలలో జోక్యం కలిగించుకొనవలసి వచ్చింది. “కాశ్మీరు కీలకస్థానంలో ఉంది. ఆ సంస్థానం, పెద్ద, బలీయమైన రాజ్యాల - చైనా, సోవియట్ రష్యా - సరిహద్దున ఉన్నది. ఆ సంస్థానం గూండాలకు బలికావడం భారత ప్రభుత్వానికి సమ్మతం గాదు. అయితే ప్రస్తుత దురాక్రమణి నుండి కాశ్మీరును భారత ప్రభుత్వం రక్షించ పూనుకొనడానికి ముఖ్యమైన కారణం ఇది కాదు. దేశభక్తులైన కాశ్మీరు ప్రజలు వారి మహానాయకుడు షేక్ అబ్దుల్లా మన సహాయాన్ని అపేక్షించడంవల్ల, సంస్థానాధీశ్వరుడు అర్థించడంవల్ల మనం కాశ్మీరు రక్షణకు బద్ధ కంకణులమైనాము” అని పండిట్ నెహ్రూ ప్రకటించారు.

దురాక్రమణిదారుల సమర్థిస్తూ పాకిస్తాన్ ప్రధాని లియాఖత్ ఆలీ ఖాన్ గారు ఇంచుమించు ఇదే ధోరణిలో పోయిన వారంలా హోరు రేడియో కేంద్రం నుండి ఉపన్యసించారు. “దురాక్రమణి జరుపుతున్న

వారు దేశభక్తులు. కాశ్మీరు సంస్థానాధీశ్వరుని నిరంకుశ పరిపాలనమును ప్రతిఘటించి స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించుకొనడానికి సంస్థాన ప్రజలే తీసుకు బాటుచేశారు. ఇది భర్త యుద్ధం. పూంచ్ లోనే వెనక యుద్ధంలో పాల్గొన్న వైనికులు అరవైవేలమంది ఉన్నారు. వీరే సంస్థాన వైనికులనుండి ఆయుధాలు సంపాదించి, స్వాతంత్ర్య యుద్ధాన్ని సాగిస్తున్నారు.” పాకిస్తాన్ ప్రధాని ప్రసంగంలోని పసిడి తుపాళి.

వీటిలో ఎంత యధార్థంఉన్నదీ భారత అధినివేశ ప్రభుత్వ సంస్థాన శాఖ మంత్రి సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ వివరించారు. రోగముతో బాధపడుతూ శయ్యాగ్రస్తుడైన లియాఖత్ ఆలీ ఖాన్ గారు ఏవేవో పీడకలలు కంటున్నారు. ఈ పీడకలల మూలముగా సంస్థానమునుంచి ముస్లింలను తరిమివేయడానికి ఒక బ్రహ్మాండమైన పథకం తయారవుతున్న భావనా చిత్రాన్ని మనస్సులో సృష్టించుకున్నారు. ఈ చిత్రస్వరూపాన్నే వారు తమ బ్రాడ్ కాస్ట్ ప్రసంగములో చూపించారు. కుత్సిత బుద్ధితో అన్యాయం చెబుతూ వారు చరిత్రకు ద్రోహం చేశారు. దొంగలకు దోపిడిగాండ్రుకు దేశభక్తులని, స్వాతంత్ర్యవీరులని పేరు పెట్టడం, శాంతియుతంగా జీవనం గడిపే అమాయక ప్రజలపై బుద్ధి పూర్వకంగా సాగింపబడుతున్న హింసాకాండను స్వల్పవిషయంగా పరిగణించడం చరిత్రకు ద్రోహంచేయడంగాక వేరేమిటవుతుంది.” అని సర్దార్ పటేల్ ప్రశ్నించారు.

కాశ్మీరు దండయాత్ర ఆకస్మిక సంఘటనకాదు పాకిస్తాన్ అధికారులకు తెలియకుండా జరిగిందీ కాదు. పాకిస్తాన్ నేనలు, ఇతర కారణాలవల్ల, ప్రత్యక్షంగా పాల్గొనకపోయినా, కాశ్మీరు దండయాత్రకు పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వ సానుభూతిసహాయం ఉన్నట్లు ప్రధాని షేక్ అబ్దుల్లా సహేతుకంగా నిస్సందేహంగా ఋజువుచేశారు.

పాకిస్తాన్ విధానము ప్రారంభం నుండి సర్దార్ పటేల్, ఢిల్లీ జాతీయ ముస్లిం ప్రముఖులు తెలిపినట్లు గోబెల్స్, నాజీవిధానములను అనుసరించే ఉన్నది. చకస్లేవీయాలో హిట్లర్ ఇదేవిధంగా సుడేట్ నమస్యను సృష్టించి, ఆదేశంలో అల్ప సంఖ్యాకవర్గంగా ఉన్న జర్మనులను చకస్లేవీయా ప్రభుత్వం హింసించుచున్నదనీ చెప్పి ఆదేశమునే ఆక్రమించివేశాడు. కాశ్మీరు విషయంలో పాకిస్తాన్ విధానం ఇందుకు భిన్నంగా లేదు. కాని భారత ప్రభుత్వం ప్రమాదాన్ని గుర్తించి సకాలంలో శిసుకున్నందువల్ల ఆ ప్రమాదం ర్యమైంది.

నేటి ప్రపంచం

[సోవియెట్ రష్యా విప్లవ వార్షికోత్సవ సమయంలో విదేశీమంత్రి మోలటోవ్ అగ్రరాజ్యానిధేదాలను గురించి ప్రసంగిస్తూ, ఏటంబాంబు రహస్యం ఆదోక రహస్యమే కాదని ఉద్ఘాటించడం; పోలిష్ కర్షక నాయకుడు ఇంగ్లండుకు పలాయనం కావడం; పీట్ ప్రయోగాధికారాన్ని అరికట్టడానికి మార్షల్ ప్రతిపాదించిన 'చిన్న సమితి' స్థాపనను ఐక్యరాజ్య సమితి రాజకీయసంఘం ఆమోదించడం; ఈ 'చిన్న సమితి' బహిష్కరించడానికి రష్యా నిర్ణయించడం; దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల వివయ మైగ్రేషన్ లో ఇంగ్లండ్ కొత్త ప్రతిపాదన చేయడం; రష్యా పెట్రోల్ కి గల వైద్యుల నే ఆధ్వర్యం పొందడం; పోలిష్ సభ్యులైన రష్యా కొత్త ప్రతిపాదన చేయడం. ఈ వారం ప్రపంచదినం అంతర్జాతీయ రాజకీయ సంఘటనలు.]

మొన్న నవంబరు 7 వ తేదీన సోవియెట్ ప్రభుత్వం, దాదాపు 19 కోట్లమంది కమ్యూన్ ప్రజలు సోవియెట్ రష్యా విప్లవవార్షికోత్సవాన్ని అతిశోభనంగా జరుపుకొన్నారు. జార్ చక్రవర్తి సాగించిన నిరంకుశ పరిపాలన అంతమై, రష్యా కార్మిక-రక్షా ప్రజాస్వామ్య రాజ్యంగా ఏర్పడి ఆ తేదీకి సరిగ్గా 80 సంవత్సరాలు నిండినవి. అహర్నిశలు కృషి చేసి ఆపారమైన త్యాగాలతో, అచంచలమైన కార్యదీక్షతో ఒక మహావిప్లవాన్ని సాగించి, స్వాతంత్ర్యాన్ని స్థాపించుకొన్న ప్రతిజాతీ తమ స్వాతంత్ర్యచరిత్రను ఏటేలా సంస్కరించి, ఆనందించడం సహజం; ఇంతేకాదు; ఇది ప్రతిజాతీకీ సూచనీయమైన పాఠ్యం. దీన్ని ఎవరూ కాదనలేదు.

మోలటోవ్

నిర్యాణం తమకూ తెలుసుననీ, అందులో రహస్యం అంటూ ఏదీ లేదనీ కూడా మోలటోవ్ తన ఉపన్యాసంలో మరొక విషయ వివరాడు. ఏటంబాంబు నిర్యాణంలో రష్యాకు తెలియని రహస్యమేమీ లేదనే అనకుండాము. ఆ పరిస్థితులలో అమెరికా ధనికవాద ప్రాబల్యాన్ని గాని, యుద్ధ సామర్థ్యాన్ని గాని చూసి భయపడవలసిన అగత్యమేమీ లేదుకదా? ఏటం శక్తివల్ల మానవ జీవితాన్ని ఇంతకంటే ఎక్స్ ప్లోరు సాఖ్యప్రదం చేయవచ్చుకదా, సో మహమ్మత్ జుబ్బుల్నాకా గారు నూచించినట్లు ఆ పరమాణుశక్తిని అగ్రరాజ్యాల వారందరూ అంతర్జాతీయ సంఘ ఆధ్వర్యాన్ని ప్రపంచ శ్రేయస్సు కోసం ఎందుకు వినియోగించ కూడదనీ, ఆ విషయంలో అగ్రరాజ్యాలన్నీ హృదయపూర్వకంగా ఎందుకు సంహరించకూడదనీ ప్రశ్నించవలసి వస్తున్నది.

ధనికవాదాన్ని, అంతరించి పోతున్న సామ్రాజ్యవాదాన్ని చూసి మోలటోవ్ అనవసరంగా ఖంగారు పడుతున్నాడేమోననిపిస్తున్నది. సామ్రాజ్యవాదం ఎప్పుడైతే అంతరిస్తుందో, దానితోపాటు ఒకప్పుటికి ధనికవాదంకూడా అంతరించక తప్పదు. ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామం ప్రారంభమయ్యే వరకూ సామ్రాజ్యవాదులకు ఆసియాఖండం ప్రముఖ క్రీడారంగంగా ఉపయోగపడుతుండేది. ప్రపంచ యుద్ధంలో జాతీయశక్తులు విజృంభించి సామ్రాజ్యవాదానికి స్థానంలేకుండా చేస్తున్నది. తమ పాత సామ్రాజ్యభాగాను పట్టుకొని వేళ్లాడడంవల్ల ప్రయోజనం లేదనీ, పరదేశ ప్రజలను చిరకాలం దాస్యశృంఖలలో బంధించి వుండడం అసంభవమనీ సామ్రాజ్యవాదులు నైతం గ్రహించి తప్పుకుంటున్నారు. బర్మా, భారతదేశాల స్వాతంత్ర్యోద్యమం, ఇండోనేసియా, ఇండోనేసియాల స్వాతంత్ర్యోద్యమాలతో ఆసియా ఖండ చైతన్యానికి ప్రబల నిదర్శనాలు.

ధనికవాదానికిగాని, సామ్రాజ్యవాదానికిగాని, ప్రతి ప్రభుత్వమూ పరమ పవిత్రంగా ఎంచుకొనిన కృత్రిమ స్వాతంత్ర్యాన్ని పాటించని కమ్యూనిజముకుగాని ప్రపంచంలో స్థానం లేదనే చెప్పవలసివుంటుంది. ప్రస్తుతం కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాల ఆధిపత్యం వహిస్తున్న తూర్పు యూరప్ రాజ్యాలు ఏపాటి శాంతిని, ఏపాటి కృత్రిమ స్వాతంత్ర్యాన్ని పాటిస్తున్నవని ప్రశ్నించవలసి వస్తున్నది. బెర్లిన్ లో ప్రభుత్వ వ్యతిరేకవాదులను ఉరితీయడం, పోలెండు నుంచి కర్షక పక్ష నాయకుడు మిఖైల జో ఆరి

చేతిలో ప్రాణాలు పెట్టుకొని తలదాచుకొనే నిమిత్తం ఇంగ్లండుకు పారిపోవలసిన దుర్ఘటి పట్టడం ఆయా దేశాల్లో తీవ్ర ఆకాంతి ప్రబలి వున్న దినానికి నిదర్శనాలు కావా? కృత్రిమ స్వాతంత్ర్యాన్ని గాని, రాజకీయ ప్రతిఘటనలను గాని సహించలేని ఏ 'ఇజం'నూ ప్రజలు ఎన్నటికీ బలపరచరు. బలపరచకూడదు.

భద్రతామండలి చర్చలలో ఐన దానికి, కాని దానికి రష్యా 'పీట్' ప్రయోగం ద్వారా దాని కార్యనిర్వహణకు అడ్డుపడుతుండడం చేత, 'పీట్' ప్రయోగాన్ని పరిమితంచేసి ఉద్దేశంతోనూ, ప్రపంచ సమస్యలనూ సంవత్సరం పాడుకున్నా పరిశీలనా సత్వరం పరిష్కార మార్గాలను సాధించే ఉద్దేశంతోనూ అమెరికా విదేశీమంత్రి జార్జి మార్షల్ ఐక్యరాజ్య సమితి సర్వసభ్య సమావేశం ప్రారంభ మైనప్పుడు ఒక 'ఉప సమితి' (ఇదే చిన్న సమితి) స్థాపన ఆవసరమని ప్రతిపాదించాడు. ఈ ప్రతిపాదనపై సమితి సభ్యులు చాలా రోజులు తీవ్ర భర్తనలు చేశారు. సమితి రాజకీయ సంఘ సభ్యులలో అధిక సంఖ్యాకులు మొన్న 6 వ తేదీన అమెరికా ప్రతిపాదనను ఆమోదించారు. ఇట్టి 'ఉప సమితి'ని స్థాపించడం ఐక్యరాజ్య సమితి ప్రధానమంత్రాలకే పూర్ణంగా విరూధమని వాదించిన సోవియెట్ రష్యా ప్రతినిధి విక్టోర్ స్కోలెవ్ తమ దేశం ఈ 'ఉప సమితి'ని బహిష్కరించడానికి నిర్ణయించుకొన్న దని స్పష్టపరిచాడు.

విక్టో స్కోలెవ్

సమితిరాజకీయ సంఘంలో అమెరికా ప్రతిపాదన నెస్థతుం దనీ, రష్యా ఎంత ప్రతిఘటించినా ప్రయోజనం లేదనీ మొదటినుంచి అనుకున్నాడే. తమ దేశం ఈ 'చిన్న సమితి'ని బహిష్కరిస్తుందని రష్యా ప్రతినిధి స్పష్టపరచగానే, రష్యా ఉపగ్రహ రాష్ట్రాలైన యుక్రేన్, బెల్ గోరష్యా ల ప్రతినిధులు, చెక్ స్లోవాకియా, పోలాండ్, యుగోస్లావియా ప్రతినిధులు తమూ బహిష్కరించబోతున్నామని వంతపాలు పాడారు.

సోవియెట్ రష్యా ఉప సమితిని బహిష్కరిస్తున్నది, ఇట్టి సమితిని స్థాపించడం ఐక్యరాజ్య ప్రణాళిక నూత్రాలకే విరూధమనీ ప్రకటించగానే, ఆస్ట్రేలియా విదేశీమంత్రి హెర్బర్ట్ ఇవాల్డ్ సమితి రాజకీయసంఘ నిర్ణయాలకు

స్కోలెవ్

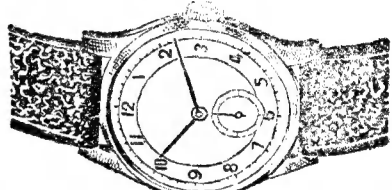
కట్టుబడివుండవలసిన రష్యా ప్రణాళికకు విరుద్ధంగా ప్రవర్తిస్తున్న దని హెచ్చరిక చేశాడు. ఫీలిప్పీన్స్ ప్రతినిధి కూడా ఇదేవిధంగా రష్యా వైఖరిని ఖండించాడు.

యుద్ధసమయంలో నాజీజను, షేసిజ మున సహకారంతో పనిచేసిన అగ్రరాజ్యాలు ఇప్పుడు సహకరించ లేక పోతున్నవనీ, ఇప్పుడు మాత్రం ఎందుకు సహకరించకూడదనీ ప్రశ్నించి రష్యా విదేశీమంత్రి మోలటోవ్, అగ్రరాజ్యాలతో సహకారానికి ప్రత్యేకంగా ఎవరు నిరాకరిస్తున్నదీ సమాధానం చెప్పాలి. తమ పీట్ అధికారాన్ని స్వాధీనం చేసుకొని దుర్వినియోగం చేయాలనే దుర్మతి వుంటే, తప్ప, 'ఉప సమితి'తో రష్యా ఎందుకు సహకరించకూడదో దురూహ్యమైన విషయమే.

ఏది ఏమైనప్పటికీ, సోవియెట్ రష్యా, దాని ఉపగ్రహరాజ్యాలూ బహిష్కరించినప్పటికీ, ప్రపంచ సమస్యల సత్వర పరిష్కారానికి ఈ 'ఉప సమితి' అంతవరకు ఉపయోగపడుతుందో చూడాలి. ఉప సమితి కార్యకలాపాలను బహిష్కరించవలసిన సోవియెట్ రష్యా ఉత్తర రాష్ట్రాల్లో ఐక్యరాజ్య సమితి నుంచి నిష్క్రమించినా నిష్క్రమించవచ్చు. ఐతే, తాను సమితి నుంచి నిష్క్రమించి సాధించే దానికంటే, సమితిలో వుండే ఎక్కువ ప్రయోజనాలను సాధించవచ్చు వనే విషయం రష్యాకు తెలియకపోలేదు. సమితిలో సభ్యులలాగా వుండడం దుష్ సామని తోచినప్పుడే రష్యా నిష్క్రమిస్తుందిగాని, అంతవరకూ నిష్క్రమించదు. ఒక వేళ రష్యా నిష్క్రమించడమే (17-వ పేజీ చూడుడు)

మేలిరకపురిస్తు వాచి

ఒక నెల వరకు మంచి తరుణము స్విస్ షేడ్ స్విస్ తివర్. కేరెన్ కైం చూపున. 5 ఏళ్లు గ్యారంటీ, రద్దులమర్చబడినది.

- గుండ్రము, చతురం క్రొవీయం కేసు రు. 20
- " " మేలిరకం రు. 24
- 4 రాళ్లు బల్ల పకపు ఆకారము క్రొవీయం కేసు రు. 28
- 5 రాళ్లు " " మేలిరకం రు. 32
- 7 రాళ్లు " " " " రు. 38
- 5 రాళ్లు కోల్డ్ గోల్డ్ (10 ఏళ్లు గ్యారంటీ) రు. 55
- రెక్టాంగ్యులర్ టూన్ లేక వంపులది
- 5 రాళ్లు ట్రైబల్ క్రొవీయం కేసు రు. 40
- 5 రాళ్లు కోల్డ్ గోల్డ్ (10 ఏళ్లు గ్యారంటీ) రు. 58
- 15 రాళ్లు కోల్డ్ గోల్డ్ రు. 88
- అలారం టైం పీసు రు. 17/- మధ్యరకం రు. 20/- మేలిరకం రు. 28/- టైం టెక్ రు. 42/- పోస్ట్ ప్రశ్నకం. టై పీసు కోరు వారు అదావున్నా రు. 5/- పంపవలెను. జాబులు ఇంగ్లీషులో వ్రాయాలి.

PARAGON WATCH Co., (A.W.)
Post Box No. 11419, Calcutta 6.

౧౮

యజ్ఞ భంగము

నవల

న్న నారాయణుడు బాణహతుడైన రాత్రి నీరసముగా నుండి బాగుగా నిద్రించెను. దృఢమైన యంతని కాయము సుఖ నిద్రలో మరునాటి యుదయమునకు కొంత వికసించెను. అతడు కన్నులు తెరిచి చూచినంతనే సేవకుడు పొన్న వినయముగ మైన ముఖముతో ప్రత్యక్షమయ్యెను.

ఒక్క క్షణకాలము తాను కల గనుచున్నా నేమో యని సందేహించి, చింతించి కన్నులు మూసెను. మరల కన్నులు తెరిచినంతనే పొన్న కన్నీరు కార్చుచు నారాయణుని పాదములు స్పృశించి వందన మొనర్చెను. అతని భక్తికి, ప్రేమకు నారాయణుని హృదయము ద్రవించి, కన్ను లార్ద్రమయ్యెను. రవంత గద్గదస్వరముతో - "పొన్నా!"

అని మాత్ర మత డనగల్గెను. పొన్న బిగ్గరగా నేడ్చు సాగెను.

పొన్న దేహము అతిమాత్రముగా స్థూలమును, కర్మశ్రమను వివరించి, అంత దేహమును జవ సత్త్వములతో పొంగారుచుండెను. జగదేక మల్లుని విగ్రహమువలె కనుపడును. కాని యిప్పుడతని దేహ మంతయు చిన్న గాయములతో సందు లేకుండెను. పలుతావుల పొంగియుండెను. ఒక కన్ను ఎర్రవారి యుండెను.

"పొన్నా! నీవు ప్రాణములతో ఉన్నావు. చాలాను" అని నారాయణభట్టు నిట్టూర్చెను.

"స్వామిపాదసేవకుని ప్రాణములెంత, బాబూ! మీ ప్రమాదము నాకెక్కువ బాధగా ఉన్నది."

"నాకు ప్రమాదము రాదు పొన్నా! కాని నీ వేమిటివి? ఎవరు నిన్ను ఇక్కడికి తెచ్చిరి? స్వప్నము కాదని నిశ్చయము కాలేదు."

"మీకు స్వప్నము కాదు; ప్రభూ, నిజము. ఇన్ని గాయములతో నాదేహ మెన్నడైనను చూచితిరా?"

నారా : "లేదు. నిజమే."

పొన్న : ఈ దెబ్బలకు నాకు దిగులు లేదు. ఇన్ని దెబ్బలు కలిగించినవారిలో నొక్కరిని కూడ తిరిగి యింత సాష్టింపలేక పోతిని. వారిని గుర్తించు కూడ లేను.

నారా : "ఏమైనది?"

పొన్న : "పొరకీకుల నూనె వచ్చిన నిద్రలలో నూనె లేదని నాకు సందేహము కలిగి, యప్పుటికి రెండు రాత్రులనుండి యా పడవ లున్న ప్రదేశముల గోదావరిలో నీరుచు పరిశీలించుచుంటిని. నిశ్చయ మైనంతట రాజభటుల కా నూనె సిద్దలలోని యాయుధము లన్నియు నప్పగింపవలెనని నా యుద్దేశము."

నారాయణుడు ఊహింపచుండెను. పొన్న తన కథ సాగించెను.

"ఈదుచున్న నా తలమీద గురి చూచి ఎవరో తెడ్డు విసరిరి. అది వెన్నెలలో తప్పించు కొంటిని గాని పీపుమీద పడినది. వెంట వెంటనే దేహమంతయు తెడ్డతో దెబ్బలు తగిలినవి. అప్రయత్నముగా ఆరచినాను. నాకు స్మృతి తప్పినది. లేచునప్పుటికి విలువగల వస్తువులున్న కొట్టులో నుంటిని. నాకు దాహముకాని, ఆహారము కాని యిచ్చువారు కూడ లేకపోయిరి. ఆ పగలు గడచిపోయిన తర్వాత చీకటిపడిన కొంత సేపటికి, మంచినీరు, ఆహారము సోరణ గండిలో నుండి ఎవరో ఉంచిరి. అనుమానించి చాలసేపవి ముట్టలేదు. దాహ మాపుకొనలేక తెగించి ముందు మంచినీరు త్రాగితిని. ఆపిమ్మట నాహారము గ్రహించితిని. మరునాటి పగలంతయు నాకు దాహముకూడ నెవ్వరు నీయలేదు. బయట నంతయు సందడిగా నుండెను. నేను కేకలు వేసితిని. విన్నవారు లేరు. మరల చీకటి పడిన తర్వాత మంచినీరు పెట్టుచున్న హస్తము కనపడినది. ఆతురుడైన మంచినీరు త్రాగివేసితిని. ఆ హస్తము అన్నమందిచ్చు చున్నది. ఆ చేయి గుర్తువచ్చినది—"

పొన్న ముఖభంగి యొక్కసారిగా వికృతమయ్యెను. నారాయణభట్టు ద్విగుణీకృతాదరముతో "నీవేమియు తొందర పడలేదుగదా!" అని యడిగెను. పొన్న సాగించెను.

"చేయి గుర్తువచ్చినది. త్రాగిన నీరొక్క మారుగా కడుపులో నుండి వికారము కలిగి వెళ్లి పోయెను. అన్నపాత్ర ఆవేగముతో పగులగొట్టి

తిని. ఆ చేయి విరిచినేయుట కందుకొనబోతిని. అందలేదు ప్రభూ!"

పొన్న కన్నులు తిరిగి పోయెను. అతని హృదయస్పందనము దూరమునుండి వినిపించి మేఘ గర్జనమువలె విననయ్యెను.

"స్వామీ, ఆ చేయి తప్పించుకున్నది. మరొకమారు కనిపించినచో నది యదృశ్యమై యుండును. ఆరాత్రి నాకు కన్నుల నిద్రుర లేదు. అర్ధరాత్రుము దాటిన దనుకొందును. ద్వారము నొద్ద విచిత్రమగు ధ్వని ప్రారంభించెను. ఎవరైనను లోపలికి వచ్చినచో వారిని ప్రాణములు తీయుటకు తెగించి సిద్ధపడితిని. కంతనుండి 'నారాయణ మాతలము. అల్లరి చేయవద్దు' అని వినిపించెను. వెంటనే నేను శాంతించితిని. ద్వారము మూల లూడిపోయెను. నన్ను నలుగురు మనుష్యులు తీసికొని చెట్టుచాటునుండి దారితీసి, పెద్ద ప్రాకారమును త్రాటి నిచ్చెనల విూద దాటించి మీ పాద సన్నిధికి చేర్చినారు. ఆ తొందరలో రక్షణకు మీ రిచ్చిన చిత్ర వస్త్రము అక్కడ పోయినది. నన్ను నూనెపర్ల కులమీద నశ్చియోగములో సాక్షిగా రమ్యుని వచ్చిన రాజాజ్ఞాపత్రమును, మరెయొక పత్రమును పోయినవి.

ఇంతలో వజ్రయ ప్రెగ్గడ యక్కడికి వచ్చెను. నారాయణు డాతనికి నమస్కరించెను. పొన్న ప్రణామము చేసి ప్రక్కకు నొదిగి నిలుచుండెను.

"ఇతడేనా, నీ పరిచారకుడు?"

"అవును మీదయవల్ల."

వజ్రయ ప్రెగ్గడ సన్నిధానములో వైద్యుడు నారాయణుని బాహువుపై నున్న వైద్యులంధ మెడలించి పరిశీలించెను. కంఠగల యా బాహు వంతయు పొంగియుండెను గాయము లోతుగా నున్నట్లున్నది. గాని వెడల్పుగా లేదు. వైద్యుడు పరిశీలించి, "గాయము శుభ్రముగా నున్నది. ఇంత యారోగ్యము కల వ్యక్తికి ప్రమాద ముండ గూడదు. మాడు నాలుగు రోజులలో వాతము క్రమ్యునియడల ఏ భయము నుండదు" అని వజ్రయకు నివేదించెను.

సోమయాజులకు బ్రాహ్మణులు వేచియున్నారని సేవకుడు వజ్రయకు నివేదించెను. అది వినని వానివలెనే యతడు సుఖావధాన సాగించెను.

వజ్రయ కొంచెము పరిహాస మిశ్రితమైన ఆదరముతో పొన్న దృఢకాయమును ఆపాదమున కము ఉపలక్షించి నారాయణభట్టును, "ఇతడేనా పొన్న?" అని ప్రశ్నించెను.

నారాయణభట్టు "అవును. అతనిని తిరిగి రప్పించుటలో నాకు గాయము సగము నయమైనది" అనెను.

వజ్రయ : "పాప మితనికి దేహమంతట దెబ్బలు తగిలినట్లున్నది. వైద్య మవసరము లేదా?"

నారాయణ భట్టు : "కొంచె మతనికి స్వాస్థ్యము చేకూరిన తర్వాత మోటుపల్లి పంపవలెను. ముందక్కడ నూనె వర్షకులమీద సాక్ష్యము చెప్పవలసి యున్నాడు."

వజ్రయ : "అవసరములేదు. ఇతడు లేకుండ గనే అది తీర్పు ఇచ్చినారు. ఇతనితో మా కేమియు పరిలేదు. మోటుపల్లి పంపవచ్చును. ఎప్పుడు బయలు దేరగలవు?"

"దేవర ఎప్పుడు నెలవిచ్చిన నప్పడే. ఈనాడే బయలుదేర గలను. కాని—" అనుచు పొన్న

నారాయణుని వంక చూచెను. అట్టి స్థితిలో వదలి వెళ్లుటా?

మరియొక సేవకుడు వచ్చి సోమయాజి బ్రాహ్మణులు దర్శనముకొరకు వేచియున్నారని వజ్రయకు నివేదించెను. అది విని సేవకునివంక వజ్రయ ప్రెగ్గడ క్రిగంటి ప్రసారము చేసెను. దానితో నా సేవకుడు గడగడ లాడుచు వెడలి పోయెను. విద్యద్రాహ్మణులు దర్శనమునకు వచ్చినచో శీఘ్రముగా ప్రెగ్గడకు నివేదించుట ఆచారము. ఈనాడు వజ్రయ కది యిట్లు లేదని సేవకుడు గ్రహింపగలిగెను.

"పాప మితని నీ స్థితిలో మోటుపల్లి పంపుట చేతులార ప్రాణములు తీయుట నగును. మోటు పల్లిలో నీ భార్య వుత్రికలను దుర్గమన జేర్చుట కాజ్ఞా నీ ఉదయమే వెల్లిపోయినవి. ఇతడు కొంచెము విశ్రాంతి తీసికొని బయలుదేర వచ్చును."

ఇట్లని, వజ్రయ పొన్నను, గోదావరిలో సతనిని పట్టుకొన్నవారి సంగతియు, నితరవిషయములును ప్రశ్నించి తెలిసికొనుచుండెను. అంతసేపును పొన్న స్వభావమునుకూడ పరిశీలించుచుండెను. విని కొంతవడికి "ఇతడు బుద్ధిమంతునివలెనే కనపడుచున్నాడు. కాని యింత దేహ మున్నవాడు మన కంత యుపయోగించడు." అని వజ్రయ పలికెను.

నారాయణభట్టు చిరునవ్వు నవ్వెను.

"నాకు మాత్రమిరని యేమో పలుమారు ప్రాణరక్ష చేసినది." అనెను

వజ్రయ : "నీ అవసరములు వేరు. నా అవసరములు వేరు. వివరము ఇచ్చిని సంగ్రహమును నకు పంపిన నెట్లుండు?"

నారాయణభట్టు : "జేతారినాగులను హత్య చేయుటకైనచో నట్లే చేయవచ్చును."

వజ్రయ : "అంతమాటా? శ్రమణులను మహా మాత్యులు హత్య చేయింతురా? నీకు చిన్నతనము పోలేదు నారాయణా!"

నారాయణ : "క్షమించుడు. జేతారినాగులు చేతి కందుబాటులో కనబడిన నన్నును మిమ్ములను ఇతడు లక్ష్యము చేయడు. భీముని చేతిలో కీచకునికైన గతి ప్రాప్తించును."

ఆవల సోమయాజి బ్రాహ్మణులు మరల సేవకుని వజ్రయ యొద్దకు పంపనెంచిరి కాని యొక్క సేవకుడును వెళ్లుటకు సాహసించలేదు. అంతట వారందరూ ఉత్పన్నస్వనముతో ఘనపాళము సాగించినారు. ఆ ఉత్సవ బహు వేదవిప్రులు ఏకగ్రీవముగా నా చేయు ఘనపాళము ప్రెగ్గడ మందరమునను మందిరాంతరములను సింహ గర్జనమువలె గంభీరమై ప్రతిధ్వనించెను. అందుకొనందము పొందవలసిన వజ్రయ ప్రెగ్గడకు ఎందువలననో తీవ్రముగా కోపము కలిగినది. "ఇప్పుడే వచ్చెదనని చెప్పి శీఘ్రముగా వెడలి యా బ్రాహ్మణులకు దర్శనమిచ్చెను.

వజ్రయరాక కొనందించి వారు ఘనపాళము సాగించుచుండిరి. పసన పూర్తికాలేదు.

వజ్రయ ముఖమున చిరా కెక్కువయ్యెను. తాను కూర్చుండలేదు. వచ్చినవారికి వందనము చేయలేదు. తన్ను నమస్కరించిన యా వేద విప్రులకు ప్రతి నమస్కారమైన చేయలేదు. నిలుచున్న వారిని కూర్చుండమన లేదు. పసన పూర్తి కానీయకుండగనే—

"త్వరలో మీరు వచ్చిన పని తెలుపుడు" అనెను.

పసన కొంద రాపిరి. కొందరు తడబడిరి. మరికొందరు వడివడిగా పూర్తిచేసి ఆకీర్యదించిరి. వజ్రయ యేదియు లక్షింపక ప్రశ్నార్థక దృష్టితో వారల బరికించెను.

కాని అట్టి వజ్రయస్థితి వారి కాశ్చర్యము కలిగించెను. స్వయముగా నగ్ని స్థాపాదికము చేసిన సోమయాజి యీ వజ్రయ ప్రెగ్గడ! యజ్ఞ విత్తుకు వచ్చిన యందరు విద్యద్విప్రులను అవమానించుటా? వారు విన్న వజ్రయకీర్తి కది విరుద్ధము.

అందులో నొక వృద్ధ విప్రుడు సాహసించి యందరిలో నతివృద్ధుడగు సోమయాజిని వజ్రయకు చూపి, యా సోమయాజి గుణగణములను, విద్య త్తును, పూర్వము కావించిన యాగ పరంపరయు వరుసగా వర్ణించి చెప్పెను.

వజ్రయ చిరాకుగా, "మీకు పనిలేదు. అగ్ర హారములలో తోచక యాగములే తలపెట్టుచుందురు." అనెను.

ఆ బ్రాహ్మణుడు తెల్లవోయెను. అట్టి యజ్ఞ నింద వజ్రయ నోట వచ్చునని అత డూహింపలేక పోయెను. మరల దైర్యము తెచ్చుకొని, ఇట్లనెను.

"ఈ సోమయాజి పాండరిక మాచరించదలచినాడు."

"అయితే?"

యజ్ఞ భిక్షుకు మీయొద్దకు ముందు వచ్చినాము. మీబోటివారు కరుణించినచో కృతార్థుడగును."

"ఎప్పుడు?"

"నైశాఖ శుద్ధములో."

"ఎక్కడ?"

"ఈ రాజుమహేంద్రవరములోననే, మీ సన్నిధానముననే. కోటి లింగాల తీర్థములో."

"యజ్ఞ భిక్షు చిలిగవ్వ యీయను. ఈ యజ్ఞములు చేయువారిలో మాకు చాల బాధగా నున్నది. విసిగి పోయినాను. దయచేయుడు. సమస్కారము!" ఇట్లనుచు వజ్రయ వెడలి పోయెను.

బ్రాహ్మణ సమాహము రాజరాజ నరేంద్రుని పాలనలో నిట్టి యవజ్ఞ యెన్నడు పొందలేదు. వజ్రయ యింత తీవ్ర వాక్కులు ఎన్నడు ప్రయోగించినది యెరుకలేదు.

వజ్రయకు పిచ్చి యెత్తినదా?—పాపము, పృథ్వాప్యములో కార్యావసరములలో నుండి చింకుగా నున్నట్లున్నాడు. మనము వర్తక సమయములో వచ్చినాము. ఒక్కొక్క వేళా విశేషము. బ్రహ్మ హత్య చేసినవారిని నెనుక వేసికొని వచ్చుచున్న ఈ ప్రెగ్గడ యొద్దకు యజ్ఞ భిక్షుకు మనము వచ్చుటే పొరపాటు. ఇతడు జాగ్రులలో కలిసి పోవుచున్నాడు. అవును—శ్రమణులకు విరివిగా దానములు చేయుట నేను కల్లార చూచినాను. వేదవిద్యకు బ్రాహ్మణులలో ఈగతి వచ్చినది ఏ కవి మాహాత్మ్య మహారాజాతో చెప్పి కొందము—అమృతగ డెక్కి నివేదించు కొందము—వజ్రయకు విశ్వర్య మదము!

పరిపరివిధముల వజ్రయకొవించిన యజ్ఞభంగ మునకు అతని నిందించుచు. బ్రాహ్మణబృందము దీనముగా, రోషముగా వెడలిపోయెను.

౧౯

కొలుపు కూటము

చైత్ర శుక్ల త్రయోదశినాడు రాజరాజ నరేంద్రుడు దేవేరులను అమృతగ డెవి, రేవల దేవులతో కలసి అనంగవ్రతము మహోత్సవముగా జరుపుకొనెను. పూజావసానమునకు యువ రాజు బాణము నత్రిబ్రాహ్మణుని వేధించె నను వార్త వారికి తెలియ వచ్చెను. ఆ మరునాటి మధ్యాహ్న మేయతడు కొలువుతీరెను.

ముందు నైతాళికులు కొలువు ప్రకటించిరి. "స్వస్తి, సర్వలోకాశ్రయ శ్రీ విష్ణువరద మహారాజాధిరాజ రాజ పరమేశ్వర పరమ భట్టారకులు పరమ మాహేశ్వరులు పరమ బ్రహ్మణ్యులు పరగండ ధైరవులు మహా సింహాసనీసులై మంత్రి పురోహిత సేనాపతి దండశాయవరాజ ప్రధాన సామంత మండలేశ్వరులతో కొలువు తీరియున్నారు."

మాగధు లిద్దరు కైవారము చేయుచు నిట్లు చాళుక్య వంశ కీర్తనము చేసిరి.

(21 వ పేజీ చూడుడు)

స్వాతంత్ర్యానికి ఆఘాతము

వ్యక్తి, జాతి, స్వాతంత్ర్యాలకు ప్రజాస్వామ్యము అభయహస్తమిస్తుంది. విశ్రాంతియులేమైన పరిస్థితులలో మాత్రమే ప్రజాస్వామ్యము అభివృద్ధి పొందగలుగుతుంది. భవిష్యత్తులో ఆశ, ప్రస్తుతముందు శాంతిసుఖితలు ఇవి ప్రజాస్వామ్యంతో పాటుగా నడుచుంటాయి. హింస, దేశానికి దేశానికి మధ్య స్పర్ధలు, ప్రపంచాన్ని కలుపుకు దారిద్ర్యము, ఇవి యాభిమానిపోయినా దేశ, ప్రజాస్వామ్యము జయిస్తుంది. ప్రజాస్వామ్య - నియంతృత్వాల మధ్య జరిగే ప్రస్తుత యుద్ధం అంతమైంది స్వతంత్ర్యానికి జయం చేకూరుతుంది.

మనకి ఒక్కరికిమీదే జీవించడు. కాని తిండిలేకపోయినా జీవించడు. తిండి, బట్ట, నిలవనీడ, ఇవి అత్యల్పంగా సాధించుకొనేందుకు, జీవితశక్తుల నన్నిటిని వ్యయపరుచుకొంటూ రావలసివస్తే, సంఘస్థితి, సైనికధర్మ వ్యాపారాలు చెబుతినీ సమస్యపోలవస్తుంది. కడుపు కాలు తూన్నవాడు కబళం కోసం చూస్తాడుగాని, తనకు ఓటువోలేదో, ఆ ఓటుకు నిజాయితీ ఉందో లేదో, వారాప్రతికలకు కేవలం ఉందో లేదో, ఇవన్నీ పట్టించుకొలేదు. ఇది కీలు చూసుకొనే, నియంతృత్వ ప్రభుత్వాల, జీవితావసరాలు సమకూరుస్తామని పేరాశలు చూపిస్తారు. ఈ ఆశలు నిరాశలైనవాడు తమను తప్పుపట్టుకుంటాడు, ఈ వస్తువులు పంచుటం మొదలుపెట్టకముందే, స్వేచ్ఛలను, స్వతంత్రాలను, ఉడక పెరికేసుకొస్తారు. అప్పటికే, కడుపునిండా తిండి పెట్టామన్న ఆశ చూపిస్తే, ఆకలితో కన్నులు బైరులు కమ్ముకున్నవారికి సమపైన వెలుగు చూసిన ట్టసింపి అటు నవన కోరిక పుట్టంది.

అశాంతి, అంతరికలవలకూడా ఇల్లాగే నియంతృత్వాలకు రాజబాటలు నిర్మిస్తాయి. అసలు మాయాలుగా నియంతృత్వ విశ్రుతే, బహు అధిక్రమైన పరిస్థితులు, నిరాశా పూరితమైన పరిస్థితులు, కల్పిస్తే, దిక్కుగానక తమ శత్రువుల సభికారంలో పెట్టుకొంటేనే తప్ప ఇక తమ కాగ్రత లేదని ప్రజలొంగిపొస్తారన్న భ్రాంతి ఉంటారు. రాక్షస గణానికి చెందిన వాళ్ళు ప్రభుత్వంలో వచ్చినంత మాత్రాన వాళ్ళ క్రాంత్యాల తగ్గతాయనుకోటం చాలా పొరపాటు. వీరు తమ హింసావిధానానికి కేవలం ధర్మకాస్తాని బుర్రాకప్పుతారు. ఒకవేళ చట్టాలు అల్లాటం గనివిగా ఉంటే, బలవంతంగా చట్టాన్ని మారుస్తారు.

ఇంతకు చెప్పేది ఏమంటే, నియంతృత్వాల ప్రజల నైరాశ్యాలమీద బ్రతుకుతాయి. గత ఆరు సంవత్సరాల యుద్ధానికి దోషపరిహార లభించుచు ఈనాడు మానవజాతిని కేధిస్తున్నారు. ఏ పరిహారాలూ ఇచ్చుకోగల స్థితిలో మనుష్యులు లేరు. ఒక శతాబ్దమునా నడుస్తూ వచ్చిన ఆర్థిక దుర్విధానాల ఎరువులనుంచి ఖండిఖండాలలోనూ, బీడు నేలను మళ్ళు, తుప్పలూ పెరిగినట్లు, ఆ ఆర్థికవిధానాల దుప్పలితాలు ఈ దుర్భర పరిస్థితుల్లోనే, మొలకలెత్తుకొస్తున్నాయి. ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామం తెచ్చిన వివాదాన్ని అసలే ఆకంగా జవనక్తువలు లేకండా ఉంటూవచ్చిన దేశాలు కరించ లేకపోయాయి. అప్పుడే వీటలవడి పెచ్చులాడి పగిలిపోయేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాయి, ఆ ఆర్థిక వ్యవస్థలు. ఈ పాదాలలో నిలిచిన జనం ఇవి కూలుతాయన్న భయంతో, ఇతరులే ఆర్థిక విధానం చూపిస్తే దానిలో తలదాచుకో ప్రయత్నిస్తారు.

గతము విశ్వాసానికి తావు లేకుండా చేసింది. భవిష్యత్తు కాశీరాత్రి సమంగా ఉంది గట్టిగా నోటికొట్టి, ఎడతెగకుండా అరుస్తూ, జబ్బు సారీస్తూ బలవంతుడు ఉంటే, ఆ కేక మనుషుల గుడ్డిగా నడచే జనం చాలామంది ఉన్నారు.

నైరాశ్యము, అస్థిరత్వము, అవినీతి, అభ్రాజవత్వము, వివాదావస్థల లేమి— ఇవీ యుద్ధా

లూ యీ విషయం

నంతర ప్రపంచ వాతావరణము. ఈ వాతావరణ మధ్యలో, ఎవరికీ సాయం చెయ్యలేని అమెరికా అనటం, అమెరికా రహస్యలమధ్య యుద్ధం వస్తుంది. ఓటి విప్లవం, వీటికన్నా ప్రపంచానికి పెద్ద చెబ్బు ఏమీ ఉండదు.

సిరిసిపదలతో సుష్టుగా ఉన్న అమెరికా తమకు ఏమోయం చెయ్యదనిగాని, వ్యయలేదనిగాని భావించుకోవలసిరావటం, దీనికి తోడు, మరో అంతగాతీయ యుద్ధరూపనలు కనపడటం— వీటితో వ్యక్తులుగాని, దేశాలకుగాని ఎక్కడా ఆశాకిరణ మనేది ఇక కనిపించే ఆస్కారం లేకుండాపోతుంది.

సంపూర్ణ నైరాశ్యాన్ని, మహాభీతిని, స్థబ్ధతను పెంపొందించటానికి ఇవి చాలు.

ప్రపంచ ఖండాల్ని టిలోనూ, కమ్యూనిస్టులూ, సోవియట్ రష్యా, సోవియట్ ప్రచారంలో, రెండు ముఖ్యవిషయాలను గమనిద్దాం. మొదటిది: తీవ్ర ఆర్థిక మాంద్యానికి అమెరికా గురి కాబోతున్నదని. రెండవది: అమెరికా యుద్ధప్రలాపి అనీ, యుద్ధాన్ని ప్రారంభించ సరికొల్పినానీ.

ఇంకోవిధంగా చెప్పాలంటే, మార్షల్ ప్రణాళికను అమెరికా ఏవిధంగానూ ఆచరణలో పెట్టలేదనీ, ఆసియా, ఐరోపా ఖండాలను రక్తపాతంలో ముంచెత్తే నన్నదనీ రష్యా సాగి న్నాన్న ప్రచారము.

ఈ రెండింటిలో వీటి ఋజువుకాలేదు. రష్యా ప్రచారాన్ని సమీక్షిస్తే అమెరికాకు ప్రతికూలు రని నిందించడానికి వీలేదు. అమెరికా రష్యా లమధ్య యుద్ధం అనివార్యమే నని విన్న బైకె పారుని ఉపాల్పాయంతో ఒక్కసారి ఆలోచించండి. అలాగే ఏ జర్మన్, ఏ ఆస్ట్రీయన్ పారుడి భావాలైనా ఎల్లా ఉంటాయో ఊహించండి. "అల్లా జరిగే పక్షంలో, రష్యా ముందుకు తోడుకున్నది. మేముంటే రష్యా ఆధిపత్యంలో మునిగిపోతాం. ఇక అల్లాంటప్పడు అమెరికా పట్ల సానుభూతి చూపించడం శుద్ధ తెలివి తక్కువే అవుతుంది" అనే నంటాడు.

అసలే నరనాడలూ కృంగిపోయినవారిలో యుద్ధభయం వెదజల్లుటంకన్నా వేరు క్రూర్యమేదీ ఉండదు. వాషింగ్టన్, మాస్కోల మధ్య జరుగుతున్న రాజకీయ సమరంలో ఇది ఒక రాజకీయ ఆయుధము.

ఆవిధంగానే అమెరికాకు ఆర్థిక మాంద్యం రాబోతోందని జోస్యాలు మొదలెట్టితే, చూజంగా, అమెరికాకు అనకూల వర్గాలు, లేక ప్రజాస్వామ్యత కనకూలంగా ఉన్న వర్గాలు, ప్రతికూలమై, రష్యాపై ఆశలు నిలుపుకో మొదలు పెడతాయి.

సోవియట్లు పత్రికల సంపాదకీయాలు, విమర్శనీ ఉపన్యాసాలు, వీటి ఉద్దేశాలు ఏమైనప్పటికీ, వాటి ఫలితం మాత్రం, రాబోతున్న మహావిప్లవం ఆపలేదన్న నిరాశ, కంగారు, భయము, అనమానం, ఇవన్నీ కృద్ధి అంటామే.

ఇల్లాంటి మానసిక పరిస్థితి ప్రపంచంలో ఏర్పడినప్పుడే హింసావిధానాలు, అతివాదాలు, స్వేచ్ఛావిరోధాలు అయిన కృత్రిక ప్రకటనలు, తిమి అడ్డుపెట్టిపోయి, విజయ లవ గలుగుతారు.

కటి యూరప్ లో ఆసియా జనానీకపు హింసాస్వభావం నిరంతర పీడిత దుర్భర మనః స్థితికన్న, పరిహింసా పరాయణ ప్రతిభలకు, సత్వర యుద్ధకీతులతో, శాంతి దూర ప్రపంచస్థితి ప్రచారాలతో పీడితమనస్సుల నింకా బాధించేందుకు ఇంతకన్న చెక్కిని అవకాశం దొరకదు.

హిట్లరు, తన మహోగ్రవిధానంలో, దేశాలను భియపెట్టి బీభత్స పంచే పద్ధతుల ప్రచార యుద్ధంతో, దేశాల నరాలు చితికిపోయేట్లు చేసి, తన సేనావాహిను లా దేశాలలో ప్రవేశించేందుకు తగ్గ వాతావరణాలు ఏర్పరచాడు.

నేడు తన విదేశీ విస్తరణకు, స్టాలిన్ అడే పని చేస్తున్నాడు. సోవియట్ పద్ధతులను పరుసగా గమనిస్తూ వస్తున్నవారికి ఇందులో ఆశ్చర్యం ఏమీ కనబడదు. గత రెండు దశాబ్దాలలో, అనేక మాట్లాడు, సోవియట్ ప్రచార గ్రంథాలు, ఒకసారి పోలండుమీద, మరొకసారి జర్మనీమీద, ఇంకోఅప్పుడు, ఇంగ్లండు, జపాన్, ఫ్రాన్సు, అమెరికామీద— ఆయా కాలాలలో ప్రసరిస్తూ వచ్చాయి. ఈ ప్రచారవాహినిని సారించటం, అపటంకూడా అంతంత తేలికగా, మీట నోకినట్లే జరుగుతూ వచ్చింది. 1939 ఆగస్టు 28 దాకా హిట్లరు శత్రురాక్షసుడు. ఆ మరుక్షణంలో మిత్రశత్రుడు. మాస్కోలో జరిగిన కక్షల విచారణలో, ఒకసారి ఫ్రాన్సు విద్రోహకరశత్రుమూరి. కాని 1935 లో లావల్ రష్యాకు వచ్చినప్పుడు, (తరువాత నాజీ చేతుల్లో ఈయన కీలు బొమ్మయినాసరే) స్టాలిన్ అతనితో ఒడంబడికలు చేసుకొని ఫ్రెంచిని పభుత్వం నైదిరించ వద్దని ఫ్రెంచి కమ్యూనిస్టులకు తాళిదు పంపాడు. ఈ తారు మారులన్నిటిలో సోవియట్ పొంగులను కాస్త ముందు వెనకలతో మేళవించుకొని రుచి చూసుకోవాల్సి ఉంటుందని రాజకీయ అభిజ్ఞులందరూ పాతం నేర్చుకొన్నారు. ప్రభుత్వాల చేసే ప్రచారాలు, వారసరించే విధానాలకు చేదోడు వాదోడుగానే నడుస్తుంటాయి. అమెరికా రష్యాలు ఇంకా కొన్నాళ్లదాకా, శాంతిమధ్యం

లోనే తమ స్వర్గాలు వెలుబుచ్చుకోవాల్సి ఉంటుంది కాబట్టి, వీరి పరస్పర దూషణ ప్రతి దూషణలతో ప్రజలకు చెవులు తడికలు కట్టి, చివరకు ఒకటూ ఏ మాటాకూడా వినబడని స్థితి వస్తుంది.

నిజంగా యుద్ధమంటే భయమున్నవాళ్ళు, కాస్త ఒళ్ళు దగ్గరంచుకొని నోరు మెదపకుండా జాగ్రత్తగానే ప్రవర్తిస్తుంటారు. 1941లో జర్మనీ పైన బడుతుండేమో నన్న భయమున్నవాడు, మాస్కోవారు హిట్లరును విమర్శించలేదు. అతగాడితో అతి ఆప్యాయంగానే మాట్లాడుతూ వచ్చారు. ఆ ఏప్రిల్ లోనే, సోవియట్లు ప్రభుత్వము, జపాన్ తో, ఒక శృంగేరి కొకటూ రామని ఒడంబడిక చేసుకొని, మంచూరియాపై జపాన్ ఆధికారాన్ని అప్పగించింది. మాస్కోలో ఈ పత్రంపై సంతకాలు జరిగాక, సాక్షాత్తు స్టాలిన్ క్షయంగా, జపాన్ మంత్రి మట్సుకోను కైలాశేషుడాకా సాగనంపి, కాగలించుకొంటూ కిక్కిరించాడు. కారణం? జపాన్ నైబీరియామీద చెబ్బుకొట్టుండేమో నని స్టాలిన్ భయం.

ఈనాడు రష్యా ప్రపరస్థమస్తే, యుద్ధం వస్తుందన్న భయం ఏకోశానా ఉన్నట్లు కనిపించదు. పైపెచ్చు రాదనుకొంటూన్నట్లే ఉంది. యుద్ధం వస్తుందని మాస్కో అనుకోటమే లేదు.

అసలు, బలవంతంగా పరాక్రమం చేసుకోవడానికి, అమెరికా అడ్డు తగలుతుందని ఇక కీలుండదనీ, గట్టి నమ్మకం తమకు కలిగాక, క్రెమిన్ నాయకులు తమ ప్రచారోద్యమాన్ని తీవ్రతర మొనర్చారు. ఇరాక్, టర్కీ ఇంకా బహుశా గ్రీసులోనూ, ఇన్నిచోట్లా అమెరికా అడ్డుకుంటే తమ ఉద్దేశాలు సాగకపోటం మూలాన మాస్కో కింత కోపం వచ్చిందని స్పష్ట మాటూనే ఉంది.

కాబట్టి యుద్ధప్రమేయాలు ఎత్తినప్పుడు, వాట్లకు అనవసరపు విలువ ఇయ్యటం కరువవుతుంది. అల్లాంటి మాటలు, కేవలం రాజకీయంగా లాభాలు సమకూర్చుకొనేందుకే అని అర్థం చేసుకోవాలి. ఇల్లా కైర్యంతో, సమభావంతో చిన్నా, పెద్దా, దేశాన్ని ఈ విషయాన్ని అవగాహన చేసుకోకపోతే తమ దేశపు అచ్యుత్తం చెలరేగి, "అదర్బాదాల" యుద్ధ ఘోషలో తమ దేశాంతరంగిక సమిప్తి స్థాయి త్వము గోల్పోవటం జరుగుతుంది. దేశాలు అమెరికా రష్యాలలో ఏది కావాలని ఏరుకో నక్కరలేదు. తమ దేశంలో తమకు ఏది మంచో, ఏది కెడ్డో మాత్రమే గ్రహించుకోవలసి ఉంటుంది.

మీరు దివ్యమైన ఆరోగ్యాన్ని, బలాన్ని, జీవనక్రియ పొందవచ్చును

తెలివన్న క్రమము తప్పకుండా నిత్యము నేవించేదెడల, మీ శేమలోని మలినదార్శము లన్ని కైటికి పంపి కేయబడితవి. మీ శత్రు శక్తి చక్క జడును. రక్తప్రవాహము అమూలముగా పరిశ్ర ప్రపడును. శేరోందెన యీ కన్నులి చీకెత్తికల్ల కైర్యము, అతీర్ణము, కీర్ణకాబాధలు, మలబద్ధకము, లిరు జబ్బులు, తిర్యగ్ము, కీర్ణవాతము మున్నగు వ్యాధు లన్ని నివారించుదలేక. యీ కనోడికైన కేజోలలోనూ, చరికడిన స్త్రీ పొందుము కేవల కన్నులి కలెడికైకైయ, క్రెక్కిలి కిడికైన కిరెకెకారి టాసిక్కి అయిన

బై లీ బీ న్యు

BILE BEANS

నె విం చు డు.

ఏజంటు: మోరగ్గు దాదా అండ్ కంపెనీ, కేనియప్పనాయక్ నీది, పి. టి. మునాచు.

ప్రఖ్యాత బ్రిటిష్ ఫిల్మ్ నటుడు జేమ్సు మేనక్ -
ఆతని సతీమణి ఫామెలా క్లెన్

సినిమా కథనంలో ఓ, న, మా, లు.

కళాసమ్మేళనంలో దర్శకుని కర్తవ్యము

లలిత కళలలో చలన చిత్రకళ కన్నంత విస్తృతంగా (Expression) సాత్విక ఘనావకాశం మరే లలితకళకూ లేదు. ఫిల్మ్ ములో 'చెక్కడము'లో ఎంతమాత్రం అవకాశం ఉందో అంతమాత్రంలోనే ప్రతిభకు, సృష్టికర జావకాశముంది. సంగీతము కేవలము నాదము ఒక్కదానిమీదే ఆధారపడవలసి ఉంది. చిత్ర లేఖనంలో, రంగుల లేఖలు తెల్లగనినంత మాత్రంలోనే చిత్రకారుడు ప్రతిభను వ్యక్తం చేసుకోగలడు. నవలా కారుడు భావ ఒక్కదాని ఆధారమీదే వైలు పడవలసి ఉంటుంది. నాటకం కొంత సినిమాకు సమానమైన మయినా కేవలం సంభాషణల మీదే చాలా మటుకు ఆధార పడవలసి ఉంటుంది. నాటకరంగమీద నటుల కళలవలన సంభాషణలు కథను సజీవంగా చూపిస్తున్నా, నాటక రచయిత తన సంభాషణల ద్వారానే కథ నంతను వ్యక్తం చేస్తాడు. అందుకనే నాటకం, అచ్చులో చదువుకొన్నా విషయం ఆమూల్యంగా అవగత మౌతుంది. నూత్రధారుడు, నటీనటులు, రంగస్థలము ఇత్యాదులన్నీ నాటక రచయితకు అనుచరత్వమే వహిస్తాయి. అనగా ప్రపంచానంతా అతనికి మెరుగుతుంది.

సినిమాకథన మల్లాకారు. సినిమాకథను అక్షరాల్లో చదివి ఆమూల్యంగా అవగాహన చేసుకోగలిగేందుకు అంటే, సంభాషణలు, రంగము రంగాలంకారాలు, నటన, నటుని హావ భావ ఆహార్య, వాచక సాత్వికాదికాలు, ఎంతంతగా కథను చెప్పతాయో, ఊహించుకొనేందుకు చాలా అనుభవం కావాలి ఉంటుంది.

సంభాషణలు కేవలం ఉపాంగంగా మాత్రమే నిలుస్తాయి. కాబట్టి, నాటకంలోలాగా రచయిత ప్రస్తుతా అయి ఊర్కొంటు కుదరదు. చలనచిత్ర ప్రస్తుత అయినవాడు, ఈ వివిధసాత్విక ఉపాంగాలను సమ్యేకన మొనర్చి సృష్టించవలసిన కళాకుశలుడై అయి ఉండాలి. శబ్దాలలో, సంభాషణలలో, వెలుగునీడలలో, నటుల

నటనాదికాలలో, రంగస్థల అవకాశాలలో, అలంకారాది వస్తు విశేషంతో సర్వాంగ నుండ రంగా చలనచిత్ర కథను సృష్టించ వలసినవాడు దర్శకుడు. ఈ సర్వాంగ సమ్యేకనము, ఈ కళాకాశలము - ఇవి దర్శకుని బాధ్యతలు. ఇందులో నిపుణత్వము ప్రదర్శించుకోవాలంటే, వివిధోపాంగాల లక్షణాలు, సాత్విక భేదాలు, డౌచీతి, అనాచిత్యాలు. ఇత్యాదులన్నీ కగతలా మలకంగా ఉన్నవాడే "దర్శక" నామానికి తగి ఉంటాడు.

ఈ ఉపాంగాలలో ప్రతి ఒక్కటి కథను వ్యక్తం చేస్తూనే ఉంటుంది గదా! అందుచేత వీటిని తోడించుకోవటంలో పరస్పర విరుద్ధరూప్రదర్శన దోషానికి అవకాశ మెక్కువౌతుంది. సంభాషణలు, రంగము, నటుల ధూప్త వేష భాషలు, ఒక టూక్ విషయము, మరొకటి దానికి కేవలం విరుద్ధ విషయం చెప్పకుండా జాగ్రత్త పడవలసి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు ఒక బిచ్చగాడు అని తెల్పి సుష్టుగా హంస తూలికా తల్పంమీద పడుకొంటూన్నట్లు చూపించటం పరస్పర విరుద్ధ మౌతుంది. కాని ఆ బిచ్చగాని మోసమా, లేక ఈ హంసతూలికా తల్పం మీద ఉనికో ఒకటి తాత్కాలిక స్వరూపమై, కథాభాగ మన్న విషయం తెలుపటాని కుపయోగిస్తే పరస్పర విరుద్ధరూపం పోయి, కథన సాత్విక భాగంగానే ప్రయోజనకర మవుతుంది. అయితే అది ఫిల్మవిశేషము; ప్రతిభ కొద్దీ డౌచీత్యము గలిగి ఉంటుంది.

మరి, తారతమ్యప్రదర్శనానికి, విరోధ భావ ప్రదర్శనానికి వ్యత్యాసము గ్రహించవలసి ఉంటుంది. ఒక బీదపిల్లను చూపించినప్పుడు, ఆ పిల్ల బీద దని తెల్పటంలోనే కథాకీలక మంతా ఇమిడి ఉన్నప్పుడు, విలువైన దుస్తులలో, భాగ్యవంతమైన ఇంట్లో ఆ పిల్ల జీవిస్తున్నట్లు చూపించటం విరుద్ధభావప్రకటనమే అవుతుంది. కాని ఆ బీదదుస్తుల్లోనే, తన ధనికుడైన చెలికాని ఇంటికి వచ్చినట్లు ఆ పిల్లను చూపిస్తే, తారతమ్యంవల్ల,

ఆ పిల్ల బీదతనాన్ని కేవలం దుస్తులలోనే ప్రస్ఫుటం చేసేందుకు దర్శకునికి అనువు చిక్కుతుంది.

ఇల్లా సమ్యేకనంలో జాగృతికి, దర్శకుడు లాంగ్ తీసిన "యంమ్" అనే చిత్రంలో ఒక చక్కని దృశ్యం మంచి ఉదాహరణగా నిలుస్తుంది. బిష్ట బడిమంచి ఇంటికి రాకపోతే తల్లి ఆదుగూతో తనపిల్ల కేరున మెట్లమీద నిల్చుని కేక వేస్తుంది. ఆ కేకతోపాటు ఒట్టి మేడమెట్లు మాత్రమే దృశ్యంలో కనబడతాయి. (తల్లి కనబడదు.) ఆ కేకలోని ఆదుగూ, ఆ కాళీమెట్లు పిల్ల డింటికి రాకపోవడం చూపించటం, ఈ రెండూ కలిసి అక్కడ రావలసిన భావానికి చక్కని సమ్యేకన మిస్తాయి. తల్లి ఏడుస్తున్నట్లు చూపించి తర్వాత కాళీమెట్లు చూపిస్తే, ఈ ఎఫ్ఫెక్టు రాకపోయేది. దృశ్యం కాళీమెట్లు, శబ్దం తల్లికేక - ఈ రెంటి సమ్యేకనంలోనే దర్శకుడు, తల్లి ఆదుగూనంతా విదితం చేయగలిగాడు.

నిశ్శబ్దమైన శ్మశాన పరిసరాలను చూపించవలచి లెటర్ అన్న చిత్రంలో దర్శకుడు సైల్ ఈ క్రింది దృశ్యం తీశాడు. నిశ్శబ్దం అంటే చప్పుడులు లేకపోవటమే. కాని కేవలం చప్పుడు లేనంత మాత్రాన ఈ నిశ్శబ్దం పూర్తిగా అవగాహనకాదు. అందుకని ముందు, కదల

కుండా ఉన్నతోటలో చెట్లు, పొదలు, మూసి ఉన్న కిటికీలు, నిద్రపోతూన్న మనుష్యులు ఇవన్నీ వైలెంటు దృశ్యాలు ముందు చూపించాడు. ఇంతలో ఈ నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకొంటూ భయంకరంగా ఒక తుపాకి శబ్దం వివబడుతుంది. దృశ్య మానమైన నిశ్శబ్దాన్ని, శబ్దంతో చేర్చి ఆ నిశ్శబ్ద భావాన్ని మనోగతం చేశాడు.

ఉన్న కాస్త జాగాలోనే, విస్తృతంగా కథను విదితం చేసుకొనేందుకు, ఎప్పటికప్పుడు దర్శకుడు జాగ్రతపడుతూ ఉండాల్సి ఉంటుంది. అటు సంభాషణలలో, ఇటు సంగీతమో లేక దృశ్యమో, శబ్దమో, ఆలంకరణాదికాలో, వేటితో వేటి సమ్యేకనంలో తన ఎక్కువ కథను చెప్పకలుగుతాడో అప్పటి కప్పుడు దర్శకుడు చూచుకొంటూనే ఉండాలి.

యథార్థానికి ఒక్కొక్కదృశ్యంలో, ముఖ్యంగా చెప్పకోవలసిన దొక్క ముఖ్య విషయమే ఉంటుంది. కాని అందులోనే, ఇతర స్వల్ప విషయాలను కూడా, ఆ వ్యవధిలోనే కథతో చెప్పకొనేందుకు ప్రయత్నించు కొంటూ రావలసి ఉంటుంది.

మా

అ భి మా ను ల కు, స్నే హి తు ల కు సు ఖ ప్ర ద మై న

దీపావళి కలుగుగాక

భ గ వం తు డు మి మ్ము ల నా శీ ర్వ దిం చు గా క.

వెల్లింగ్టన్

(మదరాసు)

ప్రస్తుతము } ఉమర్ ఖయ్యామ్
చూపబడుచున్నది }

దీ పా వ లి రో జు న సా యం త్ర ము 31-30 గంటలకు

ప్రత్యేక మాటిసి ప్రదర్శనము.

త్వరతో వస్తోంది!

సాటిలేని మేటినాటకమని
కొనియాడబడిన.....

భండార్కావో

అంధ గాటక కళారంగాలో అసమాన
భాగిమందిన **డి.వి.సుబ్బారావు**
ప్రేక్షకుల్ని..... రమణరావు
చెరలెక్కి.....రంగీ
టైరల్.బి.ప్రెమ్మయ్య స్వడియొ.బెబిని

గౌరవం
వైజయంతి పిలిమ్స్
లిమిటెడ్..మద్రాసు

భారతదేశం స్వాతంత్ర్యము పొందిన తరువాత రాజకీయ రంగమున ఏ మాత్రము ప్రత్యేక పరిశీలించిన వారైనను, గత కొద్దిరోజులలో భారత ప్రభుత్వ విధానములలో క్రమేపి జరుగుచున్న మహత్తర మార్పును గుర్తించియు వుంటారు. భారతదేశ విభజన క్రాంగ్రెస్ పెద్దలకు యిష్టం లేకపోయినా, విభజనను వారు హృదయపూర్వకంగా అంగీకరించారు. దేశంలో వ్యాపించిపోయిన మత కలహాలు విభజనతో అంతరించి పోతాయని వారు విశ్వసించారు. ముస్లిం లీగ్ నాయకులు కూడా తమ పెదపర వైఖరికి స్వస్తి చెప్పి అన్ని విషయాలలోను భారత ప్రభుత్వంతో సహకారం చెయ్యగలరనీ, అందువలన రెండు ఆధినివేశములలోను ప్రజలు సాభాగ్యవంతంగా జీవించ గలరని క్రాంగ్రెస్ నాయకులు ఆశించారు. పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాతకూడా, ఆ ప్రభుత్వము పట్ల ఎంతో ఉదారతతో వ్యవహరిస్తూ వచ్చారు భారత ప్రభుత్వ మంత్రులు. కాని ముస్లిం లీగ్ నాయకుల ఎత్తుగడలు వేరు. పాకిస్తాన్ లో పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు, వర్తకులు అంతా ముస్లిం మేటరులే. పాకిస్తాన్ ఆర్థిక సుస్థిరత చాల వరకు ముస్లిం మేటరుల వైసినే ఆధారపడి వున్నది. భాగ్యవంతులగు ఈ ముస్లిం మేటరులకు కట్ట గడ్డలతో వెళ్ళగొట్టి, ఆ భాగ్యమును తూర్పు పంజాబ్ లోండి వచ్చే బీద ముస్లింలకు పంచి యిచ్చి, కత్తి న కూటితో బలపడడా మని పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వానికి దురాశ పుట్టింది. ఈ విషయం గమనించినకూడా భారత ప్రభుత్వం పాకిస్తాన్ పట్ల ఉదారంగానే వ్యవహరిస్తున్నది. కాని భారత ప్రభుత్వ ఉదారత, మంచితనం, దౌర్బల్య జనితములని భావించి పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం మరింత దిగ్ర బిగియటం ప్రారంభించింది. మానవుని తార్కికి, శాంతతకు, ఉదారతకు హద్దున్నది; అది లేనివాడు వానప్రస్థాశ్రమం స్వీకరించటం ఉత్తమం. కోట్లకొలది ప్రజల రక్షణకు, సాభాగ్యమునకు, సౌఖ్యమునకు బాధ్యత వహించిన ప్రభుత్వ విషయంలో కూడే ఇంతే! ప్రభుత్వ ఆర్థిక, రాజకీయ విధానం సునిశ్చితము, సుస్పష్టము, నిర్మోహమాటముగా ఉండితీరవలెను. ద్వేషపూరితమని తెలిసిపోయిన పౌరుగు ప్రభుత్వమునకు మరికొంత వ్యవధి యిచ్చి చూద్దామనే విధానం నిష్పత్యో చెలగాటంవేటిదే. అట్లన్న ప్రభుత్వ విధానములలో చతురతకు తావు లేదని మాత్రము అర్థముకాదు; చతురోపాయముతో ఎదుటి పక్షమును దానికీ తీసుకు రావలెనని భావించువారు అది జయప్రదము కానిచో, తది తరోపాయముల ప్రయోగించుటకు సంసిద్ధులై వుండవలెను. కేవలం చతురతతోను, ఉదారతతోను, ప్రపంచాభిప్రాయబలంతోను ఒకదేశమును బలపర్చగల మనుకొనుటకు తగినంత ఉచ్చస్థితికి రాలేదీ ప్రపంచం ఇంతవరకు. భారతదేశం పరాధీనమై వున్నప్పుడు స్వాతంత్ర్య సముపార్జనకొరకు సామముకన్న వేరు విధాన పేదీ యుండకపోవచ్చును. ఆ విధానమునకు అలవాటు

భారతభాగ్యకాయాలు

పడిపోయిన మన నాయకులు స్వతంత్ర భారత దేశమున కూడ అదే విధముగా నడిపించవలెనని యిన్నాళ్ళు ప్రయత్నించిరి. కాని సామముతో సంపాదించినదానిని సామముతోనే నిలబెట్టుకొనవలెనని ప్రయత్నించిన మొదటి కేమోసము రానున్న దని గ్రహించి వారిపృథివ్యదేశ తమ విధానమును దిద్దుకొనుచున్నారు. భారత ప్రభుత్వం, పాకిస్తాన్ కు సంబంధించినంతవరకు మరికొంత నిష్కర్షగా వ్యవహరింపవలెనని మొదటినుండి విజ్ఞులు ఆదేశిస్తూనే వున్నారు. ఇప్పటికైనను భారత ప్రభుత్వం ఆత్రోవను వస్తూవుండటం కొంతవరకు ముదావహం.

* * *

కాండికీకుల విషయంలో సునిశ్చితము. సుస్పష్టము, సమంజసము నగు విధానము ఇంకను ఏర్పరుపబడవలసియే యున్నది. అన్నా తురుడై, అర్ధనగ్నుడై అల్లాడుచున్న ప్రతి బాధితుడి, స్వతః ఎంత మంచివాడైనను, దేశక్షేమమునకు ప్రమాదహేతువే. కాండికీకులు ఆదర్శపౌరులుగా వ్యవహరించాలని నాయకులు బోధించి నంతమాత్రాన, వారికి తగు అవకాశము సేర్పరచినదే ఆ విధంగా జరగదు. కాండికీకులకు శాశ్వత పునరావాసం కల్పించనంతవరకు, వారిని కాపాడుటకు, సౌకర్యము లేర్పాటుజేసి పోషించుటకు, భారత ప్రభుత్వము ధనము, కాలము, శక్తినికూడా వృథాచేయవలసి వచ్చును. పశ్చిమ పాకిస్తాన్ నుండి ఇంకనూ 10 లక్షల మంది కాండికీకులు రావలసి యున్నారు. ఇప్పటికి వచ్చిన వారిలోనే 5, 6 లక్షలు పనిపాటులు లేక సోమరిపోతులై వున్నారు. ఇంత పెద్ద సమస్యను, ఇంత తక్కువ కాలంలో సంతృప్తి కరంగా పరిష్కరించటం కష్టమే కావచ్చును; కాని ఇంతకన్న గడ్డు సమస్యలు ఏనాటికా నాడు పెరిగి పోతున్నప్పుడు ఈ విధంగా వేరే బెట్టుకోవటం కన్న, త్వరత్వరగా పరిష్కరించు కోవటం మంచిది కాదా?

భారత ప్రభుత్వం ధైర్య సాహసాలతో ముందంజ వేసినది కాశ్మీర్ సంస్థానం విషయంలోనే, కాశ్మీర్ భారత యూనియన్ లో తాత్కాలికముగా జేరుటకు ఆమోదించటం వలన సంక్లిమించిన సస్థాన రక్షణ బిడ్డతను భారత ప్రభుత్వం క్లాఫునీయంగా నిర్వహిస్తున్నది. నిత్యమూ ఢిల్లీ నుండి క్రీనగర్ కు విమానాల ద్వారా నైన్యాలను జేరవేస్తూ వుండటమే గాక, భూమాగ్గాన పతాకోట మీదుగా మధ్యనే కొన్ని సాయుధ శకటాలను, నైనికు

లను పంపింది. భారత ప్రభుత్వం. ఈ నైన్యాలు కూడా కాశ్మీర్ జేరటంతో కాశ్మీర్ పరిస్థితిలో అత్యద్భుతమైన మార్పు కలుగు చున్నది. దుండగుల బలీయ స్థానమును బారామూల భారత సైనికుల వశమైనది. అందువలన క్రీనగర్ దుండగుల ప్రమాదం పూర్తిగా తొలగి పోయింది. ఈ ప్రాంతంలో దుండగులీక పారిపోవటం కన్న గత్యంతం లేదు. అయితే ఇకముందు రానున్న కొండ ప్రదేశంలో దుండగులు భారత సైనికులకు ఎక్కువ కష్టము నివ్వవచ్చును. కాశ్మీర్ సంస్థానము లోనికి పాకిస్తాన్ లోని ఏ ప్రదేశమునుండి యైనా ఎంతో సులభముగా ప్రవేశించవచ్చునని గతవారమే వెల్లడైనది. ఈ ప్రాంతంలో దుండగులు పలాయన మాతుండగానే, క్రీనగర్ కు 280 మైళ్ళ దూరంలోవున్న జిర్ జిట్ రాష్ట్రంలో జిర్ జిట్, బందిపూర్లు దుండగుల వశమైనట్లు తెలుస్తున్నది. సరిహద్దు పొడుగునా కాపలాకాస్తూ వుండటానికి తగినంత సైన్యం పంపటానికి చాలకాలం పడుతుంది. అందువలన కొంత కాలంవరకు దుండగులు ఈ విధంగా ఏదో ఒక మూలగా సంస్థానంలో జొరబడి, సైనిక శాఖకు చిరాకు కలిగిస్తూ వుండటం తప్పదు. కాని ఎట్టి పరిస్థితి వైసను ఎదుర్కొని కాశ్మీర్ లో ప్రశాంతత నెలకొల్పుటకు కాశ్మీర్ జాతీయ ప్రభుత్వం, భారత ప్రభుత్వంకూడా ధృఢ నిశ్చయాలై వుండటం, దొంగచాటుగా దుండగులకు సహాయం చేస్తున్న పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వమునకు నిరాశాజనకమైనది. కాశ్మీర్ ప్రజలే తమ స్వాతంత్ర్య సంపాదన కొరకు తిరుగుబాటు చేశారనీ, వారి బంధువులు వారికి సహాయపడుతున్నారనీ చెప్పి ప్రపంచాన్ని మధ్యపెట్ట జూచాడు పాకిస్తాన్ ప్రధాని. కాని అతని తాబేదారు సరిహద్దు ప్రధానికి ఇంత కపటాలోచనలేదు; కాశ్మీర్ లోనికి చొచ్చుకుని వస్తున్న కొండజాతులను అరికట్టటానికి తాము సర్వవిధముల ప్రయత్నించి విఫలమైనామని ఆయన చెప్పివేశాడు. కాశ్మీర్ పై దండెత్తి దుండగులకు పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వ మదతువున్నదనీ, వారిని పాకిస్తాన్ సైనికోద్యోగులు సదుభయపూర్వకంగా ప్రపంచం గుర్తించినది. భారత యూనియన్ పై యుద్ధానికి పూనుకుంటే కాశ్మీర్ లోయలోనే పాకిస్తాన్ గోరి కట్టగలనని కాశ్మీర్ సింహంచేసినగజ్జన ఆముక్తిడి మృగాలను తత్తరపెట్టియుండవచ్చును. కాశ్మీర్ సంచుటనలకు పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వమే ప్రోద్బలం చేసిందని భారత ప్రధాని, ఉపప్రధాన కూడా విస్పష్టం చేశారు. తమ దుశ్చేష్టులను భారత

నయ్యద్ హుస్సేన్
ఈజిప్టులో భారత రాయబారి.

ప్రభుత్వం ఇకముందు మన్నించబోదని పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వానికి తెలిసివచ్చింది. ఇకమిడట నైనా పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం వక్రమార్గమును త్యజించటం వారికే మంచిది.

* * *

హైదరాబాద్ విషయంలో భారత ప్రభుత్వ వైఖరి ఇంత విష్కరంగా లేదనే చెప్పవలసి వస్తుంది. హైదరాబాద్ ప్రతినిధివర్గంతో భారత ప్రభుత్వం అనిశ్చితంగా సంప్రదింపులు జరుపుచున్న కాలంలోనే, ఆ సంస్థాన ప్రజలకు ముస్లింలవలన అపారనష్టకష్టాలు వాటిల్లుచున్న విషయం విస్మరించరాదు.

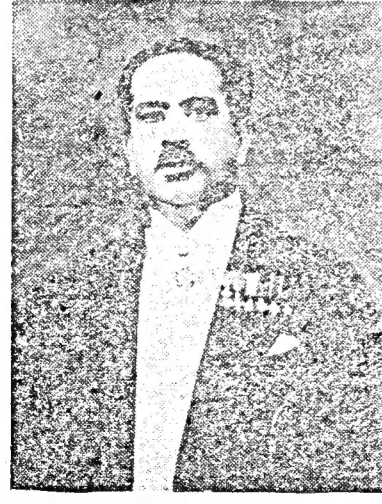
కొన్ని రోజులు భారత ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరిపి, హైదరాబాద్ ప్రతినిధులు తిరిగి హైదరాబాద్ వెళ్లారు. ఈ సంప్రదింపులలో వీరు మాడు విషయాలపై పట్టుపడుచున్నట్లు తెలుస్తున్నది: 1, హైదరాబాద్ సర్వస్వతంత్రమని భారత ప్రభుత్వం గుర్తించటం. 2, విదేశాలలో, కనీసం సామ్రాజ్యకూటమిలోని దేశాలలోనైనా, స్వంత రాయబారులను నియమించుకునే హక్కు నిజాం ప్రభుత్వపు యివ్వటం, 3, నిజాం ప్రభుత్వానికి కావలసిన ఆయుధాలను భారత ప్రభుత్వం సరఫరా చేయలేనప్పుడు, విదేశాలలో నిజాం ప్రభుత్వమే నేరుగా కొనుక్కొనటానికి అవకాశం వుండటం—ఈ మాడు విషయాలలో ఏ ఒక్కదానిని అంగీకరించటానికి కూడా భారత ప్రభుత్వం యిష్టపడటంలేదన్న విషయం జగద్యిదితం. అయితే, ఈ సంప్రదింపులు తెగి తెగకుండా ఇల్లా సాగుతువుండగానే, లండన్ లోవున్న నిజాం సర్వసేనాధిపతి ఎక్కువ ఆయుధములు జేరవెయ్యాలని చూస్తున్నాడు. అనుమతిలేకుండా, అసభికార పూర్వకంగా ఒక విమానం లండన్ విమానాశ్రయం నుంచి బయలుదేరి హైదరాబాద్ వస్తున్నదంటే ఈయన ఎంత పెద్ద కుట్ర చేస్తున్నాడో విశేష మాతున్నది;

ఇ త్రేహదుల్ ముసల్మాన్ సంస్థ హైదరాబాద్ హిందువుల జీవితం దుర్భరం చేసి వేస్తున్నది. ఈ సంస్థలోని సభ్యులకేగాక, ఇతర ప్రాంతముల నుండి హైదరాబాద్ తీసుకుపోతున్న ముస్లిములందరికీ కూడా ఆయుధాలిచ్చి, హిందువులపైకి పంపుతున్నారు. బయటి ప్రాంతాలనుండి తీసుకుపోయిన ముస్లిములను పట్టణాలకేగాక పల్లెలకుకూడా పంపి, ప్రతిగ్రామంలోని హిందువులను భయపెట్టి, నానాకిరాతక కృత్యాలు చేయిస్తున్నారు. ఈనాడు హైదరాబాద్ లో నూటికి 90 వంతులమంది ప్రజలు మరణించలేక జీవిస్తున్నారు, వారికి జరుగుతున్న దుర్వరావమానాలు వర్ణనాతీతములు, ఘోర కిరాతకుల చేతులకు ఆమాయనులను వప్పజెప్పి, నిరర్థక సంప్రదింపులు పొడిగిస్తూ కాలహరణం చేస్తున్నది. భారత ప్రభుత్వం. పరిసర ప్రాంత ప్రజలకూడా వీరిని ఈ కష్టకాలంలో విస్మరించారనే చెప్పాలి. అక్టోబరు 27 వ తేదీన ముస్లింలు ప్రత్యేక శ్రతిఘటన ప్రారంభించిన తరువాత 1 లక్ష మందికి పైగా హిందువులు సంస్థానం నుండి వెళ్ళిపోయారు బయటి నుండి ముస్లిములను సంస్థానంలోనికి జేరవేయటానికి ఇంతవరకు నిజాం ప్రభుత్వం 8 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టింది. ఇది ఇటుండగా, ఇతర

నవాబు

ప్రధాని-మా నవాబ్ భుట్టో

శ్యామల్ దాస్ గాంధీ

జునామద్ నవాబు సంస్థాన పరిపాలనాధిపత్యాన్ని భారత యూనియన్ కప్పగించాడు

గొప్ప వారితో గుసగుసలు

శ్రీనాథుడు

శ్రీ శ్రీ శ్రీ వారణాసి శ్రీనివాసరావు

[కొండవీడు దగ్గర - నెమళ్ళుబుర్రు జుర్రు చచ్చా - సుఖానీనుడై శ్రీనాథుడు - పరిసరాల కొండ - శిష్యులు శ్రీ]

కొందరు బ్రాహ్మణులు: (ప్రవేశిస్తూ) ధీమణి, కవిసారస్వతామా!

నేను: (ప్రవేశం) కొందరు: "బ్రాహ్మణ తనవరప్రసాదు డవురు ప్రజావిశేషదయా

జిహ్వస్వాంతుడవీశ్వరార్చనకళా శీలుడవభ్యర్థిత

బ్రహ్మాండదిమహాపురాణచయతా

శ్రుత్యార్థ నిరారిత బ్రహ్మజ్ఞాన సుధానిధానమవు నీ భాగ్యంబు సామాన్యమే!"

శ్రీ: (నన్ను కన్నులెరిపి) రావోయిరా, కూర్చో, వస్తానన్నవేళ కొచ్చావ్. రాత్రి వంట పూటెట్లా సాకర్యంగా వుందా?

నే: చిత్తం. వీరంతా యెవరండీ?

శ్రీ: ఇప్పుడొకప్పుడు చదివినవాళ్ళ నేమన్నా? కొందరో నొకడు: పండితాగధులనంకి.

(నాతో) ఏమండోయ్! మీ రెవరో యెరుగం గాని మా సారస్వతాముడి గారి పాడ కనుపిస్తే మే మెప్పుడైనా వచ్చి యిట్లా గౌరవిస్తుంటాం.

నే: మా సారస్వతాముడి అంటారే మన సారస్వతాముడనక (శ్రీతో) అంటే తమ రెన్ను టికి సారస్వతాములే నన్నుమాట వీరు వంది మా గధులు. (శ్రీలను జూపుతూ) వారో?

శ్రీ: (చిరు నవ్వు నవ్వు తూ) వాండ్ల నే మన్ను? నా పాడ క న బ డై వాండ్లు తయారాతూంటారు.

నే: వాండ్లులేదే, తమకు కాలక్షేపం కాదుగా!

శ్రీ: ఇంకేం యెరుగున్నావుకదా.

నే: ఎరక్కం, జగద్విజితం! అయితే ఆస్తా త్రంలో ఉరుప్రజావిశేషదయాజిహ్వస్వాంతు డవంటే యేమి టండీ?

శ్రీ: ఎట్లా చెప్పను! దానికేం ఎన్నిమాట్లా ఎందరితోనో చెప్పింది. నీ యెదుట చెప్పక పోవడమేం, పాపం ఏదో రహస్యంగా కను కొక్కవాలనివచ్చిన వాడికి. ముందు నాకేం రహస్యం లేవని తెలుసుకో. అందుకనే వీండ్ల నవతల్లికి పామృత్తా, నీవడిగిందానికి. బాగా మాట్లాడుతా నన్నుమాట పెంచా గానీ చేత నైనం తనొక్క అర్థంచేసుకో.

నే: తెలిసింది. మహాపురాణచయతాత్వ ర్థార్థనిరారితబ్రహ్మజ్ఞానసుధానిధానమవు అన్నారే, బ్రహ్మజ్ఞానానికి, పురాణాలకు సంబంధమేమిటి?

శ్రీ: మహాపురాణతాత్పర్యార్థ మేమిటో గట్టిగా విచారితే పురాణాలకు బ్రహ్మజ్ఞానా నికి ఉన్న సంబంధం తెలుస్తుంది.

నే: అంటే?

శ్రీ: అంటే యేమిటంటే, ఏపురాణ తాత్పర్యం అర్థంచేసుకున్నా, 'ఇదంతా వట్టిదని, బ్రహ్మనిత్యమనేరా లేదే. అది సత్యమా పురాణ మీ పులలమనక అస్తవ్యస్త పురాణాలా గాలించి నిరారణచేసుకుంటే మంచిది.

నే: (ఆశ్చర్యంతో) మిమ్మల్ని చూస్తే నాకాశ్చర్యమౌతుంది. ఆంధ్ర కవుల్లో మీయంత దేశాటనం చేసినవారు, కష్టాలు పడ్డవారు, సుఖపడ్డవారు, పాండిత్యం సంపాదించినవారు నలువురు మెప్పు కుంటూ హడలిపోయే కవిత్యం చెప్పినవారూ ఎవరూలేరే! ఒక్కొక్కసారి నాకు మీరూ రికే యింటిపట్టున పట్టు మని నెల్లాల్లా నా వున్నారా అనుపిస్తుండే, అన్ని పురాణాలు కూడా యెట్లా యెప్పుడు చదివారు, వాటి

తాత్పర్యార్థ నిరారితబ్రహ్మజ్ఞానా న్నెప్పుడు సేకరించుకున్నారో అని విస్తుపోతూ ఉంటా.

శ్రీ: అజేమియో, వేరీ శంక! బ్రాహ్మ డ తనవరప్రసాదు మే మెందనుకున్నావ్?

నే: చిత్తం తెలివితక్కువకాణ్ణి, దాన్లోనే వుందిగా. అయితే సత్యార్థ సర్వజ్ఞ సింగమనీడు సభలో 'నెలలమెప్పించి నన్ను నింకమీద, సరస్వద్గుణనికురుంబ శారదాంబ' చెప్పినవద్యం, ఏదో చెప్పాలని చెప్పినవద్యం -

శ్రీ: అర్థమైంది. లేకుంటే మీకు దేవీ ప్రత్యక్ష ముందా అని కాదు నీసందేహం. దాని కేంజెప్పును? ఆ విషయ మేం జెప్పినా మీకాలం వాండ్లు నమ్మరుగా?

నే: కొంచె మట్లాయితే, అడుగుతా గాని నేను నమ్మకమున్నవాణ్ణి; నెలవియ్యింకి.

శ్రీ: విలే చెప్పావను - నాకే కాదు పదే తాలు పొంది సిద్ధిచెందినవాం డందరకు దేవతా ప్రత్యక్ష మునుగ్గుంది. వాండ్ల కెట్టి యవస్థలో నైనా తలచుకుంటే దేవి కండ్లయెదుట నిల్చున్న టుంటుంది. నా కా రాజుగారి సభికేగేటప్పుటి కందలి పండితుల్లు, పండితప్రభువులు జూచే టప్పటి కాయమృ ప్రత్యక్షంగా నట్లా గన్నా. ఎప్పుడూ నా కట్లాగే ఉంటుంది. ఇప్పుడూ అట్లాగే వుంది.

నే: చిత్తం, నేనూ కొంతయెరుగున్నా.

(ఉన్నవాండ్లంతా అంతర్గాన మాతారు) (దాని కాశ్చర్యపరి) యి దేమిటండీ, వీండ్లంతా యేరీ!

శ్రీ: ఎవరు?

నే: ఇందాకట్టుంచీ యిక్కడున్నవాండ్లు.

శ్రీ: ఎవరున్నారు?

నే: ఏమిటండీ, కొంద రొచ్చి పద్యం చది విరి; నేను వాండ్లను వందిమాగధులంటిని.

శ్రీ: లుంకిరి. వాండ్లు లేదే జరగ దను కొంటిమి! వాణ్లేరే?

శ్రీ: నాయనా, నీకు నామీద భక్తికిది నిద ర్భనం. నాపేరు విన్నప్పుడల్లా నీ కట్లా గనుపి స్తుంటుంది, నేనేం దలుచుకున్నా నాకు దేవి కనబడట్టు.

నే: (కొంచెమిగి) కావచ్చునండీ! లేకపోతే ఆశ్రీలు తిరుగుతూన్న పూలతోటేదీ, వచ్చిన వాండ్ల చంకల్లో గ్రంథా, లేవీ, కొండవీడుగు గ్గి మేదీ, నెమళ్ళుబుర్రుచచ్చా యేదీ?

శ్రీ: ఒక్కోసారి! నీవు కవివేయిది కాశీపట్టం.

నే: బోనాను. మీతాతగారి కిక్కణ్ణి కాదండీ వుంది.

శ్రీ: బోను వారూ, మానాన్నగారూ ఇక్కణ్ణి. నా చిన్నతన మీ పూల్లోనే జరిగింది. అజ్ఞురగు తూండగానే చంద్రశేఖరస్వామి యిక్కడికి రావడం, నాకు సరస్వతీ ఉపాసన కలాపించ డం అంతా జరిగింది. నా పదైవిమిదో యేట కొండవీడు చేరి, రెడ్డిరాజుల ఆస్థానాల్లో బ్రవేశించా.

నేను: చిత్తం. తమపేరు -

శ్రీ: శ్రీనాథు డంటారు కాని నిజాని కది కాదు. మా వాండ్లు చిన్నప్పుడు నన్ను వల్లభా వల్లభా అనేవారు, ఆంధ్ర వల్లభుడి పేరు. నా యిరవయ్యో యేడ్పుంచీ యిప్పటి పేరు వెంట బడ్డది.

నేను: వీరుదు నామమా?

శ్రీ: ఏమో యెట్లా వచ్చిందో గుర్తలేదు. ఏమిటి దానికి? చేతులో నెప్పడూ ఏమీ వుండదు కాని జరుగుబాటుకు లోపం లేద న్నదూ. దాన్ని చూచి యెవడో యాయన శ్రీనాథుడ్రా అంటే, అంతా ఆరంభిస్తూ రట్లా.

నేను: అట్లా చెప్పండి! నే నెప్పుడూ అను కుంటుంటా ఏమిటా అబ్బా, శ్రీనాథుడు అనే పేరవ్వరు ఎక్కడా యెవరికీ పెట్టడం చూడం, వినమనని అయితే తమకు చంద్రశేఖర స్వామి దివ్య నేర్పారా.

శ్రీ: లేదు లేదు. మా తాతగారు మంచి కవి పండితులు. మా నాన్నగారి కవిత్యంకంటే పాండిత్యం పెద్దది. వాండ్లిద్దరి అంగ్రహంవల్ల నాకు చదువు వచ్చింది. నాకొక్క వెళిలి గుండేవోయ్ - నీదైనా ఒక్కసారి విన్నా చది వినా కతతా వచ్చేది.

నేను: లేకపోతే అంత పండిత కవు లెట్లాగై వుంటారు. అంత పే రెట్లా సంపాదించి వుంటారు. మరి, తమ చరిత్ర చూస్తే తమరు మహా స్వతంత్రులుగా కనుపిస్తారే. స్వతంత్రులించి యేదైనా కావ్యం చెప్పకుండా పురాణాలు వైషణ్యాంధ్రకరణంతోనే కాలం గడిపారేం?

శ్రీ: చెప్పకేం? చెప్పా, ఎన్నో చెప్పా. వాట్ని నురించి ఒక సీసంకూడా చెప్పాగా యొక్కడో? అవేమినిలక నీ వన్న వేనిల్పాయి. వాట్లా ఒక్కటి నిలవాలనిండే గాని నాపేరుతో గాకుండా వల్లభామాత్యుడి పేరుతో నుంది క్రిడాభిరామం. దాన్ని తెల్లల్ల చదువులు సభ్యులూ గౌరవించిన మన మహామహాపురు ఆనభ్యుకావ్య మని అంతా చేశారు. ఏమిటో? మొత్తానికి నా స్వతంత్ర కావ్యాలకంటే నీవు చెప్పినవే బాగున్నాయనుకుంటా.

నే: ఎందుకనో?

శ్రీ: నిజాని కంటే. మనమెంత పాటుపడ్డా సంస్కృత కవు. ప్రతిభను తీర్చును మించలే మనుకుంటా. ఏదో కొంచెతనాల్లో చుమత్కూ రాలతో రఃమొప్పించాలనిండేగాని, నిర్గుడేరిన భావాలు అవిష్ట వాట్లానే వున్నాయనుకుంటా. కాబట్టే నా ఆంధ్రకరణాల కొచ్చిన పేరు స్వతంత్ర రచనకు రాలా. నా నైషధం చూడు. మీ కంతా నేను తేలిగ్గా వ్రాసినట్లు కనిపిస్తుంది కాని కొంత కృషి చేస్తేనే గాని సాగిందికాదు.

నే: ఎప్పుడు చేశారండీ ఆ కృషి!

శ్రీ: అట్లాగే దార్మిపోతూ మకాం చేసినపు డల్లా చెప్పేవాణ్ణి. శిష్యులుండేవాళ్లు కాబట్టి వ్రాసుకుంటుండే వాండ్లు. ఒక్కొక్క పట్ట ణంలో కొన్ని నెలల తర బడుండే వాణ్ణి. అప్పుడు కొంచెం దీర్ఘరచన కవితాశం లిగేది.

నే: ఒక్క మాటకుతా. క్రిడాభిరామ మంటి గ్రంథం నిలకపోవడాని కందున్న కొన్ని పచ్చిపచ్చి పద్యాలే కారణంగా, పోనీ వాటిని లేల్లి చెప్పకపోయినారా?

శ్రీ: ఇదంతా బ్రాంతోయ్. ఆ విషయం పూర్తిగా చెప్పావను. అవి రానేట పుడి తెల్లల్లు వస్తారని, వారి మన సాంప్రదాయాల తార తమ్యాలు పాటించకుండా మన యనుదినచర్యను, ఊహాహాల్సుకూడా వారి వరవడి ననుసరించి దిద్దుకుంటా మని నాకు తోచలా. ఇందుకని దాని అంతా నే నంగీకరించా ననుకోవద్దు. కుచకచాది వర్ణనలు ఏవో మనుపిస్తే, అవి లేకుండాచేయరాదా? నపుంసులను తురకాళ్ళు తయారుచేసినట్లు వాండ్ల కవి అపరిపూర్ణులయ్యే టట్లు చేయరాదా? ఇట్లా ఆక్షేపించే అయ్యలంతా నీచశృంగార మని వారనుకునేది లేకుం డానే సంసారాలు గడుపుతున్నారా. మరొకటి: ముఖాద్యంగ వర్ణనలు ఆనందదాయకములై, మర్యాంగవర్ణనలు, తత్సంబంధవర్ణనలు కటువు లెట్లాగై నాయ్. అవిముటుకు చేసే తీర్పుచేస్తే యెందు కంద మనుపింపవు? నే చెప్పినవాట్లో నట్లాటి వందంగా లేవని యెవ రనగలరు? ఏదో వంక పరకచాట్ల నంగీకరించే మాయసంఘం అట్లాటివా ట్లున్నీటిని అసభ్యులనగలిగింది కాని, నిజానికి వాట్లా నేమింది? పృష్టిలో మన కిష్టంలేని వెన్నున్నాయి. అన్నిటిని నాశనం చేసామా, అవి రుచించేవాండ్ల వాటి నాద రిస్తారు. మిగతా వారంతా వాటి జోకి పోకుండా వుండగూడదా? ఇంతకు అదే కావా లని బూతులపంచాంగాన్ని గుడిస్తే వద్దన్నా బాగుంటుంది. అట్లా గాకుండా యేదో వ్రాస్తే, దాన్లో నేమింది యంత గంద్రగోళానికి?

నే: సత్యం. అయితే తమకు రోజూ శివ పూజ జరగాలిసందన్న మాటే?

శ్రీ: ఏదైనా కారీరకబాధ యేర్పడితే దప్పు జరిగి తీరాల్సిందే!

నే: ప్రయాణా లేస్తూంటే యెట్లాగండీ?

శ్రీ: మా ప్రయాణాలు. దినచర్యా పేరు: మీ ప్రయాణాలు, దినచర్యనంటికొచ్చా. భోజ నానంతరం బయలుదేరి ప్రాద్దుగూళ్లెప్పుటి కొక పూరు చేరుకుంటాం. తెల్లారుబ్బామన బయ డేరి ఝాంపాడ్లు కింకొక పూరు చేర్తాం. మాకు

మీ కాఫీబానిసవ్వం లేదు. ఊరు చేరగానే స్నానంచేసి యాశ్వరార్చనారంభిస్తాం. పూర్తి చేసుకుని భోంచేస్తాం. ఇబ్బందేముంది దాన్లో?

నే: చిత్తం. కో పం రా దుకదా; ఒక మాటకుతా.

శ్రీ: అడగవోయ్. ఒక డడిగేమాట కొచ్చే కొపం అదేం కోపమోయ్, కోపమంటే యేదో ధర్మం విఘాతమయ్యేటప్పు డొచ్చేది కోపంగాని. మీ కాలంలో పెద్దపెద్ద మాటల్ను తూలికల్లా గగరేసి వాడుతున్నారు. నీ వడగొచ్చేది నాకు తెలుసు; అడుగు చెప్తా.

నే: అనుదినం ఆ యాశ్వరార్చనేమిటి, ప్రతి రోజూ...

శ్రీ: ఊ, అనూ, ఆ సమావాసమేమిటి! అదే గదా అడిగేది? దానికి సమాధానం కావాలి? చెప్తా వను. నీ విట్లాగడగడం మంచి డైం ది. నన్నంతా యిట్లా నుకుంటున్నారే, సమాధాన మిస్తే బాగుంటుం దనుకుంటూంటా. నీ పుణ్యమా అని అవకాశం దొరికింది - సంతోషం. నేనన్నీ గ్రంథాలాకా, నంతదేతే తిరిగా నెక్కడా నేను మతకర్త ననిగాని, మహాత్ము ణ్ణిగాని, చివరకు ఘనుణ్ణిగాని చెప్పకోలా! ఎంతవరకూ గొప్ప వారి దార్మి నడవడానికి యిత్నించాతప్ప. అట్లాటివాడికి లేనిపోని గొప్పతనం మీరంతా తగిలించి దానికి తగ్గ నడవడిక లేదని నీళ్ళుకారడ మెందుకూ, పాపం వట్టిద్రమ! కాబట్టి నేను సామాన్యుణ్ణి. నీ వెత్తినవిషయం సంఘ నియమ రీత్యా చూస్తే గొప్పవిషయంగా కనబడ్డా కేవల మానవలక్షణదృష్ట్యా విమర్శిస్తే సాధారణ విషయం. కేవల శరీరతత్వాధిక్యంచేతగాని, వాంఛానుగతమైన విమాత్మ అభిలాష చేతగాని, ఒక్కొక్కసారిగాని, సర్వదాగాని ఒకడి మనస్సు చలిస్తుంది. తిండివిషయం విచారించు, ఉన్నది చాలక యింకా తిండా మనుపిస్తుంది; కొత్త పదార్థా న్నునుభవిస్తా మనుపిస్తుంది దానికి గావ లసిన జీర్ణతక్తి కలిగినంతమేర. అట్లాగే నీ వన్న భావం ప్రకౌపిస్తుంది. తద్వారా ఉపశమిస్తుంది.

నే: చిత్తం బోధయ్యింది. తమ రెక్కడి కల్పినా కామమృకూడా యెందుకు?

శ్రీ: సంఘం రహస్యప్రవర్తనను విమర్శించి నట్లు బహిరంగ ప్రవర్తనను విమర్శించదు. వ్యసన లోలులందరి! యిదే బ్రహ్మసూత్రమంత ఉప కరిస్తుంది. దీన్ని వెంటబెట్టుకుని పోవడ మారం భించినప్పట్టుండి నాకా బాధలు రెండు - వై వ్యసనబాధ, అట్టి విమర్శ బాధ వెనక బడాయ్.

నే: ఎన్నేళ్ల నాట్టుండీ యీ బహిరంగ ప్రవర్తన?

శ్రీ: కొంత పేరు వచ్చినప్పట్టుంచీ.

నే: తమరు కన్నడ దేశంలో...

శ్రీ: ఆ బహు కష్టపడ్డా. ఏమిచెయ్యవోయ్! ఈ రాజు లగ్గర ఆసాన కవులు, పండితులు చాల వరకు గట్టివాండ్లుకొక, తాత తండ్రు: తరా ల్నుంచి ఉన్నవాం ణ్ణుంటారు. వంశాను క్రమంగా అట్లాటి త్యాప్తులు క్రొత్తవాండ్లను చేరినవ్వరు. అందుకని కొత్తవాండ్లంతా ముందు వాండ్ల నాశ్రయిస్తారు. మనసంగ తా దేశంలో తెలిమిసుకో. అందుకని మనసూ అట్లాగే చెయ్యాలి సాచ్చింది. అనుదినం దైవ దర్శనాని కల్గి నట్లా అపాశ్రుణ్ణి త్రికాలములయందూ దర్శించేవాణ్ణి అరుగో నిరుగో నని అర్పెల్లు గడిపాడు. నేను సుకుమార్మి! పరవాసాని కలవాటు పడవాణ్ణి గాను; పైగా వాండ్ల భోజన సాంప్రదాయం, మంది కాదు; అచటి బ్రాహ్మలు బ్రాహ్మలా నిజంగా ననుపించేది; ఇప్పటికీ అట్లాగే వుందను కుంటా. ప్రాణం విసిగి శ్రీ విరూపాక్ష దర్శనం చేసుకుని పంపా ఘంటాపథంలో వస్తూన్న చక్ర వర్తి వాహన్నానొకరో జడ్డు తగిలి ఆపవ్యం చెప్పా. విని స్వామి సభకు రమ్మన్నారు. వెళ్లా; గొప్పగౌరవం పొందా. గౌరవమేమిటి, కన కాభిషేకం, సారస్వతామ విరుదు, తడియ చిహ్నాలు అన్నీ లభించాయ్.

నే: దక్షిణాధీశమూర్త్యుల కాల న్నామేమిటి? ముత్యాల్లో నెట్లా కట్టా రా కట్టా?

శ్రీ: ముత్యాల్లో కట్టా. అదొక శిలా సభా మందిరం. దాని స్తంభాలకు కప్పలోపల భాగ్యం నికి మొకమల్ గుడ్డ నమర్చారు. దానిమీద ముత్యాల సరలను, స్తంభాలకు కప్పకు, ముకను రెక్కణ్ణోతప్ప కనబడకుండా కూర్చారు.

(18 వ పేజీ చూడుడు)

కథానిక :

ముసిలి మనసు

శ్రీ గౌరవజ్ఞుల వెంకటసుబ్బారామయ్య

త్రినద నానగతి తల్పకుంటే నాకే ఎట్లానో అని విస్తుంది. నానగతి వింటే లోకంలో ఇటువంటి వాండ్లకూడా వుంటారా అని ఆశ్చర్యపడతారు. పోనీ చెప్పకుండా వుంటేమా అంటే మీకు నానగతిమనో భావాలు, స్థితిగతులు తెలిసేట్లా? అందుకనే గుండె రాయిచేసుకొని, మనస్సును చిక్కబెట్టుకొని, సిగ్గు విడిచి, చెప్పకుండా వ్రాయబూనుకుంది.

నాకు ముగ్గురుభార్యలు గతించారు. అంటే తల్లి నాడు మెడకు కట్టుకున్నా నన్నమాట. ఇక లాభం లేదన్నకొని, ఈ తల్లిని అలాగే వదలేక 10 యేండ్లకంకను దత్తుకొన్నాను. మా అక్కగారు నా వియోగాన్ని చూచి నవ్వించలేకనో, వంటకు తోడులేమి చేతనో....మరెందుకో ఓ సంబంధం కుదిరింది. బలవంతాన వద్దు వద్దంటే మెడలు విరిచి పప్పించింది. పెండ్లి జరిగిపోయింది.

13 ఏండ్ల పిల్ల. ఒక్క పొరుగు. భారీ పిల్ల నే చెప్పొచ్చు. ఇండ్ల చాకీరీ చేసినా అది పెరుగదు. పుట్టినప్పటినుంచి జలుబుకూడా చేసి ఎరుగదని వాండ్లమొచ్చింది....(క్షమించండి. నాకన్నా చిన్న దగ్గుటే అత్తగారవల్లే వాండ్ల అమ్మ అని సంబోధిస్తున్నాను)....పెండ్లికాగానే ఇక్కడే వుండిపోయింది. మాయంట్లో అన్నాని కేం లోటు? ఇక్కడి తిండికి పొట్లచెట్టులాగా పెరుగుతున్న ట్రిసిస్టండా ఛారెడ్జి జడ. చేరదు. కండ్లు; అందమైన ఉనికి. రూపము. బలే నారూపమే! చెప్పక్కర్లేదనుకుంటా. నోట్లో ఎవిమీదే వండ్లు. కళంకంలేని వెంట్రుకలు. రెప్పలు వాలిన కండ్లు. ముదతలు వద్ద శరీరం. మొయ్యలేని చొర్ర, నడవలేని వాతం. వాటితోమపాడు పొడు మొకటి అలవాటు. నేను కూడా అలవాటుచొప్పున పీలుస్తుంటానే కాని నాకే వానన గిట్టకుండా ఉండి ఇటువంటి నన్ను చూస్తూ ఎవరు వెండ్లాడుతారా, అని సందేహించా. పెండ్లిచేసుకో నని వట్టుబట్టా.... ఏదో అవరవయస్సు దాన్నే తెచ్చుకుందామని ఒక మాటు ఆలోచించాకాని, తెచ్చుకుంటే మా బ్రాహ్మణ సంఘం పూరుకుంటుంది! వెలివేసి చంపదూ; అంతెందుకూ. నేనే ఎంతోమందిని వెలివేసి వేదించలేదూ?....ఏదో ఎవరిప్రాప్తం వాండ్లది. నాకు వ్రాశేవుంది జరిగింది.

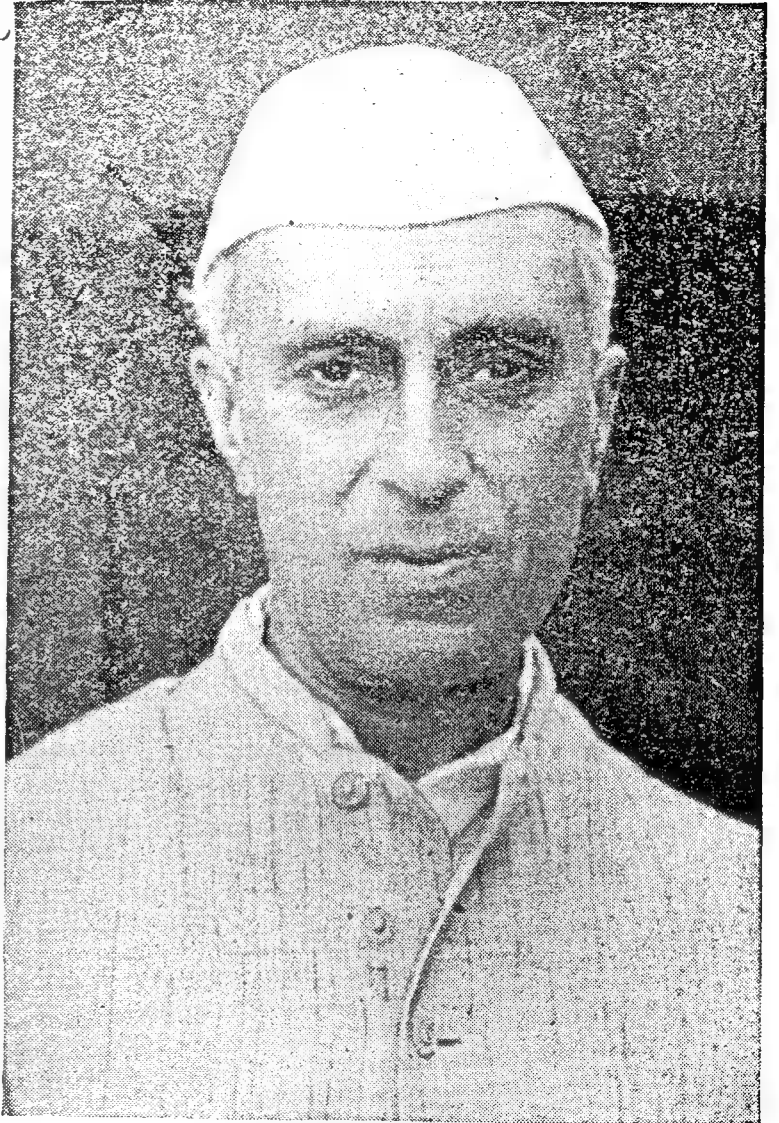
ఇతే, వచ్చినప్పటినుంచి బహు జాగ్రత్తతో పరిశీలిస్తున్నా. దానిలో లోజుకులోజు ఏదో మాత నత్వం. క్రొత్త అందం. ఆనిర్వచనీయమైనకాంతి. ముఖంలో కేశస్సు, అంగ అంగంలో సౌష్ఠవం. కండ్లలో మౌనకత వస్తున్నట్లుగా తోస్తుంది. వెంటనే గదిలోకి పోయి తలుపులు బిగించి అద్దంలో నన్ను, నాముఖాన్ని చూచుకునేవాణ్ణి. విన్నవించే నాలో ఏదో లోపం, తేజోహీనత, కొరత, నిరుత్సాహం. విస్తేజం ప్రవేశించినట్లుగా తోచేది. వెంటనే ఒక్క

విట్టూర్చువిడిచి అద్దం కింద పడేసేవాణ్ణి. నాలో లేవలేనంత సీరసం ప్రవేశించేది. కొంతసేపటికి లేచి గబగబా దానిదగ్గరికి వెళ్లి నిదానించి దాన్ని చూచి 'ఇలారా!' అనేవాణ్ణి. 'ఎందుకంటే!' అని చేసే పనిమాని దగ్గరి కొచ్చేది. 'అలా వట్ల అలిసేట్లు పని చేస్తే ఇబ్బు చేయదు! లేమలో తిరగవాక....' ద్వారా చుట్టూ నేను తిరగలేను, ముఖానబొట్టు చెరిగిపోయింది చూడు.... వెంట్రుకలు చెడిరిపున్నాయి, పవరించుకో అన్నాను. నామాటలలోని అసందర్భాన్ని, సిస్సారతను గ్రహించేదో లేదో కానీ మెగలకుండా వెంట్రుకలు సవరించుకొని పైట నడ్డుకొని మళ్ళీ పనిలోకి వెళ్లేది.

నా కెందుకోగాని మా అవిడ తీర్చి జడవేసుకొని పూలుబెట్టుకున్నదానికన్నా, చీరగట్టి సొమ్ములు పెట్టుకొని, కండ్లకు కాటుక పెట్టుకొని, మత్తు కండ్లతో వాలుచూపులు చూచేదానికన్నా, శృంగార దేవతగా వడకటింట అధివసించేదానికన్నా చెరువు మంచి నీళ్ల తెస్తుంటుంటే, దిగజారిన చెమటపోసి అలసటలో పనిచేస్తుంటే, రెండు రూములవరకు అన్నం తినక ముఖం వాడిపోయిపోతే, వెంట్రుకలు చెడిరిపుంటే నా కెంతో అందంగా, ఆకర్షకంగా, ఇష్టంగా తోస్తుంది. కనుకనే పని చేస్తున్నప్పుడు ఏదో మిషతో వచ్చి చూచి పలుకరించిపోతుంటాను. కాని సాయంకాలం జడ వేసుకొని పూలు బెట్టుకొని అలంకరించుకునేప్పుడు, పని లేకపోయినా బజారుకు పోతుంటాను ఎందుకో! నాకే అర్థంకాదు.

విడిలేక పొరుగుదూ వెళ్లటమే తలపిస్తే, రాత్రి రావటానికి వీలులేకపోతే, నా కారాత్రి గడవటం ఎంతో కష్టంగా వుండేది. దాన్ని ఎప్పుడూ చూడాలనిపిస్తుంది. దాని కండ్లలో కండ్లు, నోటిలో నోరు కలిపి, దేహానికి దేహం పెనవేసి అదో అనందాన్ని పొందుతా మనుకుంటా దూరానవుంటే. కాని నమీ వింది దాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూచే వరుకు ఆ అనందం, ప్రియమైన భూతులు కాల వర్షాల్లాగా కరవ్యాస్తాయి ఎందుకో యీ వ్యత్యాసం!

ఇంకో సంగతి. ఆమె దృఢమైన, అందమైన శరీరాన్ని చూస్తే నాకెందుకో భయ మేస్తుంది. ఆ మత్తుచూపులు తూపులై, చివకి జీర్ణించి చిల్లులు వడ్ల హృదయాన్ని మరలించేస్తాయి....స్వప్నంగా చెప్పాలంటే ఆమె ఆరోగ్యాన్ని చూచి ఓ విధంగా మనసులో అనాయపడేవాణ్ణి. మానసిక ప్రపంచంలో, ఏ మూలనో దానికి జబ్బు చెయ్యాలని, రోగింతో మూలుగుకుంటే చూడాలని, ఓదార్పాలని, డాక్టర్ల చుట్టూ మందు సీసా పుచ్చుకొని తిరగాలని, చూచేవాండ్లు యేమిట అడిగితే, ఇంటిదానికి సుస్తీ చేసిందని చెప్పాలనే భావం రేకెత్తుతుండేది. వాండ్లు నాస్థితి చూచి 'ఎప్పుడూ యీ జబ్బులేందయ్యా, ఓనాడూ కాంతిలేదు నీకు, ఈ మైనా ఆరో

'భారత భాగ్యవిధాత'

(ఈ 11 వ తేదీన నెహ్రూ జన్మదినం.)

గ్యంగా వుండి సుఖపెడుతుం దనుకుంటే అదీ లేక పోయి. యేనాటికి యీకష్టం తొలుగుకుందో!.... అనవారే పని, అలా అనిపించుకోవా అనిపించేది.... ఎందుకో నాకే తెలియదు.

వచ్చినప్పటినుంచి మా అవిడే వంటవాణ్ణి. పుచ్చుకున్నది. అమభవం లేనందున, పని రై నందున మొదట్లో అన్నం సంకటి చేకో, బియ్యంగానో, నను బాయగానో, కూరలు వుడక్కుండా, ఉప్పు ఎక్కువగానో, కారం జాప్తిగానో వేళేది. బనమా నా కా వస్తువులు ఎంతో రుచిగా, రుచిగా వున్నట్లనిపించేవి. మా అవిడచేస్తేనే నాకు అన్నం తినాలనిపిస్తుంది. మా అక్కగారు వండితే ఎట్లాగోవుంటుంది. ఎంత బాగావున్నా నోటికి రుచించేదికాదు. ఆకలి తీరేది కాదు.

ఇక, మా అవిడది ఎవ్వరివతో ఎక్కువగా మాట్లాడే స్వభావంకాదు. ఎంతో అవసరం వుంటే, మునిగి పోయేపనివుంటే మా వెదవతో చెప్పమని పంపేది. నేనే ఎదురుగా వుంటే, పలానిదిలేదంటే, అనేది శ్రమతో. 'అప్పుడే బిపోయిందా!' అంటే 'అలా' అని ఊరుకొనేది. నేను మటుకు ఆమెను మాటి మాటికి పలుకరించాలనుకుంటాను. ఆమె నవ్వుతూ మాట్లాడితే సంకోషించాలనుకుంటా. ఆమె సంకోషానికి నాచేతనైనంత, నాతోచినంత ప్రయత్నించి నెరవేర్చాలనుకుంటా. ఇందుకై ప్రోద్బలనానం ఇల్లు కనిపెట్టుకోకుండా, బజారుపనులుకూడా మాని ఇంట్లో పనులుచెయ్యసాగా. ఆమె పనులలో సహాయ పడుతున్నా. కాని మా అవిడక డెండ్లో, నేనున్నప్పుడు సంకోషంకాని, పనిమీద పొరుగుదూ 4 రోజులు వెళ్లివచ్చేవరకు విచారచిహ్నాలు, వియోగ భారలు యేమీ కలిగేవిగావు. మరినాకో!.....

తప్పని సరిగా పుట్టింటికి పంపవలసివచ్చింది. కొడుకు పెద్దకి మామగారు విలవ్యాచారు. పంపటానికి మొదలు ఎన్నో ఇబ్బందులు సూచించా, మక్తలకు బైటవెళ్లని, మనలమ్మ ఒక్కడే ఉండాలని, పిల్లకుంకకు పరీక్షరోజులని, అవిడకు కడగా ఉండే రోజులని, మరి నాలుగురోజుల్లో ఇద్దరం కలసి వస్తామని... ఎన్నో అడ్డంకులు చెప్పా. అన్నిటిని త్రోవేపుచ్చి, పెండ్లి నెలరోజులున్నా తీసికెళ్లాడు. వెళ్లటప్పుడు, 'దిగులు వడవాకపోంగానే జాబు రాయి, నేను కూడా తొందరలోనే వస్తానే' అని చెప్పి, రైల్వేలోంచి వండి, ఇంటికివచ్చా. ఇల్లంతా న్నటోయి కరవ్యాస్తాన్ని ట్రిసిస్టం. ఆ రాత్రిన

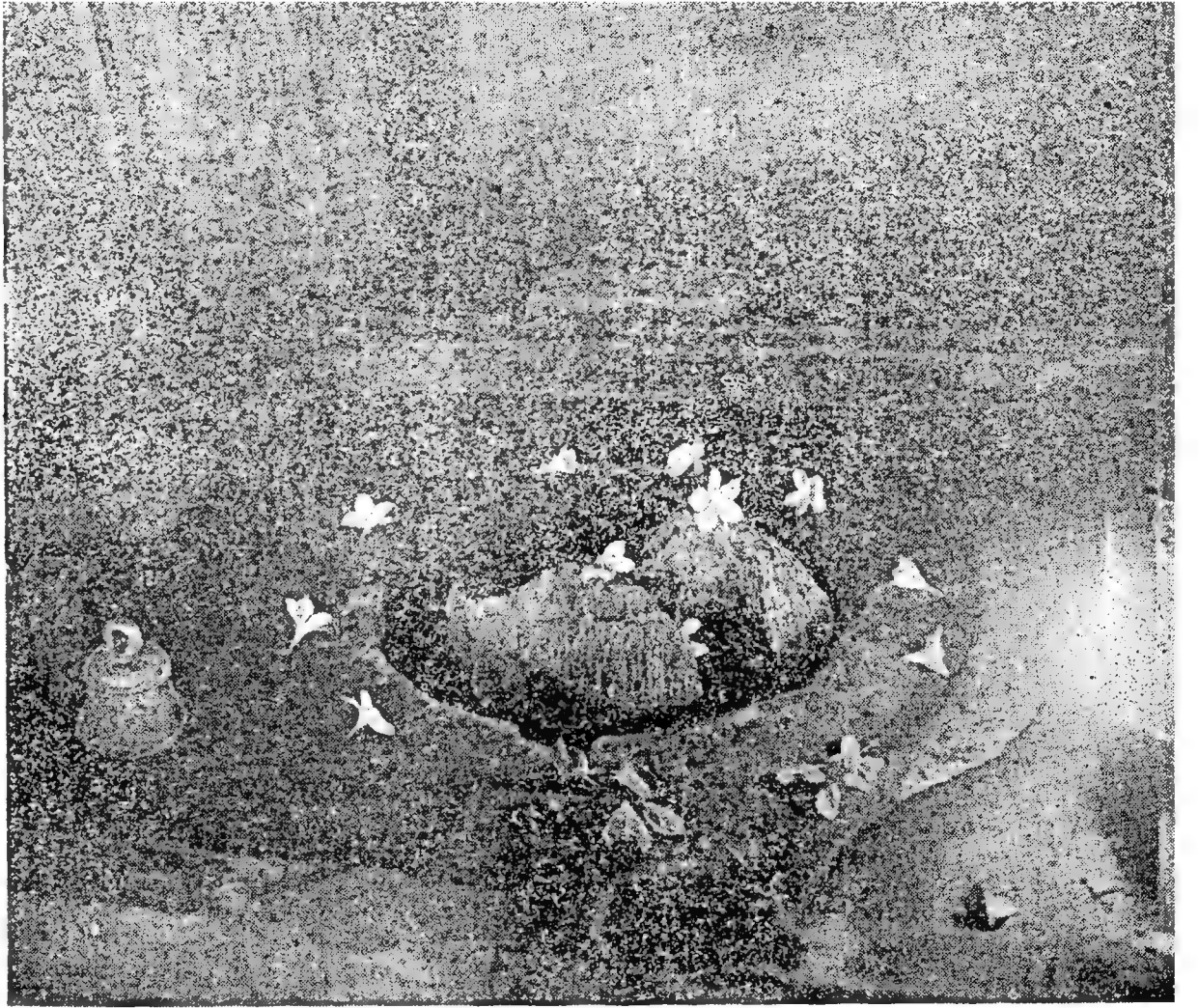
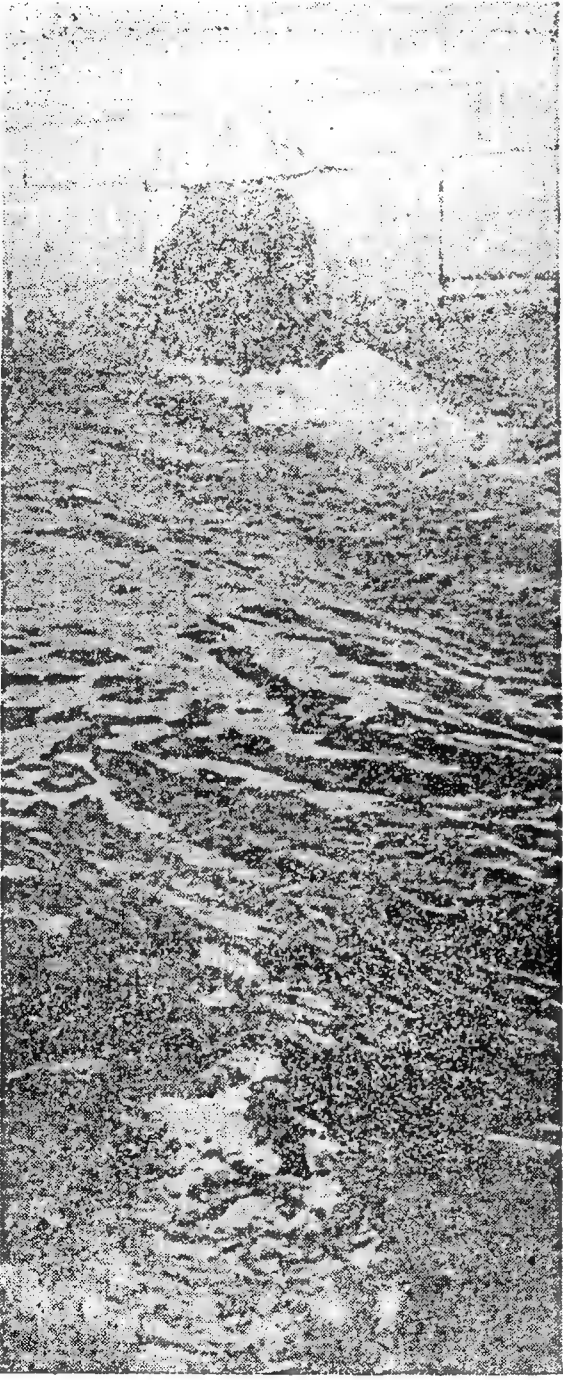
గడవటం కష్ట మనిపించింది. కండ్లలో రాత్రి గడిచిందంటే నమ్మండి. బలే ఇది వియోగభారంకే మీరు నమ్ముతారా?.....

వెళ్లిన నాలుగురోజు జాటువచ్చింది. 'సా. చి. అమ్మాయి కురసాగా వుంది. మేమం నీ రాకకై ఎదురుచూస్తున్నాము' అని మామగారు వ్రాశారు. ఆమె విజంగా అనందంగావుందా! నావలె వియోగ భారను పొందటంలా? అన్నం బాగా తింటున్నదా? భర్త దగ్గరలేదని చింతతో కృశించి పోవటంలా?.....ఎన్నో రకాల ఆలోచనలు నాకు.

పెండ్లిలేవు కద్దనంగా వెళ్లాను. నాకు పెండ్లిలో వేళకు అన్నం అమరకనో, వంటకాలు ఎక్కువయ్యా, మరి దేనికో జ్వరం అంటుకున్నది. ఏదో మామూలు జ్వరం అనుకోని మొదట అంత లక్ష్య పెట్టలేదు. చల్లగా టైపాయిద్లోకి దిగింది. అంద రూపాధలిపోయారు. అక్కగారు వివంగానే రెక్కలు కట్టుకొని వారింది. డాక్టర్ల భారలు తీరారు. వైరా గులు వండ్లి తీరారు. దిప్తిమంత్రాలకు, దిగదుడుపులకు ఎడతెరిపి లేదు. బ్రాహ్మణులు గ్రహశివాల చేస్తున్నారు. ముడుపులు కుప్పలుకట్టాయి. మ్రొక్కులు మిన్నుముట్టాయి. మా అత్తగారు నయమైతే దంపతినమేకంగా తిరుపతి వచ్చి నిలుపుదోసిస్తామని దండంపెట్టుకున్నారు. కలియుగ బాంధవుకుడూ! ఆమెకలలో కనబడి 'మీ అల్లుడి కేం ఫరవాలేదు' అని కూడా చెప్పాడట. ఆయన దయవల్లనేమి, దాని బదితనం గట్టిదైనందువల్లనో, నాకు బిల్తెపు సూకలు వుండో, నయమైంది. కొంచం తేరుకున్నా. బలంపట్టింది. వెంటనే మ్రొక్కుతీర్చటానికి తిరుపతికి అందరం వైలుదేరాము. ఇద్దరూ తల నీలలు ఇవ్వాలన్నారు. ఒక విషాదరేఖ ముఖంలో గోచరించి అచ్యుక్తమైంది ఆనిడకు. నా మనసు చివుక్కు మన్నది. వట్ల జలదరించింది....ఇంకెందుకు! మంగలివానికి తలలు వప్పగించాం. 10 నిమిషాల్లో గుండ్లు చేసేవేళాడు. ఒకర్నొకరు చూచుకున్నాం. కాని ఆమెను చూడటానికి నాకే మనస్కరించలేదు; తలవంచుకున్నా. కాని మనసులో ఎక్కడో అజ్ఞాతంగా సంకోషంకూడా లేకపోలేదు. ఏది ఎట్లా వున్నా, ఇద్దరిలో 40 సంవత్సరాలభేదం వున్నా ఆకారంలో, అంగల్లో, బుద్ధుల్లో, కోర్కెల్లో ఎంత భేదం వున్నా తలలలో మటుకు ఏకత్వంగా వున్నాం అంతోషంలేదూ మరి!

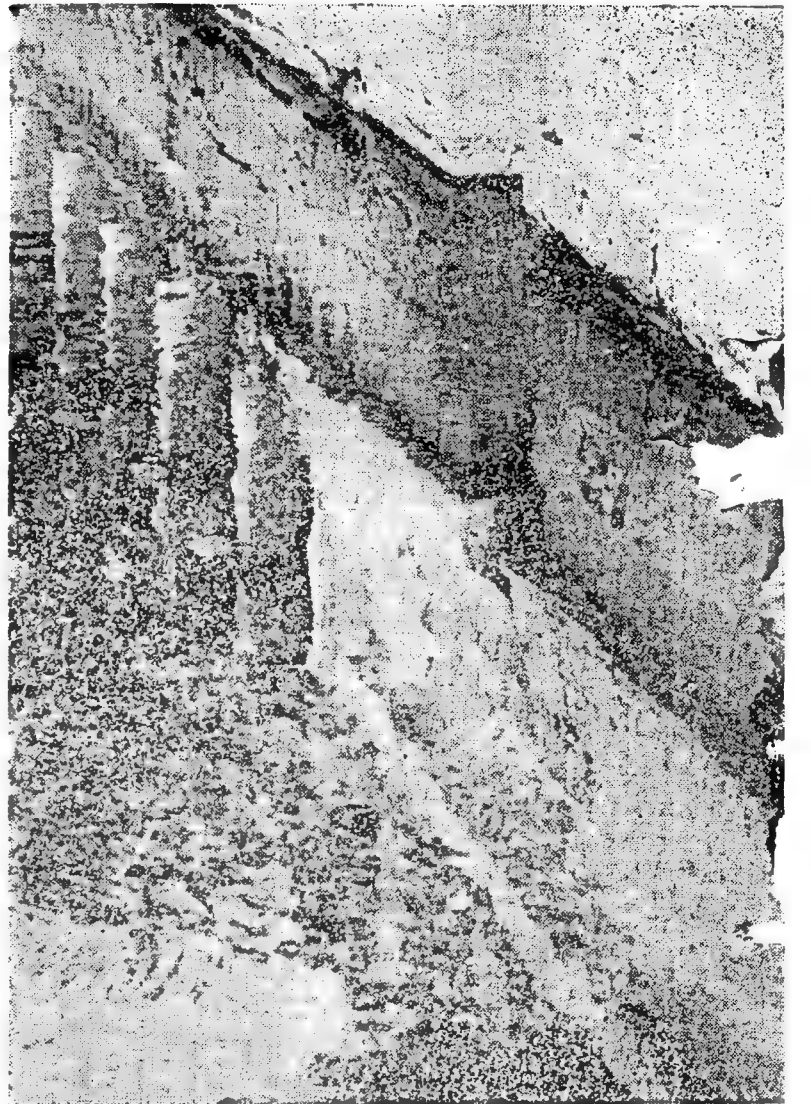
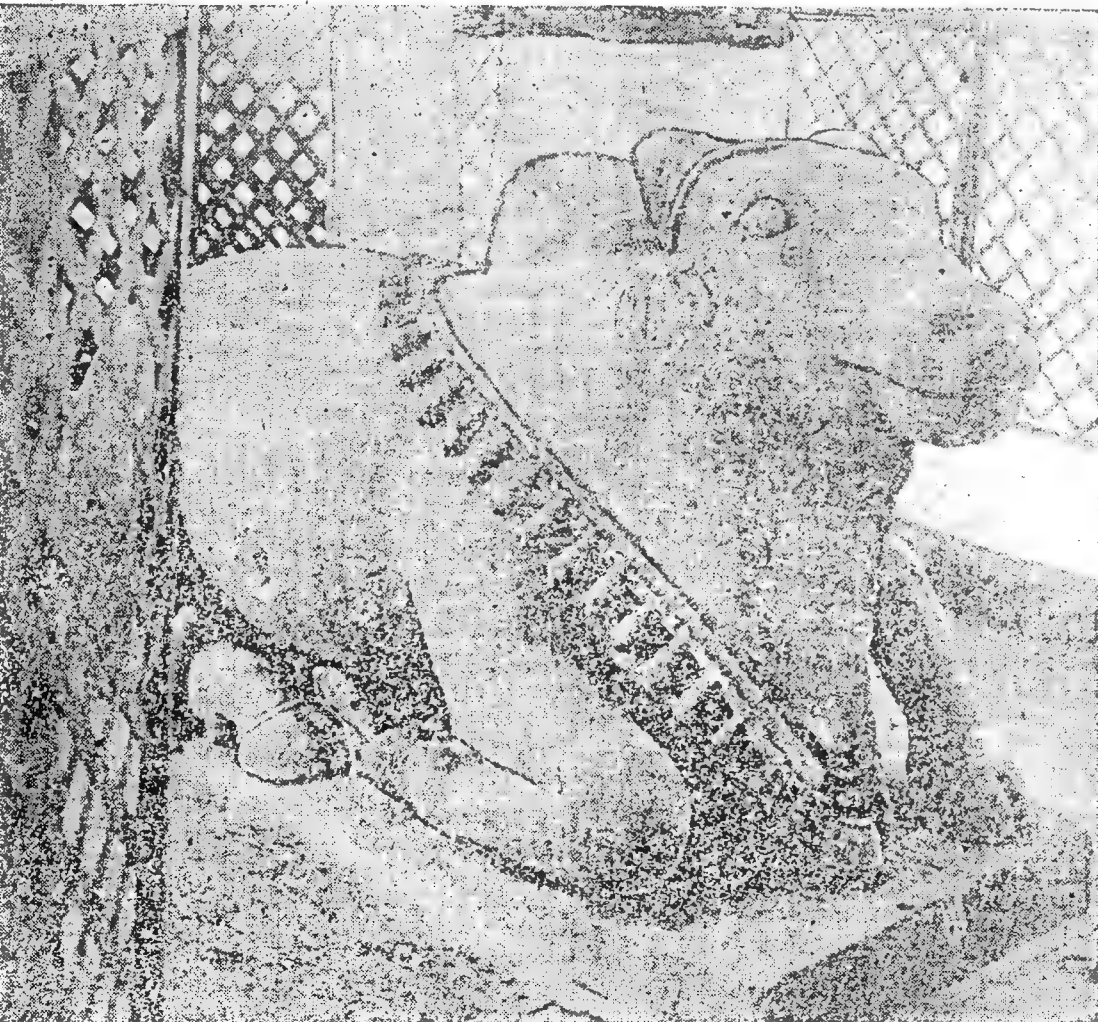

ఇండియాలో బర్మా హైకమిషనరుతో నెహ్రూ

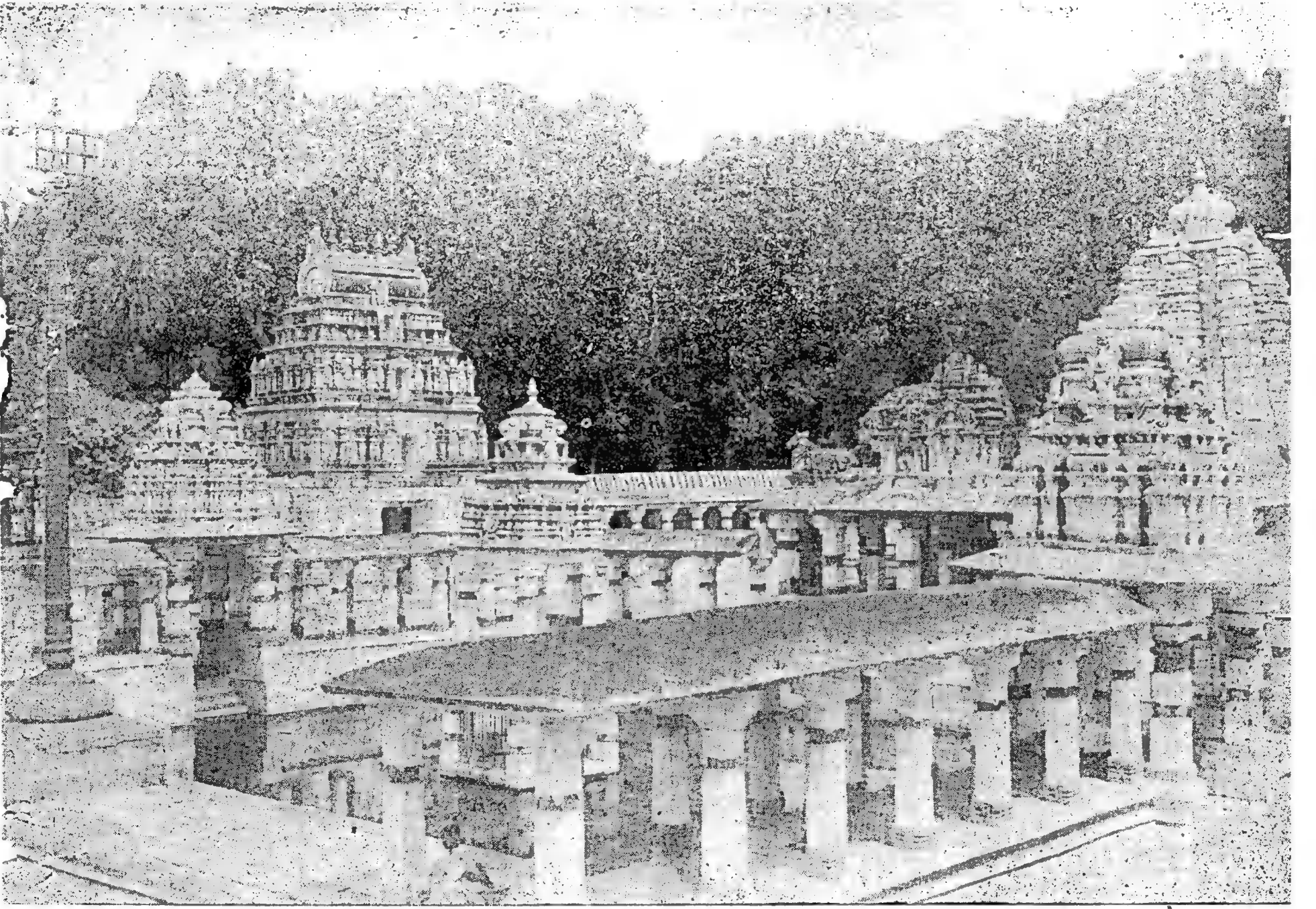

1. కొలనునుంచి రెండు తూములగుండా సీరు బయటకు వచ్చును. ఇది ఒక తూము. ఈ రెండు తూముల దోపిడీ ఫలితముగా, కొలను వీసమైనా ఊరించకపోగా, 4,000 ఎకరములు స్వర్ణఖండముగా మారినది.
2. మూలవిరాట్—మహానందీశ్వరుడు.
3. మహానందీశ్వర దేవాలయము. ఆలయమునకు ధ్వజస్తంభ మునకు మధ్య స్ఫటికవిర్మమైన 'కొబ్బరినీళ్ళ' కొలను.

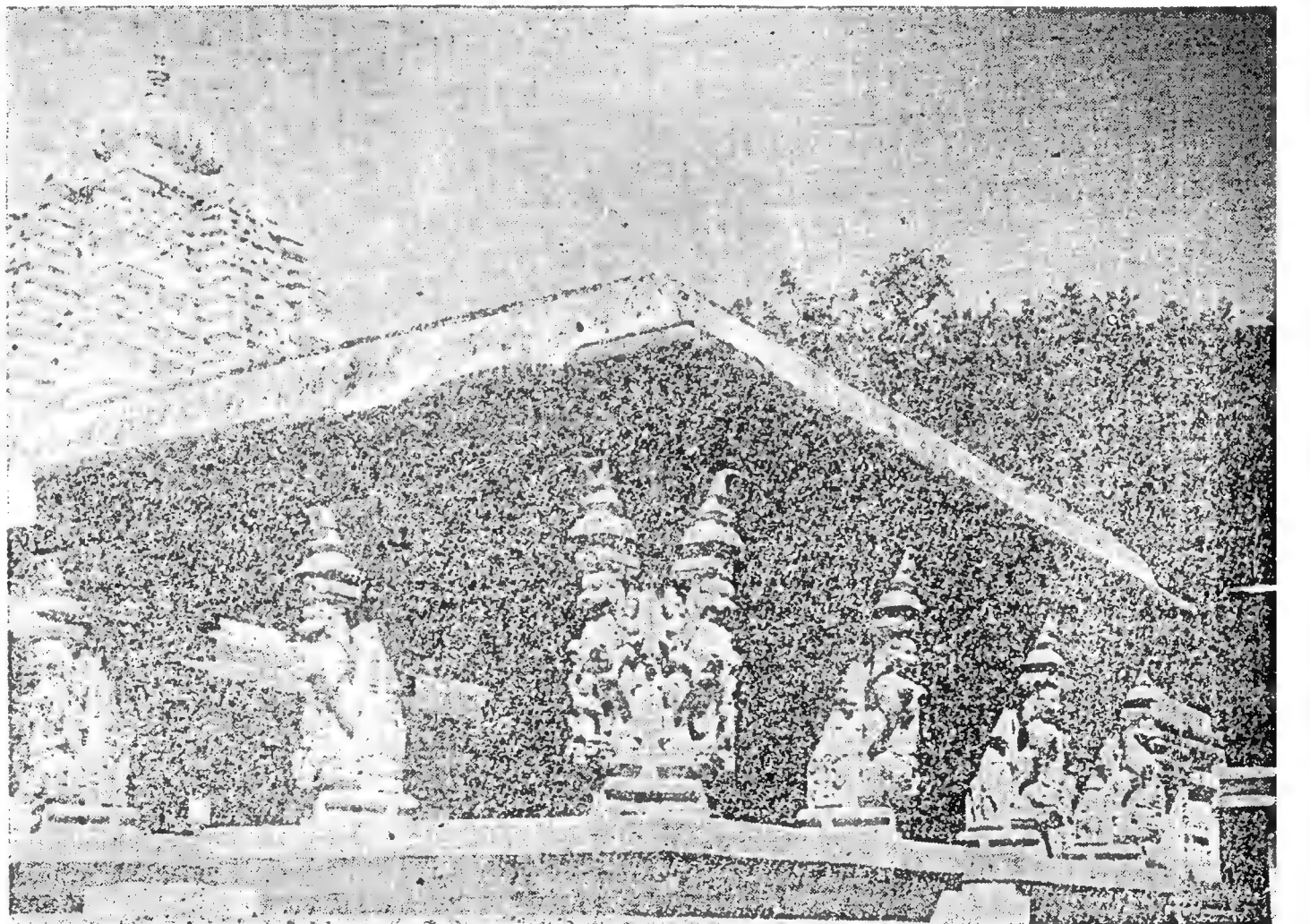
మహానందీశ్వర

4. స్వామి సేవానిరతుడు—నందీశ్వర.
5. ఈ కొలనుకు నిత్య యావనపరిపుష్టి నిచ
6. సార్వత్రి నివాసము — ఆంధ్రశిల్పకళా ఆలయము ఖమంటము ఒక సర్వసమగ్ర చిహ్నము

రమణీయ దృశ్యాలు

ప్రభున్న నందీశ్వరకు.
శతురతకు, ఈ

బాలనందం

ముసలమ్మ: కాలాలు

జ్యోత్యుల వరల్డ్ క్వి
(అయిదో క్షణం)

ఒక యింట్లో అత్త, కోడలు, కొడుకు వుండేవారట. అత్త చాలా మంచిదైనా కోడలికి ఆమెమీద కోపం; భర్తతో రోజూ—‘ఏమండీ, మీ అమ్మని ఎక్కడికైనా దిగబెట్టయ్యిందీ,’ అనేదట. ‘ముసిలిదాన్ని ఎక్కడికి దిగబెట్టనే’ అనేవాడట భర్త. ప్రతీరోజూ యిలా చంపుతూ వుంటే కుమారుడు ఒక రోజున తల్లితో ‘అమ్మా, నిన్ను కాశీ తీసుకువెళతాను’ అన్నాడట. ముసిలమ్మ ఆనందపడి ‘సరే నాయనా’ అందట. ఆ రోజుల్లో రైళ్లు, బస్సులు లేవట. తల్లిని భుజముమీద కూర్చోబెట్టుకొని అలా అడివిలోకి తీసుకుపోయాడట, అలాసి పోవటంమూలంగా, ముసిలమ్మని దింపి, ఒక చెట్టుక్రింద కూర్చున్నారట. ముసలమ్మని భార్యకోరిక ప్రకారం అడివిలో దిగబెట్టడానికి ఉపాయం ఆలోచిస్తున్నాడట. ఇంతలో ముసిలమ్మే, ‘నాయనాదాహంగా వుందిరా’ అందట. సరే బాగా వుందని ‘అమ్మా, నీళ్లు తెస్తాను, యిక్కడే వుండు’ అని యింటికి వచ్చి, భార్యతో ‘ఏమేవ్’ మా

అమ్మని అడవిలో దిగబెట్టేను! అని చెప్పగానే ఆమె ఆనందపడిందట. ముసిలమ్మ కొడుకు వస్తాడేమో అని చూసిచూసి అలాగే పడుకుందట. యింతలో, వేసవికాలం, శీతాకాలం వర్షాకాలం, ఎవరు గొప్పో తేలక మామూదగ్గరకు తగువుకి వచ్చేయటం మామూ విడివిడిగా ఒక్కొక్కరే రమ్మందిట. వేసవికాలంలో మామిడి పళ్లు వుంటాయని, చెట్లు చిగిర్చి బాగుంటాయని, కోయిల కూస్తుందని ఎంతో పొగిడిందట. వర్షాకాలంలో భూమి అంతా నీటితో నిండి పొలాలు పచ్చగా వుండి, లోకానికి ఎంతో ఉపకారం వర్షాకాలం వల్లనే జరుగుతుందని పొగిడిందట. శీతాకాలంలో వెచ్చగా పడుకోవచ్చు నని, వెచ్చని భోజనంచేస్తూ వుంటే హాయిగా వుంటుందని, యింకా యింకా ఎన్నో చెప్పి, మొత్తంమీద మూడు కాలాలలోనూ వున్న లోపాలను చెప్పకుండా మంచినే చెప్పిందట. ముసిలమ్మ మంచి దని, మూడు కాలాలూ ఆలోచించుకుని,

‘ముసిలమ్మ మాట్లాడితే వరహాలు పడతా’ యనివరం యిచ్చేయటం; రెండు రోజులు పోయాక ముసలమ్మ కొడుక్కి తోచింది. అమ్మ ఎలా వుందో చూతూ మని అడివిలోకి వచ్చేడట. తల్లితో ‘అమ్మా, పెద్దపులి వస్తే చెట్టెక్కి పోయాను. అది వెళ్లేక దిగి వచ్చాను. అని అబద్ధం కోడలు ఆమెను ప్రేమించిందట!

సోదరి ప్రేమ చంద్రమతి అస్తమయము

ఈ బాలిక వికాశ పట్టు ప్రేమ సమాజములో నాలుగు సంవత్సరముల క్రిందట చేర్చబడినది. ఈమె తల్లిదండ్రులులేని అనాథ బాలిక యీమె సమాజముందు పెరుగుచు, క్రమశిక్షణ, విషయము, విధేయత, దైవభక్తి మొదలగు పద్ధతుల నలవరచుకొని, సమాజ బాలబాలికలందరకు తలమానికమువలె నుండెడిది. ముఖ్యముగా క్రమశిక్షణయందు యీమె కీమయే సాటి. యీ బాలిక “ఆర్తనాద” మనునాటక ములో భరత మత పాత్రను ధరించి ఆంధ్రదేశముంతటను అఖండ ప్రఖ్యాతిగాంచినది. తర్వాత మొన్న స్వాతంత్ర్య దినమునకు ప్రారంభించబడిన “రాం రహీమ్- ఏక్ హో”

అను హిందూ ముస్లిమ్ ఐక్యత కై చెప్పుబడిన బుర్రకథయందు ఉపన్యాసకురాలుగా నుండి, పలుచోట్ల ప్రదర్శించిన ప్రదర్శనములలో వేలకొలది ప్రజలను తన ఉపన్యాస భోరణిచే నాకరించిన బాలికా రత్నము. యీమె 8-10-47 నుండి జ్వరముతో బాధపడి తే 16-10-47 దిన ఉదయం గం 4-10 ని. లకు తన భారత దేహమును వీడి, తన 11 వ

చనిపోయిన బాలిక వై ముగ్గురిలో మగ వేషములో ఉన్న బాలిక. మేరు: ప్రేమ చంద్రమతి. సంవత్సరమున అస్తమించినది. సాటిలేని రత్నము- వంటి యీ బాలికను కోల్పోయినందుకు సమాజమువారేగాక యీ పురజనులను, పరిసర ప్రాంతపు జనులు కూడా విచారమును వెలిబుచ్చిరి.

బాలగేయాలు శ్రీ చింతా దీక్షితులు

(సంపాదించినది)

గొబ్బి పాట

సుబ్బి గొబ్బెమ్మ ముగిపువ్వంటి - ముగి నియ్యావే
సుబ్బి గొబ్బెమ్మ ముగిపువ్వంటి - ముగి నియ్యావే
సుబ్బి గొబ్బెమ్మ చామంతిపువ్వంటి - చెల్లెలి నియ్యావే
సుబ్బి గొబ్బెమ్మ తామరపువ్వంటి - తమ్మాడి నియ్యావే
సుబ్బి గొబ్బెమ్మ గుమ్మడిపండంటి - కూతురు నియ్యావే
సుబ్బి గొబ్బెమ్మ పనసపండంటి - పణి నియ్యావే

సుబ్బి గొబ్బెమ్మ మామిడిపువ్వంటి - మగువ నియ్యావే
సుబ్బి గొబ్బెమ్మ మల్లిపువ్వంటి - మరది నియ్యావే
సుబ్బి గొబ్బెమ్మ అరటిమువ్వంటి - అల్లు జ్ఞేయ్యావే
సుబ్బి గొబ్బెమ్మ తాటిపండంటి - తడిని నియ్యావే
ఇందరూ గూడియో ఇంటి కేళేరీ
అందరూ గూడియో ప్రతము చేసేరి. (విద్వాత్పరం)

ఇంగ్లాండులోని కేంబ్రిడ్జ్ పైరులో గల ఒక గ్రామపాఠశాల విద్యార్థులు ఆయా వస్తువులు పోషచేసి ప్రకృతి పరికిలన చేస్తున్న దృశ్యం. గ్రామపాఠశాలలో ఇటీవల ఇటువంటినాటికి ఎక్కువ ప్రోత్సాహమివ్వబడుతున్నది.

A black and white illustration of two swans swimming in a pond. A tall, thin tree stands on the right bank, and its reflection is visible in the water. The swans are white, and the water is depicted with dark, horizontal strokes.

భారత రాజకీయాలు

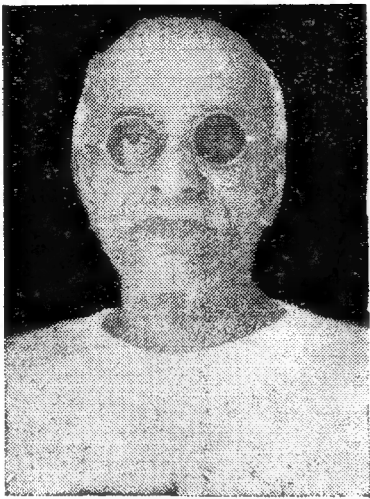
[9 వ పేజీ తరువాయి]

ప్రాంతములలోని ముస్లింలు భారత దేశంలో ఆయుధాలు, జీవకారాలు కొని రహస్యంగా సంస్థానానికి జేరవేస్తున్నారు. ఈ విధంగా కర్నూలులో 12 జీవలు, పెనుగొండలో 10 జీవలు, హైదరాబాద్ వెదురుకుండగా, పోలీసులు పకపరచు కున్నారు. హైదరాబాద్ సంఘటనలలో ఇంతవరకు ఒక వెయ్యిమంది కైగా మరణించారు. యుద్ధం జరుగుచున్న కౌశ్మీర్ సంస్థానంలోనే బహుళః ఇంత మంది మరణించి వుండరు.

నిజాం సైన్యాలను సరిహద్దులలో కేంద్రీకరిస్తున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నవి. ఇందు వలన సంస్థాన ప్రజలకే గాక, సరిహద్దులలోని భారత ప్రజలకుకూడా చాలకష్టము కలుగుతుంది. ఈ విషయమై వెంటనే తగుచర్య తీసుకొన వలసిందని డా. పట్టాభి సీతారామయ్యగారు మద్రాసు ప్రభుత్వానికి ఆ దేశకే యిచ్చారు. తత్ఫలితంగా రాయల సీమ లో ను, సర్కార్ల లో ను కొంతమంది సైనికులను నిలువ వుంచటానికి, శాంతిరక్షణకు పోలీసులకు సహాయపడగలందులకు ఒక ప్రత్యేక రక్షకదళమును ఏర్పాటు చేయుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వం నిర్ణయించటం ముదాపహం.

జనాభాద్ తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ప్రశంస నీయంగా కృషిచేస్తున్నది. జనాభా పట్టణానికి 12 మైళ్ళవరకు వీరిసైన్యాలు పురోగమించాయి. ఏ తుణులలోనైనా జనాభాద్ పట్టణము వీరి వశమైపోవచ్చునని భయపడి సంస్థానంలోని ముస్లిములందరు పలాయనమాతున్నారు.

పోర్చుగీసువారు జనాభాద్ కు, పోస్టాక్ కు సహాయంచేస్తూ, తమ వినాశానికి తామే కారకు లాతున్నారు. భారత భూభాగంలో పోర్చుగీస్ వారికి 3, 4 చిన్న చిన్న పట్టణాలన్న మరేమీ లేవు. దేశమునంతట ఆక్రమించిన బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం వైదొలగనా, వీరు మాత్రం యింకా అంటిపెట్టుకునే వున్నారు. వీరి ఆక్రమణ క్రిందనున్న ప్రాంతాలలో గోవా ముఖ్యమైనది. డయ్యూ, డాయ్ లు తదితర పట్టణాలు. ఇవన్నీ కూడా రేవుపట్టణాలే. వీనిలో డయ్యూ జనాభాద్ కు సమీపాన వున్నది. పోర్చుగీస్ ఆక్రమిత ప్రాంతాలలో ప్రజలకు ప్రాథమికపౌర సత్వపు హక్కులు లేనివిషయము, వారు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహం అతిదారుణంగా అణచి వేయబడటం పాతకు లెరిగియే వుంటారు. తమ భూభాగంలో భారత ప్రభుత్వ వ్యతిరేక ప్రచారముతో సంతృప్తిపడక ఈ పోర్చుగీసువారు, పాకిస్థాన్ జనాభాద్ కు ఆయుధాలు సరఫరాచేస్తున్నారు. ఇటువంటి విద్రోహులను భారతదేశపు పట్టణాలను ఆక్రమించుకుని వుండనివ్వటం పాముకు పాలుబోసి పెంచటమే. భారతదేశంలో పోర్చుగీసువారివలెనే తమకు వున్న భూభాగాలను శ్రేంచించారు భారత ప్రభుత్వానికి వప్పజెప్పి, తదితర ప్రాంతాలకు బాధ్యతాయుత పరిపాలనాధికారమిచ్చి కొంతవరకు కాలమునకు తగినట్లు వ్యవహరించారు. కాని పోర్చుగీస్ వారు మాత్రం కాలానికి ఎదురీడుతున్నారు. గోవాను నిజాంకు అమ్మి, భారత ప్రభుత్వానికి మరికొన్ని చిక్కులు కలిగించటానికి ప్రయత్నించటానికైనా వీరు సమర్థులే భారతదేశంలోని తమ భూభాగాలకు బాధ్యతాయుత ప్రజాప్రభుత్వాధికారం యివ్వకపోవటమేగాక, ఎంత రక్తపాతం జరిగినా ఆ భాగాలను వదలివేట్టబోవటం లేదని కూడా పోర్చుగీస్ మంత్రులు ప్రకటించి

సి. రాజగోపాలాచారి
గవర్నర్ జనరల్

వున్నారు. పోర్చుగీస్ ప్రాంతాల విషయమై భారత ప్రభుత్వం అశ్రద్ధ చేయరాదు. ఆ ప్రాంతాలనుకూడా భారతదేశంలో కలిపివేయటమే, ప్రాంతప్రజలకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మేర్పరచటమో జరిగేట్లు చూడడం స్వతంత్ర భారతదేశ కర్తవ్యం. ఈ విషయమై భారత ప్రభుత్వం తన వైఖరి విశదపరచి, ఎంత త్వరలో చర్య తీసుకుంటే అంత మంచిది.

భారత దేశంలో నివసిస్తున్న ముస్లింల పట్ల భారత ప్రభుత్వ వైఖరి చాలమందికి ముఖ్యముగా ఉత్తర హిందూస్థానములో, చాల అసంతృప్తి కరముగా నున్నది. తాము అల్లసంఖ్యాకులుగా నున్న రాష్ట్రములలోని ముస్లింలు, అందువలన తమకు రానున్న ఆపదనైనను గ్రహించకుండా, పాకిస్థాన్ ఉద్యమమును తీవ్రముగా బలపరచినారు. ఈ ఉద్యమ సందర్భములో ముస్లిమేతరులపై ప్రయోగించుటకు దొరికినన్ని ఆయుధములు సేకరించి దాచుకున్నారు. పాకిస్థాన్ అనగా ఏ స్వర్గమో నని వీరు అపహాసపడిపోయారు. కాని పాకిస్థాన్ స్థాపనానంతరము వీరు అచ్చట అడుగుపెట్టుటకుకూడా వీలలేక పోయినది. నూతన విధానముతో, నూతన నాయకులతో, నూతన సంస్థ మేర్పరచుకొన వలసిందని లీగ్ ప్రముఖులు వీరికి సలహా యిస్తున్నారు. ఇదే సమయంలో ఇదివరకు వారు దాచుకుని వుంచుకున్న ఆయుధములు ప్రతిచోటా పట్టుకొన బడుతున్నవి. అందువలన లీగ్ నాయకులు చెప్పే మాటలను విశ్వసించటానికి వీలులేక పోతున్నది. భారత దేశములోనే నివసిస్తూ, ఏదో కుట్ర పన్ని విద్రోహ చర్యలు ప్రారంభిస్తూ రేమానని వీరిని ముస్లిమేతరులు అనుమానంతో చూస్తున్నారు. రాజ్యాంగ పరిషత్తులో ముస్లింలీగ్ నాయకుడు చాదరి ఘోషితులైన పాకిస్థాన్ పారిపోవటం. హిందీ రాజభాషగా నిర్ణయించినకారణాన యు. పి. శాసనసభనుండి ముస్లిం సభ్యులు నిష్క్రమించటం ఈ అనుమానానికి మరింత దోహదం చేస్తున్నవి. భారత దేశంలోని ముస్లింలు ఇక్కడినుంచి వెళ్ళిపోవలసిందని ఎవరూ బలవంత పెట్టరు. కాని తాము నివసిస్తున్న ఈదేశానికి ముప్పుతెచ్చేట్లు ప్రవర్తించమని ముస్లింలు మాటలతో గాక, చేతలతో నిరూపించవలసి యున్నది. జయప్రకాశ్ నారాయణ నూచించినట్లు, ముస్లింలందరు లీగ్ నాయకత్వము కాల దన్నవలసి యున్నది. ఆ పైన జాతీయముస్లిం నాయకులను మోలానా అజాద్ ప్రభుత్వులు నూచించిన విధంగా వీరు ప్రవర్తించవలసి వుంటుంది. ఈ విషయమై సంప్రదించుట బరపటానికే మోలానా అజాద్ ముస్లింల సంద

రనూ సమావేశపరుస్తున్నారు.

ఆహార పదార్థాలపై కంట్రోల్ తొలగించే విషయంలో భారత ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఒక స్పష్టమైన విధానం నిర్వచించలేదు. కంట్రోల్ తొలగించుకూడదనే రాష్ట్రాల మంత్రులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. కంట్రోల్ తొలగించవలసిందనే ఆహార సలహా సంఘం సిఫార్సుచేసింది. కంట్రోల్ తొలగించవలెనని మహాత్మాగాంధీ చాల పట్టుదలతో వున్నారు. ధాన్యంధర పెంచటానికి కూడా ఒప్పుకోవడం లేదు. కేంద్రప్రభుత్వం ధాన్యం ధర ముఖ్యమంత్రి పాలపెంచినట్లయితే, జీవన శ్రమ 20 పాయింట్లు పెరుగుతుందని, కేంద్ర ప్రభుత్వం మరొక రూ 6 కోట్లు కరువుభత్వం యివ్వవలసి వస్తుందని, ధనోల్బుధం మరింత పెరిగి పోతుందని ఖజానాశాఖ మంత్రి తెలియజేశారు. కాని ధాన్యంధర పెంచినదే అధికాహారోత్పత్తి జరిగేట్లు కనపడటం లేదు. కంట్రోల్ తొలగిస్తే, ధాన్యంధర పెరిగి, అధికధాన్యం పండించటానికి ప్రోత్సాహకరంగా వుంటుంది. అందువలన కంట్రోల్ తొలగించి, ప్రభుత్వమే కొట్టుపెట్టి, సరఫరాన ధరలకు చక్కని పదార్థాలు అమ్మించవలసిందని గాంధీజీ కూచిస్తున్నారు. ఇప్పుడు కంట్రోల్ శాఖలలోని ఉద్యోగులకు యిస్తున్న జీతాలు, విదేశీధాన్యాలపై అధికధరల వలన ప్రభుత్వం భరిస్తున్న నష్టమాకన్న ఈ కొట్టవలన ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ నష్టం రాదు. ఈమధ్య జరిగిన రాష్ట్రప్రధానుల సమావేశంలో ఈ విషయమై ఎట్టి నిర్ణయములు జరిగినది తెలియదు. ఆహారపదార్థాల విషయమై తమ విధానమును వెంటనే విశదీకరించి, ముందు సంవత్సరమైనా ఎక్కువ పంటలు పండించబడేందుకు కేంద్రప్రభుత్వము, రాష్ట్రప్రభుత్వాల తీవ్రంగా కృషి చేయవలసియున్నది.

యు. పి. లో జమీందారీల రద్దు విషయమై వేరొకచోట కొన్ని వివరములు ప్రస్తావించబడి, నవి. వానిని పరిశీలించిచూచినచో, జమీందారీల రద్దు విషయంలో రాష్ట్రప్రభుత్వాలు ఏదో తమకు దోచిన విధానము ననుసరిస్తున్నవని, దేశమందంతటా ఒకే విధానం అనుసరింపబడటం లేదని తెలియగలదు. మద్రాసులో 188 లక్షల ఎకరములు (సాగుబడి చేయుచున్న) భూమికి నష్టపరిహారం రూ. 10 కోట్లు యిస్తావుంటే, యు. పి. లో 78 లక్షల ఎకరముల భూమికి రూ 100 కోట్లు; బీహార్ లో దాదాపు 390 లక్షల ఎకరముల భూమికి రూ. 50-60 కోట్లు నష్టపరిహారం యివ్వవలెనని అంచనా వేయబడినది. ఈ విధంగా రాష్ట్రమునకు, రాష్ట్రమునకు ఇంత తేడా వుంటే జమీందారులకు చాల అసంతృప్తి కలుగకపోదు. పైగా జమీందారీల రద్దు వలన సామాన్య ప్రజలు ఎంతవరకు బాగుపడుతున్న విషయం ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమూ తగినంతగా పట్టించుకోట్లు కనిపిస్తున్నది. జమీందారులను నష్టపరిహారం నచ్చెల్లించే విధానంకూడా ఏ రాష్ట్రంలోను సం తృప్తికరంగా లేదు. కాబట్టి అన్ని రాష్ట్రాల ప్రతి నిధులు సమావేశమై, దేశంనం దంతటనూ అనుసరింప బడుటకు ఒకే ఒక విధానమును నిర్ణయించుకొనవలెను. ఇందుకొరకే కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి శంకరరావుదేవ్ గారు ఒక సమావేశమును ఏర్పాటు చేశుచున్నారు. ఈ సమావేశంలో అన్ని పక్షాలకు సంతృప్తి కరంగా వుండే ఒక విధానం నిర్ణయింబడి దేశమందంతటా అమలు జరిగిన బాగుండును.

మద్రాసు శాసన సభలలో ఈ మధ్య అంగీకరింప బడిన కార్మిక శ్రేయోభివృద్ధి శాసనములు ప్రశంసనీయముగా నున్నవి. మామూలు చిల్లర దుకాణములలో పనిచేయు కార్మికులకు విద్యుచ్ఛక్తిగాని, ఆవిరిశక్తిగాని, మరే యితర చలన శక్తిగాని ఉపయోగింపని నాక్ పవర్ యంత్రాగారములలో పనిచేస్తున్న కార్మికులకు అధికసౌకర్యము నిశా చట్టములు అంగీకరింపబడినవి. కార్మిక శ్రేయోభివృద్ధి చేయవలసిన అంతా చేయక పోయినా, చేసిన కొంచెమైనా సక్రమ విధానంలో వుండటం కూడా కొంత ముగుసమేకదా?

ఆంధ్ర రాష్ట్రం నేడో మాపో రానున్న ఈ సమయంలో మొన్న మద్రాసులో కమ్యూనిస్టులు చేసిన బాధ్యతాగహిత నిర్ణయం గర్వజీయముగా నున్నది మద్రాసు నగరములో కొంతభాగమైనను తమకు జేందవలెనని ఆంధ్రులందరూ ముక్తకంఠముతో చాటుచు రాష్ట్ర సంపాదనకు ప్రజలు, నాయకులు తీవ్రకృషి చేస్తున్న ఈ సమయములో 1942 వ సం. విప్లవ సమయంలోవలెనే, కమ్యూనిస్టులు ఈ ఉద్యమము పెన్నులో పోటుపొడుస్తున్నారు. ఈ సమయంలో మద్రాసులో సమావేశంజరిపి, మద్రాసు అరవలదేనని నిర్ణయించవలసిన దౌర్భాగ్యం కమ్యూనిస్టుల కేమి పట్టినదో? ఆంధ్రులైన తమకు, ఆంధ్రులపై కన్న తమిళులపై యింత వ్యామోహ మెందులకో? వీరి ఈ శుష్కనిర్ణయమువలన ఆంధ్రులకు నష్టము, కమిసులక లాభము కలుగుతుందని గాక, ఈ నిర్ణయం వీరి వివేకమాన్యతకు ఒక నిదర్శన మని చెప్పటమే సమంజసం. కమ్యూనిస్టుల నిర్ణయంవలన ఆంధ్రులెవరు మోసపోక పోవడమే గాక, అందరూ ఐక్యతతో, ద్విగుణీకృతీత్వానంతో మద్రాసు నగరంలోభాగంకొరకు ప్రయత్నించి తీరతారు

(8-11-47)

ఆనందాత్మహల
పునఃప్రాప్తి

పండిత. గోపాలాచార్యులవారి
అరుణ
గర్భశయ రాగనివారిణి

చాలకాలంగా గర్భశయ రాగములలో పీడింబడుచు, మూలబడి మూర్ఛ తున్న ఆమె నేడు ఆరుగృతం నుండి ఏముక్తి నెంది, సుఖాధార గృహిణి, వెనుకవలెనే విందులు, విలాసములలో పాల్గొంటూ ఉత్సాహ పూరిత జీవితమును గడుపుచున్నది.

ఆయుర్వేదాశ్రమము ఏమిటి
నువంబరు 17

నెరసిన వెంట్రుకలబ్దపదము
రంగు పూయనక్కరలేదు. ఆయుర్వేద చికిత్స. తెల్లని, రంగును మార్చి శాశ్వతముగా వెంట్రుకలకు నలుపు నిచ్చును. గుణం కానిదో, డబ్బు వాపసు చేయబడును. తెలుపు కొంచెమైయుండిన రూ 2-8-0; మధ్యరకమైయుండిన రూ 3-1-0; పూర్తిగా యుండిన రూ 5-0-0.
గమనింపు:-ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ నిచ్చు బిషడము.
Shri Behar Ayurvedic Pharmacy
(A.M.) P O Begu Sarai (Monghyr)

హిందూ వివాహ బ్యూరో 8 జులై No. 171

వివాహ నిమిత్తం వధూవరులను కోరువారు పై బ్యూరో వారిని సంప్రదించుడు.
వివరములకు మీ ఆడ్రెసు గల పోస్టు కార్డును పంపుడు.
అట్లు పంపనిచో యెట్టి జవాబులు యివ్వబడవు.
అఫీసు ప్రాప్రయటర

రాజారాం ఫ్యాక్టరీ **T. జ్వాలా నరసింహ్య**
మేడ మీద బెజవాడ.

ప్రభాత్ పబ్లిసిటీ, బెజవాడ,

ఆంధ్ర రాష్ట్ర రాజకీయాలు

(5-వ పేజీ తరువాయి)

సంభవిస్తే, నేటి ఐక్యరాజ్యసమితికి, నానా జాతీయ సమితికి పట్టి నా పట్ట వచ్చు. ఆ గ్రామ రాజ్యాలు భీమాలు నానాటికి మరి విషమ రూపం ధరిస్తున్న కారణం ఇది తప్పదేమో ననిపిస్తున్నది.

* * *

ఈ వారం ఐక్యరాజ్యసమితి కొన్ని ప్రధాన మైన తీర్మానాలు ఆమోదించడమూ, మరి కొన్నిటిని తోసిరా జనడమూ కూడా జరిగింది. నైర్యతి ఆఫ్రికా వలస భూభాగాలను ధర్మ కర్తృత్వ పరిపాలనకిందికి మార్చడానికి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వం ఈసారి జరిగే సర్వసభ్య సమావేశంలోపుగా ఒక ఒడంబడికను దఖలు పరచడం అవసరమని ఇండియా ప్రతిపాదించిన తీర్మానం 31 వోట్ల మెజారిటీతో నెగ్గింది. తీర్మానానికి ప్రతికూలంగా 10 వోట్లు, అనుకూలంగా 41 వోట్లు వచ్చినవి. దీనివల్ల దక్షిణాఫ్రికా ప్రతిపాదించిన సవరణ కూడా నెగ్గింది. వచ్చే సర్వసభ్య సమావేశంలో పరిశీలించడానికి వీలుగా ముందుగానే దక్షిణాఫ్రికా ఒప్పందాన్ని అందజేయాలన్నదే ఈ సవరణ. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల సమస్యను పరిష్కరించడానికి సమితి ఆజ్ఞాపనలను పరసగా ధిక్కరిస్తున్న స్థితి ప్రభుత్వం నైర్యతి ఆఫ్రికా విషయంలో కూడా అదే ధోరణి కనబరిచేటట్లున్నది. రష్యా కనబరుస్తున్న భేదాభిప్రాయాలను, ప్రతికూల వైఖరిని తీవ్రంగా ఖండించే ఆగ్రహాన్ని తమ సన్నిహిత దేశాలు చూపే ఆభిప్రాయ భేదాలను, ప్రతికూల వైఖరిని స్వార్థ బుద్ధితో ప్రోత్సహించడం జరుగుతున్నది. ఆగ్రహాన్ని ఈ స్వార్థబుద్ధివల్లనే, ఐక్యరాజ్య సమితి ఏర్పడి రెండు సంవత్సరాలైనా, ప్రపంచ ప్రజల విశ్వాసాన్ని మారగొనలేక బోతున్నది. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ సర్వత్రా ప్రజాక్షేమాన్ని, స్వాతంత్ర్యాన్ని బలపరుస్తున్న భారత దేశానికి మాత్రం సమితిలో ఈ తీర్మానం నెగ్గడం గొప్ప నైతిక విజయమనే చెప్పవలసివుంటుంది.

ఇండోసియా విషయంలోనూ, ఐక్యరాజ్య సమితి భద్రతా మండలి ద్వారా, ఇండో సిసియన్ వర్తాలముద్యమం పునః రాయబారాలు జరగడం అవసరమని నిరుపయోగమైన మరొక తీర్మానాన్ని చేసింది. వివిధ దేశాల ప్రతినిధులు (కన్వెన్షన్) ఇండోసిసియా పరిస్థితులను స్వయంగా విచారించి, దీని వారసమితి ఆజ్ఞాపించిన యుద్ధవిరమణకు ఉత్తర్యను సాగించి నివేదికను అందజేశారు. దురాసాగిస్తున్న ద్వీప సామ్రాజ్యవాదులపై ఎట్టి చర్యనూ ఈ తీర్మానంలో సూచించలేనా లేదు సరికదా, ఉభయపక్షాలవారూ యథాస్థానాలకు పోయి, పునఃరాయబారాలు సరసరిగాగాని, మధ్యమర్తలద్వారాగాని జరుపుకోవాల్సినదేనని ప్రయోజన మేమిటో బోధపడడంలేదు. కేవలం తీర్మానాలు చేయడంవల్ల ప్రయోజనం లేదనీ, ఆ తీర్మానాలను అమలుజరిపితేనేగాని ప్రయోజనం వుండదనీ సమితి కార్యకర్తలు గ్రహించడంలేదు. కేవలం తీర్మానాలను మాత్రమే చేస్తూ, వాటిని అమలుజరిపే అధికారం లేని కారణం నానాజాతీయసమితికి ఏ గతిపట్టింది ప్రపంచమంతా ఎరిగిన సంగతి.

* * *

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల సమస్య విషయంలోకూడా ఐక్యరాజ్యసమితి అస్థిరమైన, నిరుపయోగమైన విధానాన్నే అవలంబిస్తున్నది. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల సమస్యను సత్వరమే పరిశీలించి ఒక నిర్ణయానికి రావడం అవసరమని యుక్రేన్ ప్రతినిధి మామ్యులీస్కి చేసిన ప్రతిపాదనను సమితి రాజకీయ సంఘం నిరాకరించింది. అంతట ఇండియా, "ఈ వివాదం మొద 1946 డిసెంబరు 8 వ తేదీన సమితి చేసిన తీర్మానాన్ని ప్రాతిపదికగా పెట్టుకొని దక్షిణాఫ్రికా, ఇండియా, పాకిస్తాన్ల మూడూ ఒక రౌండు టేబుల్ సమావేశాన్ని జరిపి పరిష్కరించుకోవాలి" అని కొత్త తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించింది.

* * *

దక్షిణాఫ్రికా భారత దేశాలమధ్య ఏర్పడిన నైమిష్యాలను వెంటనే సక్రమంగా పరిష్కరించకపోతే, ఈ రెండు దేశాల సంబంధాలు మరి విషమించవచ్చు నన్నదే 1946 డిసెంబరులో సమితి చేసిన తీర్మానం. ఐక్యరాజ్య సమితి 1946లో ఆ తీర్మానం చేసిన తర్వాత జరిగిన ఉత్తర ప్రభుత్వాలను దక్షిణాఫ్రికా, ఇండియా ప్రభుత్వాలు రెండూ సమితికి తమతమ నివేదికలను అందజేసినవి. ఇప్పుడు ఇండియా ప్రతిపాదించిన తీర్మానం ఇది: (1) దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వం ఇండియా ప్రభుత్వంలో సాగించబడిన చర్చలలో 1946 తీర్మానాన్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకోవడంలేదు కాబట్టి, ఆ తీర్మానాన్ని ఆచరణలో పెట్టడానికి ఏవిధమైన ప్రయత్నాన్నీ చేయడంలేదు కాబట్టి ఐక్యరాజ్య సమితి విచారపడుతున్నది. (2) సమితి 1946 తీర్మానాన్ని తిరిగి ఉద్ఘాటిస్తున్నది. (3) 1946 తీర్మానాన్ని ప్రాతిపదికగా పెట్టుకొని ఇండియా దక్షిణాఫ్రికా పాకిస్తాన్ల కూడా కలుపుకొని ఒక రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం జరపాలని సమితి కోరుతున్నది. (4) ఆ సంప్రదింపుల ఫలితాలను సమితి కార్యదర్శికి తెలియజేస్తూ వుండాలి. కార్యదర్శి ఈ రాయబార ఫలితాలను పరిశీలించి సమితికి, లేకపోతే ఉపసమితికి నివేదిక వుంటాడు.

గతసంవత్సరం దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ సమస్య చర్చకు వచ్చినప్పుడు మార్షల్ స్పర్క్స్ అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం ద్వారా ఈ విషయాన్ని పరిష్కార మయేటట్లు చూడాలని పట్టుదలగా వాదించి విఫలమైనాడు. తిరిగి ఈ తీర్మానంపై జరిగే చర్చలో ఆనాటి స్పర్క్స్ ప్రతిపాదననే మెరికా పునశ్చరణ చేయబోతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఇండియా ముందుగా తన హైకమాన్డోను దక్షిణాఫ్రికాకు పంపి, పాత సంబంధాలను ఏర్పాటు చేసుకుంటేనేగాని, ఈ విషయమై ఎట్టి రాయబారాలూ జరపడానికి వీలేదని మొండి పట్టుదల చూపుతున్న మార్షల్ స్పర్క్స్ ప్రభుత్వం ఈ తీర్మానానికి సుముఖంగా వుంటాడని ఊహించలేము. అసలు సమితి ఇండియా ప్రతిపాదించిన కొత్త తీర్మానాన్ని బలపరుస్తుందో లేదోకూడా సందేహమే.

ఈ సమస్యపై సమితిలో ఈ విధంగా వాద ప్రతివాదములు ఒక వైపు జరుగుతుండగా, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు సత్యాగ్రహాన్ని సమర్థిస్తూ హింసతో సాగిస్తున్నారు. ఐక్యరాజ్య సమితి చర్చలు విఫలమైనా, మహాత్మాజీ చెప్పినట్లు సత్యాగ్రహోద్యమం మాత్రం ఎన్నటికీ విఫలంకాదు. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ సమస్యను న్యాయబద్ధంగా పరిష్కరించలేకపోతే, మహాత్మాజీ హెచ్చరిక చేసినట్లు ఆ సమితి గౌరవమే నశించిపోతుంది.

* * *

తమ పెట్రోల్ గమల విషయంలో పర్షియా ప్రభుత్వం ఇప్పటికీ ఒక సస్యమైన నిర్ణయానికి రాగలిగింది. రష్యాతో చేసుకొన్న పాత ఒడంబడికను రద్దు చేయడమేగాకుండా, తమ పెట్రోల్ గమలను తామే నిర్వహించుకోవడానికి కూడా పర్షియా ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. విదేశీయ కంపెనీలకు తమ దేశంలో ఈ విషయమై ఏవిధమైన సౌకర్యాలూ ఇవ్వకూడదని తీర్మానించింది. దక్షిణ పర్షియాలో పెట్రోల్ గమలను తవ్వించడానికి పూర్తిగా పర్షియా మూలధనంతో (12 కోట్ల రూపాయలు) ఒక కంపెనీని స్థాపించారు. ప్రస్తుతం దక్షిణ పర్షియాలోవున్న ఆంగ్లో-పర్షియన్ పెట్రోలు కంపెనీ మీద కూడా ఇకనుంచి పర్షియా నిపుణులే ఆధ్వర్యం వహిస్తారు. పర్షియా ప్రభుత్వం ఇట్టి నిర్ణయానికి ఏనాడో వచ్చి వుండవలసింది. నేటికైనా ధైర్యం చేసి రష్యాను ధిక్కరించడమేగాకుండా సక్రమమైన నిర్ణయానికి వచ్చినందుకు పర్షియాను అభినందించ వలసిందే.

* * *

తమ పెట్రోల్ గమల విషయంలో పర్షియా ప్రభుత్వం ఇప్పటికీ ఒక సస్యమైన నిర్ణయానికి రాగలిగింది. రష్యాతో చేసుకొన్న పాత ఒడంబడికను రద్దు చేయడమేగాకుండా, తమ పెట్రోల్ గమలను తామే నిర్వహించుకోవడానికి కూడా పర్షియా ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. విదేశీయ కంపెనీలకు తమ దేశంలో ఈ విషయమై ఏవిధమైన సౌకర్యాలూ ఇవ్వకూడదని తీర్మానించింది. దక్షిణ పర్షియాలో పెట్రోల్ గమలను తవ్వించడానికి పూర్తిగా పర్షియా మూలధనంతో (12 కోట్ల రూపాయలు) ఒక కంపెనీని స్థాపించారు. ప్రస్తుతం దక్షిణ పర్షియాలోవున్న ఆంగ్లో-పర్షియన్ పెట్రోలు కంపెనీ మీద కూడా ఇకనుంచి పర్షియా నిపుణులే ఆధ్వర్యం వహిస్తారు. పర్షియా ప్రభుత్వం ఇట్టి నిర్ణయానికి ఏనాడో వచ్చి వుండవలసింది. నేటికైనా ధైర్యం చేసి రష్యాను ధిక్కరించడమేగాకుండా సక్రమమైన నిర్ణయానికి వచ్చినందుకు పర్షియాను అభినందించ వలసిందే.

* * *

తమ పెట్రోల్ గమల విషయంలో పర్షియా ప్రభుత్వం ఇప్పటికీ ఒక సస్యమైన నిర్ణయానికి రాగలిగింది. రష్యాతో చేసుకొన్న పాత ఒడంబడికను రద్దు చేయడమేగాకుండా, తమ పెట్రోల్ గమలను తామే నిర్వహించుకోవడానికి కూడా పర్షియా ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. విదేశీయ కంపెనీలకు తమ దేశంలో ఈ విషయమై ఏవిధమైన సౌకర్యాలూ ఇవ్వకూడదని తీర్మానించింది. దక్షిణ పర్షియాలో పెట్రోల్ గమలను తవ్వించడానికి పూర్తిగా పర్షియా మూలధనంతో (12 కోట్ల రూపాయలు) ఒక కంపెనీని స్థాపించారు. ప్రస్తుతం దక్షిణ పర్షియాలోవున్న ఆంగ్లో-పర్షియన్ పెట్రోలు కంపెనీ మీద కూడా ఇకనుంచి పర్షియా నిపుణులే ఆధ్వర్యం వహిస్తారు. పర్షియా ప్రభుత్వం ఇట్టి నిర్ణయానికి ఏనాడో వచ్చి వుండవలసింది. నేటికైనా ధైర్యం చేసి రష్యాను ధిక్కరించడమేగాకుండా సక్రమమైన నిర్ణయానికి వచ్చినందుకు పర్షియాను అభినందించ వలసిందే.

ఆంధ్రదేశపు ఖనిజసంపద : ప్రభుత్వ భూగర్భశాస్త్రశాఖ

భారతదేశ భూగర్భ శాస్త్ర ప్రకారము ఆంధ్ర దేశములో పారిశ్రామిక ప్రాముఖ్యత గల ఖనిజములన్నీ లభించును. ఇంత వరకూ చేసిన పరిశోధన వలన యిచ్చుట వజ్రములు, బొగ్గు, ఇనుము, రాగి, సీసము, గ్రాఫైట్ (పెన్సిలు మట్టి) మాంగనీస్, రాతినిార, ముగ్గురాయి

కొరియాలో 1948 మార్చి 31 వ తేదీ నాటికి శాసనసభ ఎన్నికలజరిపి స్వతంత్ర ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించడం అవసరమని అమెరికా చేసిన ప్రతిపాదనను ఐక్యరాజ్యసమితి ఈ వారం ఆమోదించింది.

పాలస్తీనా సమస్య యథాప్రకారంగానే వున్నది. అమెరికా చేసిన ప్రతిపాదనలకు రష్యా ఎదురు ప్రతిపాదనలు చేస్తున్నది. 1948 జూలై 1-వ తేదీనాటికి పాలస్తీనాను రష్యా, ఆరబ్ రాజ్యాలగా విభజించాలనీ, అంతవరకూ బ్రిటిష్ సేనలే అక్కడ వుండాలనీ అమెరికా చేసిన ప్రతిపాదనను రష్యా నిరాకరిస్తూ, 1948 జనవరి 1-వ తేదీకి బ్రిటిష్వారి మాండ్రేబి హిపాలన సమాప్తం కావాలనీ, తర్వాత ఏడాదివరకూ భద్రతామండలి పరిపాలన ఏర్పడాలనీ, జనవరి తర్వాత 3 లేక 4 నెలల్లో బ్రిటిష్ సేనలు ఖాళీ చేయాలనీ, భద్రతామండలి సభ్యులందరూ పాలస్తీనాకు వెళ్లి ఆధ్వర్యం వహించి ఆరబ్, యూదు ప్రభుత్వాలను స్థాపించాలనీ, తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఏర్పడిన ఆరు నెలల్లో ప్రజా పరిషత్తును ఎన్నికలద్వారా ఏర్పాటు చేయాలనీ రష్యా ప్రతిపాదించింది. రెండే రెండు సంవత్సరాల లోపుగా పాలస్తీనా సమస్య పరిష్కారానికి తంతు అంతా పూర్తికావాలి. ప్రతిపాదనలలోనూ వాటికి సుముఖంగానే వున్నట్లు కొన్ని విషయాలలో విశేషీకరణను కోరుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. దేశాన్ని విభజిస్తే ఆరబ్ రాజ్యా లన్నీ ఐక్యరాజ్య సమితినుంచి నిష్క్రమిస్తవి సుమా అని సాదీ అరేబియా ప్రతినిధి (విదేశమంత్రి కూడా) హెచ్చరిక చేస్తున్నాడు. చివరకు ఈ సమస్య సస్యంగా పరిష్కారమే అవుతుందో, భయంకరమైన రక్తపాతానికి దారి తీస్తుందో చెప్పడం కష్టం.

(బరైటిన్). మొదలైన ఖనిజములు దొరుకునని తేలినది. కాని, ఎంత మేర వివిధ ప్రదేశ ములలో యీ ఖనిజములతో కూడిన రాయి వ్యాపించి యున్నది, ఎంత లోతువరకు దొరుకునది వగైరా విషయములు మనకు తెలియదు. దేశమును భూగర్భశాస్త్రరీత్యా సర్వే చేయుటకు 1846 సం. లో భారత ప్రభుత్వంవారు ప్రత్యేకముగా భూగర్భశాస్త్రశాఖ నొక దానిని స్థాపించారు. ఒక శతాబ్దం గడచి పోయినా, యీ శాఖవారు యంతవరకు 1,89,400 చదరపు మైళ్ల ప్రదేశము సర్వేచేసినారు. అంటే మొత్తం సర్వే కావలసిన విస్తీర్ణంలో 12% మాత్రం యంతవరకు అయినది. గడచిన 30 సంవత్సరముల నుంచి వీరు ప్రచురించిన నివేదికలు కొత్త మాటలతో కూడిన పాత నివేదికలే. ఈ శాఖవారు ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖనిజ సంపద విషయములో ఎట్టి శ్రద్ధా వహించడంలేదు. ఎంతముటుకూ, తిరుచనాపల్లి, నేలం, కోయంబుత్తూరు జిల్లాలలో (తమిళ జిల్లాల) ఖనిజ పరిశోధనలు జరుపుతున్నారేగాని, ఆంధ్రజిల్లాల వైపు వారి దృష్టిని మరల్చుటలేదు. కారణం: యీ శాఖలో పనిచేయువారు రందరూ ఆంగ్లేతరులు, ముఖ్యముగా తమిళ సోదరులు. వీరి పలుకుబడి వల్లనే నేలంలోవున్న ఇనుమ కొండలతో అన్ని విఠులలోనూ సమానమైన ఇనుప కొండలు ఒంగోలుకు 4 మైళ్లలో వున్నప్పటికీ, మన రాష్ట్రంలో ఇనుప పరిశ్రమను నేలంలో నెలకొలుపుటకు ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఖనిజ పరిశోధనలు, సర్వేలు చేయటానికి ప్రత్యేకంగా భూగర్భ శాస్త్ర శాఖవారు కొంతమంది శాస్త్రజ్ఞులను నియోగించ వలసినదిగా ఆందోళన చేయడం అత్యవసరం.

పింగళి సరశురామయ్య.
భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞుడు.

మన్మికకర్, అందాసికి,

ఇండియా సిరోమిక్స్ లిమిటెడ్

నెల్లూరు - కాళహస్తి - మద్రాసు

భారత లక్ష్మీ బ్యాంకు లి||

(షెడ్యూల్డ్ బ్యాంకు)

హెడ్ క్వార్టర్స్ : మచిలీపట్నం.

శాఖలు :

కాకినాడ, కావలి, గవ్వరుపేట, (తెజనాడ), గుడినాడ, గూడూరు, నరసాపురం, నూజివీడు, తెజనాడ, బొబ్బిలి, రామరావుపేట (కాకినాడ), రాజోలు.

మద్రాసు బ్రాంచి: 15-ఎ, ఆర్మీనియం వీధి,

అన్ని విధములైన బాంకింగు వ్యాపార సౌకర్యములు చేయబడును.

భో|| వెంకటరత్నం, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

మహానందిలో ఒకపూట

దోపదాదాకి సగుణ తి మ ముమైపోయింది. వివినాంతఃపురంలో ఒక సౌందర్య లోకం నిర్మించుకుంది మహానంది. మహానంది మార్గంలో బాగుడుమాత లాడలేకపోవటం అం ధ త్వం. ముందుకపోయిన కొద్దిమార్గం మాయమవుతూనే ఉంది. మహానందికొసం పోతున్నానో, మార్గం వెంట పగులవుతున్నానో! గోధూలిలో ప్లానం చేస్తున్న గొడ్డకాపరులను చూస్తే, మహానంది నీటిబుగ్గలో ముణగా లనే వాంఛ తీవ్రం కాసాగింది. మా కారు విమానగర్జన చేస్తోంది. అది గూడ్సుండిని తలపుకుంటోంది ఊహించాం. “వచ్చేలాం” అన్నాడు డ్రైవర్. నిత్యశ్రమ లాంబరధారిణియైన కొండపడిలో మారాంపట్టి కూర్చున్న ‘మహానంది’ వాకు కనిపించింది. మహానందిశ్రవణాలయం ముందుకు వచ్చేటప్పటికి కనపడేది—తీర్థిగా కేలు చూచుకుంటున్న కోతులు, ప్రక్కనే ఉన్న చెంచుస్త్రీలు—వాళ్ళు కేలు చూచుకుంటూవుంటారు. జాతి భేదం చేత కోతుల్ని చూచి వెళ్ళిస్తాం. పాపకు పాలిస్తూ, కేలు చూపించు కుంటున్న చెంచుస్త్రీని చూస్తే, నాకు మాన్తూనే ఉండ బద్ధిపట్టింది. వాళ్ళు బీడలు. ఆటే చూడగా వాళ్ళు నిజంగా ఏదో ఆనందం ఆనందోపసన్నులు నాకు తట్టింది. ఆనందపడ్డాను. వాళ్ళ కొక్కలకు పరిమితి ఉండి; కాబట్టి వాళ్ళకి ఆనందం సులభపాద్యం. స్నానం చెయ్యటంకూడా ఒక కోక్క. వాళ్ళకు ఆ కోక్కకూడా రేణువు కనపడింది. వెడతూనే మహానంది నీటిబుగ్గలో స్నానం చెయ్యాలని మహానంది పడ్డాను. కాని అప్పలవాడితో, చెప్పలవాడితో, ఫోటోగ్రాఫర్ తో వెళ్ళినంత బుద్ధిహీనత ఇంకొకటి లేదు. కేమేరాని మెట్లో వేలాడేసుకొని, పళ్ళతో నాలికను బిగించిపట్టి—అసగా నాలికను కట్టివేసి!—ఏదో ఘోర కార్యం చెయ్యబోతున్నవాడిలాగా మా మిత్రుడు కేలు తీసుకుంటున్న చెంచువాళ్ళ వైపుకు తిరిగాడు. గభాల్ని రెక్క పడ్డకొని, పిల్లను చంకవేసుకొని, లేచి పారిపోయారు. చెంచునీతిలు. కోతులన్నీ చెట్లెక్కితాయి. బట్టల నిమిరుకుంటూ మా ఫోటోగ్రాఫర్ దేవాలయ ప్రాకారంలోకి నడిచాడు. దేవాలయవరణలో చక్కటికొలను. ఆ కొలను నిత్య యావన. ఆ నిత్యయావనాన్ని కాపాడేందుకు ఒక నందిశ్రవణుడు తలవంచుకొని ‘స్వాధికార ప్రసత్తి’కు లోనుకాకుండా తన పక్షేదో తాను చేసుకుంటున్నాడు. ఎవళ్ళపని వాళ్ళు చూపుకుంటే లోకమంతా మహానందిగా మారుతుంది. కాని లోకానికి ప్రకాంతత చేత కాని పని.

ఆ కొలనుయొక్క స్పటిక వినిర్మలత. అందు లోని చేపల రహస్య జీవితానికి దారణమైన ఆటంకం. ముఖ్యంగా మత్స్యిస్త్రీలకు చాలు, మాటు లేకుండా పోయింది నా విచారం! అంతకుంటే కెద్రెవెడ మగోటి ఉంది. ఏ గడ్డో వచ్చి అమాంతం ఒక చేపను తన్నకు పోవటం కూడా కద్దు. ఏవైనప్పటికీ ఆ చేపలు, కొలను యొక్క నెర్రలల్ని పొగడుతూ చేసే నిశ్చలగీతకాలాపన ప్రతియోక్తికుని మనస్సు లోనూ చిరస్థాయిగా నిల్చిపోతుంది. ఆ ముప్పది చదరపు అడుగుల కోనేరుచుట్టూ కోతులు విక్రాంతి సుఖాన్ని అనుభవిస్తూ కాలం గడుపు తున్నాయి. కొలను లోడు విడు అడుగులు. కొలనునంది రెండు తూములద్వారా జలం బయటకు పోతూ ఉంటుంది. ఈ రెండుతూముల దాడిడి ఫలితంగా, కొలను పీనుమంజేనా ఊజించకపోగా, దాదాపు 4000 ఎకరాల భూమి స్వర్ణఖండంగా మారిపోయింది. మహానంది ఆవరణలో ఈ నీటిబుగ్గ ఒక పారిజాతం. అది కృశించింది. నెర్రలల్ని కొల్పోయింది. ఇది మనకు ప్రకృతివైట్టిన ప్రసాదం. దీనికి సందిముఖం నిర్మించిన ప్రకృతిసౌందర్య రాధకుడు ధన్యదు ప్రకృతిని విశయంగా చూశో గలగటం ఏకాద్విమందిమామ్రమే చేయగలిగినదే—సాధింపగలిగినది.

ఆవరణలో పరమేశ్వరాలయముఖమంటపా నికీ, ధ్వజస్తంభానికి వద్ద ఉంది కొలను. ఆలయం లోని శివుని పాదాన్ని మోలన

చేసినతర్వాతే, నంది ముఖం నుంచి కొలనులోకి జలం వస్తుంది అని వినికిడి. శివపద ప్రక్షాళన చెయ్యటానికేముందు ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది అని అడిగవచ్చు. అదే రహస్యం! ఆలయంలోని శివుడు మామూలు లింగమూర్తి కాదు. ఈ లింగమూర్తిచుట్టూ కొంత పురాణ గాథ వుంది.

ఒకసారి శివుడు తపస్సు చేసుకుంటున్నాడట. రోజూ ఒక ఆవు వచ్చి ఆయనకు పాలిచ్చి పోతూ ఉండేటట. కొన్నాళ్ళకి ఆయన చుట్టూ ఒక పుట్ట పెరిగిందిట. ఆయనా ఆగోవు వచ్చి పుట్టకొనగాంచి ఆయనకు పాలిస్తూ వుండే డిట. కొంతకొంత రోజూ ఊజించిన పొడుగుతో కన్నులు ఆవును చూచి గోపాలకుడు ఆనమానించి, ఒకనాడు దాని వెనకాడే, దాని! తెలియకండా వెళ్ళాడట, వెళ్ళి పుట్టకొనలలోకి ఆవు పొడుగుపోతే చూశాడట. శ్రేణం అని పిలిచింది వాడికి. గబగబా పుట్టడగరకు వెళ్ళాడట. ఆవు ఖంగారుపడి పుట్ట కెత్తిమిద కాలుపెట్టి తొక్కకుంటూ పరుగెత్తింది. పుట్ట కొంత శిథిలమయింది. ఈ లింగమూర్తి ఆ శిథిలశ్రీకా కతరంలో ఉన్నాడు. లింగం కిందకు చేతులు పొనిస్తే, కొలనులోకి పోయే జల వాహిని అందుతుందా అని పూజారిని అడిగాను. “ఎచ్చే, కొన్ని నిలువుల లామనగాని జల అంది” దని ఆయన చెప్పాడు. కొన్ని కొన్ని విషయాలను సమీక్ష చెయ్యటమే కాని ప్రశ్నింప కూడదు. స్వామి సమక్షంలో నందిశ్రవణుడు మార ఎత్తుకొని పడకున్నాడు—కాస్త శుద్ధుడైనట్లు కనపడ్డాడు.

శివుడు, పార్వతి ఒక కొంపలో ఉండటం లేదు. శివుని కొంప ప్రక్కనే పార్వతి నివాసం

శ్రీ జి. కృష్ణ

ఉంది. కీర్తిద్వారా ఇలా విడివిడిగా ఎలా ఉండ గలగుతున్నారా అని నాకు దిగులు! వైగా శివుడు వీక్షణ్ నికసింపటం—పార్వతిమీద కోపమేమో! కాని పార్వతి కొంపమంటకు వెలుగులోనే ఉంది. దానితోడు పార్వత్యాల యపు ముఖమంటపాన్ని, ప్రత్యేకంగా ‘మయూడు’వచ్చి నిర్మించాడు. ఆడబ్రతుకే మధురం!

ఈ ముఖమంటపం, ఆంధ్ర శిల్పకళాచాతుర్యానికి ఒక సమగ్రచిహ్నం. శిల్ప సామాన్య శిల్పనే తీసికొని, రత్నాలను సృష్టించాడు. నాలుగు ఆతురల్ని పొందికగా రాయటం కష్టం మనకు. బంపరశ్మకు జీవం పోయటం ఒక కళ. ప్రస్తుత కాలపరిస్థితులకు లోస్తే, మనం ఆ కళను విస్మరించినంతమాత్రాన, వాని ఉత్కృష్టతకు లోటులేదు. ఆ కళయొక్క ఉపయోగం ప్రశ్నింపబడవచ్చు. అలా అయితే దాన్ని ఎలా ఉపయోగంలోకి తీసుకొని రావచ్చునో చూపించాలి. విమర్శించటం కేలిక. విమర్శించి, దోవచూడటం ధీరత్వం. మహాభారతాన్ని కొందరు విమర్శిస్తారు. అది అవివేకము. ఆ రోజులలో అవిధంగా రచించటం అచారము. చేతనై నీవు కొత్త పద్ధతిని చూపించు. కొత్త ఆచారాన్ని ప్రవేశపెట్టు. రేపటికి అవి పాత బడతయ్యి. నీన్నటి ఆచారము నేటికి పూర్వాచారము. నేటికి, నన్న ఎంతో, రేపటికి కేదూ అంకేకదా. నిన్నటిదోషం బాగుండలేదని, దానిని కాలచక్రముంచి తొలగించలేముకదా. కాని రేపటిదానిని మన కాలంలో కేకుండా చేసుకోటం కేలిక! నేటికి, ‘నిన్న’ పునాది. రామాయణంలో, ఆంజనేయుడు సముద్రాన్ని లంఘించాడని ఉంది. అది వాస్తవము కాదని ఊహించి, వాల్మీకిని బుద్ధిహీను డనటానికి కీలులేదు. ఇప్పుడు ఉంటే వాటని డదువు—లేకపోతే మానుకో. నా మిత్రుడొకడు ఈ శిల్పం మూలన లాగ వేమిటి అన్నాడు. లాభం ఉండే శిల్పం ఏదో చూడమన్నాను. అలాకాదు ఈ శిల్పాలు మూరలి అన్నాడు. నిజమే—మూరలి. కాని ఆ శిల్పి ‘మూరన’ అంటే! ఆ శిల్పికి కేవుళ్ళ బొమ్మలవెయ్యటమే సరదా కాబోలు. లాంఛన ప్రాయంగా ఈ ముఖమంటపపు శిల్పంలో,

శ్రీ నాదుడు

(10 వ పేజీ తరువాయి)

చూడానికి దివ్యమందిరంలాగుండేది. చాలా బాగుండేది. ఎంత సేపున్నా యికా వుండా మనసించేది.

నే: దాన్నంతా అట్లాగే వర్ణించారు. తమ కనకాభిషేకం కొన్ని ఒంటెలమీది కెత్తించి తగిన సిబ్బందినిచ్చి వెంట పంపారనకున్నారే? శ్రీ: ఆ, ఆ ప్రభువు దిగ్బలోపవేమాత్రం లేకుండా సన్నాహం చేయించారు. వచ్చిన సిబ్బందిని విమోచింపించి వెళ్ళ పంపాం.

నే: ఓహో! అక్కడికి మీ ప్రభువు వారి సిబ్బంది వచ్చింది కాబోలు.

శ్రీ: మా ప్రభువు సిబ్బంది రా లేదు, మరెవరూ రా లేదు. అక్కడి కొచ్చేటప్పటికి సిబ్బందితో నవగరం లేకపోయింది.

నే: అంతే?

శ్రీ: అంటే ఒంటెల కెత్తిన ధనమంతా ఒట్టిపోయిందన్నమాట.

నే: అదేమిట. డి, ఒంటెల కెత్తిన ధనమే అయిపోయిందా! ఆశ్చర్యంగా వుండే!

శ్రీ: మాకే మార్పులేదు. అయిపోక ధనమైపోయే, ఉంటుందా, ఎంతకాల మంటుంది!

నే: అలాగంటా ఏమిటండీ! ఎవరైనా పది రూపాయి లాస్తే దాన్లో అక్కర్లుబట్టి ఒకటో రెండో వెచ్చుకొనినా, మిగతాంతా ఏదో తాకట్టుపెట్టుకుని రూపాయి కణాడికి అప్పిచ్చి కొద్దికాలంలో అల్పబుద్ధి చేసుకుంటారే, మీ రేమిటండీ అంత డబ్బునే—ఒక సంవత్సరం కొనడగది—దాన్ని సమగ్ర మూడువందల పైళ్ళ ప్రయాణంలోనే వ్యయపరిచారు!

శ్రీ: ఓర్నీ వర్ణనాస్త్రవేత్తవే!

నే: కాదండీ, అట్లాగే నెట్లాగండీ?

శ్రీ: ఈవిషయంలో మాకు మిగు—అంటే మా కాలంవాండ్లకు మీ కాలంవాండ్లకు, - నాకు ఇతరకు, గొప్ప భేదాలున్నాయ్. విధవ డబ్బు కట్టనా,కుడవనా! సాఖ్యాలు సంపాదించేవస్తపు ఉన్నప్పు డనభవింపడం, అయిపోగానే మళ్ళీ సంపాదించి అనభవింపడం మామతం తెల్లా డొచ్చింతర్వాత విధవ డబ్బు కెక్కలేని విలువొచ్చి కూర్చుంటే లేవలేని కంకమృతా కడుపులు కట్టకుని నాల్గు రాళ్ళు పోగు చేసి వాటిని చూచుకుని సంతోషించడ మేర్పడ్డది. మా కాలంలో, అంతకుముందు కాలంలో ధనమంటే యెంతవరకు గౌరవముండాలో అంతవరకుండేది. ఇంత విద్వూర్యంలేదు. వైగా మానాడు బ్రాహ్మణికడంటే అసలే విలువుండేదికాదు. కావలసిన గింజా కట్లా పాడి పంటా వుంటే చాలు. సాధారణంగా ఎక్కువుంటే లేదన్న వాడికి, అతిథి అభ్యాగతులకు పెద్దాండేవాడు. సొంత భూమిలూకుంటే యే నాల్గు ముక్కలో చదువుకు, యే రాజానో సహకారాన్నో అనుసరించి, వారు కుటుంబానికి, చుట్టూ లొచ్చి నపుడు చుట్టాలకు అక్కర్లకు సచ్చేవాటితో కాలక్షేపం చేసేవారు. టూకీగా కెత్తున్నా.

ఒక బూతుబొమ్మకూడా చేరింది. ఒక్క బూతు బొమ్మతోనే సరిపెచ్చటం గొప్ప విషయం. ఆ ఒక్క బొమ్మకూడా అసహజంగా లేదు. శిల్పల కేగు ఆ మంటపంలోనే లభించాయి. వారు వడ్డెగు సోదగు లట. అందులో ఒక సోదగుడు ఈ మంటపనిర్మాణం పూర్తి అవగానే ఎరలించాడట. ఈతని మరణం ఒక మాధ అనుమానానికి కారణ మయిందని నాకు మమ్మల్ని మహానందికి వేసుకువచ్చిన కారు డ్రైవర్ చెప్పాడు. రెండో శిల్పి జీవించే ఉన్నాడట. వారిది గుంపరమాని దిన్నె గ్రామము. వారికేగు కీ. కే. చినవీరాచారి, వీర భద్రాచారి గారలు. సజీవుడైన ఈ శిల్పిని గౌరవించటం ఆంధ్రులధర్మం అని నాకు తోచింది.

మేము తెచ్చుకొన్న ఫలహారాన్ని కోతులు ఆపహరించాయి. నయమే! కారులు సడతపు పోలేరు! తక్షణం బయటేరి మాకారు 12 మైళ్ళు పగగత్తి నంద్యాల చేరింది. మా ఫోటోగ్రాఫర్ కషేరాలొక్కన్న, నా మనస్సులో ‘మహానంది దృశ్యం’ బాగా పడింది దని నాకు గట్టి నమ్మకం.

మాకు జరుగుబాటే ప్రధానం గాని ధనార్జన ప్రధానంకాదు.

నే: అట్లాగే శిశువుకి ప్రాత్యహమేదండీ? శ్రీ: మీ సిద్ధాంతాలు బంగారంగాను! కృషికి ప్రాత్యహమేదండీ? ధన ప్రాత్యహార లేకపోతే కృషి సాగదా? శ్రీ: ని ప్రాత్యహించడానికి యశోవాంఛ చాలా? మన కాప్రాజ్ఞ ఏంకడకాదు!

నే: సరే ప్రకృతం.

శ్రీ: ఏముంది, కే నట్లాటివాణ్ణి. నాకింతెందు కనిముందే అనుకుని వెంట వచ్చిన శిష్యుడు, సిబ్బందికి తగ్గ సాకర్యాల విన్నవైన వమగంటా, నా సఖం చూచుకుంటూ, పాత్రలని తోచిన అడిగినవాండ్లకల్లా యిన్నా దాన్లో నక్కడిక్కడె యా శ్యుకుడి కేరతో దానాలు వస్తరా చెన్నా వెచ్చా. దోసకొండ చేరే పుటికే అభిషేక ధనమంతా పోవచ్చింది. విమోచింప మకాంలో మిగతాడెంది.

నే: చిత్రంగా వుండే! కుటుంబం గతో?

శ్రీ: కుటుంబ వేమిటయ్! నా భార్య ఒక్కతే: నాకు కిల్లెగ. ఆధవా తామర తంపరగా సంతాన ముండనుకో, ముగలి ముతకా వున్నారనకో, ఎందిరున్నా—లేడటయ్ మా ప్రభువు! ఆయన పాపించడం లేడటయ్. పాపించటయ్! వా! అసానంగా కవికి కన కాళీషేఖం జరిగిన సంతోషం, గావం వారికి నాకూ చాలు. విధవ డబ్బును దాచి, పెంచి యేంకెయ్యాలి?

నే: ఎక్కడ కావలసి వస్తే, మీ ప్రభు వియ్యలేస్తా...

శ్రీ: సరి ప్రశ్న! మళ్ళీ వెళ్ళా మీ మాటెం కొక డిక్టర్, తెస్తాం విధవ డబ్బు. చెత్త, ఎడంకాలో పోగుచేస్తాం.

నే: మీతో మాట్లాడలేండీ!

శ్రీ: మీకంతా నావంటివాడు వ్యక్తుడూగా కనిపిస్తాడు. అది మీకర్మం; మీతో సంస్కం నాకర్మం!

నే: ఎంతమాటన్నారు! అయితే, తమ ద్రాక్షరవయాత్ర వేషయం—

శ్రీ: అబ్బ! పదిలేట్టులేవే? కేపురా, మళ్ళీ మాట్లాడదాం.

నే: చిత్రం వస్తా: (నిష్క్రమణ)

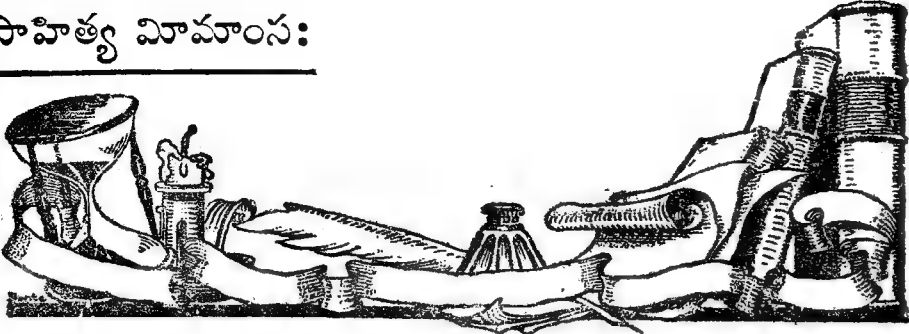
భారతప్రశస్తి

శ్రీల ఆరాగ్య భాగ్యానికి
లోద్ర
కేసరికుటిరం లిమిటెడ్ మద్రాస్

ఆరిస్సా, నైజామదామినియన్సు, ఆంధ్రజిల్లాలు.
తమిళనాడులకు ఏకైకం:
సీతారామ జంబరత్ స్టోర్సు,
బరంపరం, నిర్మలాగూరు, రెణాగ నుదుర్.
(Jai Hind Publicity)

సాహిత్య వివాహం:

మా ఘన కృషి లోని మనోజ్ఞ విషయాలు

శ్రీ పి. యన్. లలితా ప్రసాద్

“మా ఘన మేఘ గతం వయః”

అన్నాడు మల్లినాథుడు. మిగిలిన 'కావ్యా' లన్నిటికీ వ్యాఖ్యానం వ్రాసిన మల్లినాథుడు, ఈ రెండు కావ్యాల వ్యాఖ్యానించుటలోనే తన వయస్సు గడిచిపోయిన దనటంలో పరమార్థం లేకపోలేదు. మేఘదూతంలో కాళిదాసు స్వల్ప విషయాన్ని గ్రహించి ప్రాదేశిక విషయముల నందు జోప్పించి వర్ణనా చాతుర్యముతో నతి గంభీర భావము నిమిడ్చినాడు. మఱియు విప్రలంభ శృంగారమును తదాధారభూతులయిన నాయికా నాయకులను చదువరుల సేత్ర గోచర మగునట్లు వర్ణించినాడు. అట్టి గురు గంభీర భావ సంభరితమైన కావ్యమును, వ్యాఖ్యానించు నాతడు కవి హృదయము నెరింగి తాదాత్మ్యము నందినగాని వ్యాఖ్యానింప జాలడు.

ఇక మాఘ కావ్య మన్ననో—శివు పాల వధ యనెడి పౌరాణిక గాథను గ్రహించినను, అందలి కవిమాసిన సామర్థ్య మద్వితీయము. “కృత్యయో ర్హిన్న దేశత్యాక్ ద్వైధీభవతి మే మనః” అని కాళిదాసు దుష్కర్తలను బిరికించి నట్లు, శ్రీ కృష్ణునకు గూడా రాజనూయ యాగ శివుపాల వధ లనెడి కార్యముల నేక కాలమందు గలుగజేసి, తద్వారా రాజనీతిని వర్ణించి, శ్రీ కృష్ణ బలరామోద్ధవుల పాత్ర పోషణను చక్కగా జేసినాడు. మఱియు తాత్ప్రీయ విషయముల నెన్నిటిలో మనస్సు నందిడుకొని మాఘుడీ కావ్యాన్ని వ్రాశాడు. అట్టి కావ్యాన్ని వ్యాఖ్యానించుటలో గూడా మల్లినాథుడు చాలా శ్రమకు బాల్పడియుండును. కనుకనే యాతడు పై రీతిగా బలికినాడు.

కాళిదాస కవిత్యమువలె గాక యీతని కవిత్యమునందు భారాశుద్ధి కొంచెము కుంటు వడినను, భావగాంభీర్యమునందు పరాకాష్ఠ నందినది. మాఘ కావ్యమునం దన్నియు నాటక ఛాయలే. ఈతడు గీతల చేత గాక మాటల చేతనే రూప చిత్రణము చేయగల చిత్రకారుడు. నారదాగమన సందర్భమున నీతని పాత్ర చిత్రణము స్పష్ట మగుచున్నది. ఆ సమయమున ప్రజల మనోభావముల నీ కవి యంత చక్కగా వర్ణించాడో చూడండి! “గతం తిరక్చిన మనూరు సారఁజే...జన్మై”—నూర్చుని గమనము అడ్డము గాను, అగ్నియొక్క గమనము ఉర్ధ్వముగాను వుండును. ఆకాశము నుండి క్రిందకు ప్రసరించి యంతటను వ్యాపించునట్టి యీ తేజస్సు యేమిటా అని ప్రజలు నిశ్చేష్ట లయారు. మఱియు “చయ స్త్విహం...నారద ఇత్యభోధి సః”—మొట్ట మొదట యేదో నొక తేజఃపుంజ మని నిరారణ చేశారు. మఱికొంత దగ్గఱకు వచ్చిన తర్వాత నాకారజ్ఞానము కలుగుటచే చేతనసహితమైన వ్యక్తిగా భావించారు. మఱికొంత దగ్గఱకు వచ్చిన తర్వాత కరచరణాద్భవయవములు: స్పష్ట మగుటచే నొక పురుషునిగా తెలిసికొన్నారు. క్రమంగా నారదుడని నిర్ధారణ చేశారు. చూచారా, ప్రజల భావనలోని యంతరువుల గ్రహించెడి మాఘుని భావనాశక్తి! నారదు నీతడు పది శ్లోకములలో వర్ణించినాడు. ఆ పది శ్లోకములు ఒకదానికంటె నొకటి మిన్నగానుండి, కవి యొక్క భావనాశక్తిని గ్రహించుటలో చదు

వరుల మనస్సుల నుట్టుత లూగించుచున్నది. ఈ కావ్యము శ్లోక రూపముగా నున్నప్పటికి నాటకస్వరూపే నడచినది. శ్రీ కృష్ణుడు ద్వారకలో నున్నప్పుడు నారదు డింద్రుని వర్ణనండి శివుపాలుని చంపవలె ననెడి సందేశమును తీసుక వస్తాడు. శ్రీకృష్ణుడు నారదునకు స్వాగత మిస్తాడు. తరువాత నారదుడు శ్రీ కృష్ణుని ప్రభావ ప్రశంసచేస్తూ, క్రమంగా శివుపాలవధమావమైన కర్తవ్య కార్యమును నివేదిస్తాడు. ఇచ్చట నారదుని పాత్ర చక్కగా పోషింపబడ్డది. నారదుడు వారాహుడు గనుక, కార్యానుకూల స్తోత్రమును చేయలేదు. “నీ నెందులకు జన్మించితివో దానినే నిర్వృత్తింపు”మని నుడివినాడు. కాని నారదుని మాటలలో నతిశయోక్తి యొక్క టి యు గానరాదు.

ఇక నారద సందేశ శ్రవణానంతరము సంది గావనలో పడ్డది, శ్రీ కృష్ణుని స్థితి. ఇటు ధర్మ రాజు రాజనూయ యాగం చేయబోతూ ఆహ్వానం పంపించాడు. అటు శివుపాలవధ అవశ్య కర్తవ్య మని ఇంద్రుడు సందేశం పంపించాడు. ఇచ్చట సన్నివేశం—“కృత్యయో ర్హిన్న దేశత్యాక్ ద్వైధీభవతి మే మనః” అనెడి కాళిదాసుని శాకుంతలములోని ఛాయను పాతకుని హృదయాకాశమున తగుక్కుమని మెరిపించు చున్నది. చూడండి—

“ఇయత్యుమాతేనాఽఽ హూతః పాశ్చేనాథ ద్విష న్మరం. అభీచద్యం ప్రతిస్తాను రాసీ త్కార్యద్యయాకులః” పై భావ మే యిందు వివృతము. అపు డుద్ధవ బలరాములచో ఆలోచనా మందిర మునకు వెళ్ళుతాడు. ఇచ్చట నొక విషయాన్ని గమనించాలి.

ఇతడు ప్రధాన కథా మధ్యమున నద్దానికి భంగ కర మగు వర్ణనలను దీర్చుముగా జేయక, ప్రధానకథాభాగమునకు హత్తునట్లుగా, నొకటి రెండు శ్లోకములలో వర్ణించి, యచ్చటి దృశ్యమును ఒక్క మాటన కళ్ళకు కట్టినట్లు చేయగల భావనాశక్తిగలవాడు. శ్రీ కృష్ణు డాలోచనామందిరమున కరిగినపుడు మరొక కవియైనచో నామందిరమును కనీసము పది, పన్నెండు శ్లోకములలో వర్ణించేవాడు. ఈ తడో, ఒక్కశ్లోకములో నా మందిరమును వర్ణించి కథాభాగములోనికి జేరినాడు. చూడండి:—

“రత్న స్తంభేషు సంక్రాంత ప్రతిమానే చకాశే, ఏకాకినోఽపి పరితః పారుషేయ వృతా ఇవ” రత్నములతో కూడిన స్తంభముల యందు వ్యాపించిన ప్రతిబింబము గలవారు మువ్వరును ఒక్కొక్కడైనను పురుష సమా హముతో చుట్టబడిన వారివలె నొప్పుచుండిరి. ఇందలి రత్న స్తంభ శబ్దము వలననే ఆ మందిరము యొక్క గొప్పదనమును కవి స్పష్ట పరచినాడు. ఈ సందర్భమున మాఘుని సూక్ష్మ వర్ణనాభిలాష స్పష్టము. ఆలోచనామందిరమున నాసీనులయిన వారి గంభీరాకృతి, తద్వారా వారి గంభీర భావములను ఎట్లు వ్యక్తపఱచినాడో చూడండి.

“అధ్యాసామాసు రుత్తుంగ హేమనీతాని యా న్యమి, వరుల మనస్సుల నుట్టుత లూగించుచున్నది. ఈ కావ్యము శ్లోక రూపముగా నున్నప్పటికి నాటకస్వరూపే నడచినది. శ్రీ కృష్ణుడు ద్వారకలో నున్నప్పుడు నారదు డింద్రుని వర్ణనండి శివుపాలుని చంపవలె ననెడి సందేశమును తీసుక వస్తాడు. శ్రీకృష్ణుడు నారదునకు స్వాగత మిస్తాడు. తరువాత నారదుడు శ్రీ కృష్ణుని ప్రభావ ప్రశంసచేస్తూ, క్రమంగా శివుపాలవధమావమైన కర్తవ్య కార్యమును నివేదిస్తాడు. ఇచ్చట నారదుని పాత్ర చక్కగా పోషింపబడ్డది. నారదుడు వారాహుడు గనుక, కార్యానుకూల స్తోత్రమును చేయలేదు. “నీ నెందులకు జన్మించితివో దానినే నిర్వృత్తింపు”మని నుడివినాడు. కాని నారదుని మాటలలో నతిశయోక్తి యొక్క టి యు గానరాదు.

తై యాహే కేసరి క్రాంత త్రికూట శిఖరోపమా” శ్రీ కృష్ణ బలరామోద్ధవుల కూర్చున్న సువర్ణ పీఠములు సింహములచే నధిష్ఠింపబడిన చిత్రకూట పర్వత శిఖరముల పోలికను పొందినవి. పై శ్లోక మున వారి గంభీరాకృతి, తద్వారా వారి గంభీర భావములు స్పష్టము. ఇక పాత్రపోషణ విషయం:—

పై ముగ్ధు రాలోచనామందిరమున నాసీనులయి, కార్య విప్రతిషేధము నాలోచించు నపుడు శ్రీ కృష్ణునిచే మితముగామాట్లాడించి, తన పాత్రపోషణాకాశలమును ఎట్లు చూపించినాడో చూడండి!

“యావద్రపదాం వాచ మేవ మాధాయ మాధవః, విరరామ; మహియాంసః ప్రకృత్యా మితభాషిణః” అం టే—శ్రీ కృష్ణు డు మహాన్నత పురుషుడు గనుక ఆతని చేత మితముగా సంభాషింపజేతా నంటాడు కవి. ఇక బలరాముని సంభాషణాసందర్భమున ‘కృపితో నాస్తి దుర్భిక్షం’ అనే నీతిని భంగ్యంతరంగా లోకానికి బోధించాడు. చూడండి!—

“సంపదా సుశ్చిరమనోర్య భవతి స్వల్పయాపి యః, కృతకృత్యోః విధి ర్యన్యే న వర్ధయతి తస్యతామ” ఉన్నదానితో తృప్తి పడ గూడ దనీ, అట్లు తృప్తి జెందువారికి భగవంతు డేమీ సహాయం చేయ్య డనీ చెప్పి, పాతకులకు కార్య శూరత్వమును గలిగించినాడు. ఈకవి యా సమయమునచెప్పిన ఉదాహరణము లతిమనోజ్ఞ ములు. ఇత డెట్టి ఉదాహరణముల నిచ్చినా ప్రజా సమా హాని కందుబాటులో నున్నవే కాని, యధూత కల్పనలు కావు. చూడండి:—

“ప్రధ్వంసి తాంధతమసః తత్రోదాహరణం రవిః అనీత్యా పంకతాం ఘాళి ముదకం నావత్స్యతే” మొదలగునవి. మఱియు “నేదో యొక రీతిగా జ్ఞేసేవ చేయుటయే మానవుని యుత్తమలక్షణ మని సమయానుకూలముగా హితబోధ చేయుటలో మేటి యీ కవి.

“అసంపాదయతః కంచి దర్శం బాంకియానుజ్ఞైః, యదృచ్ఛాశ్చైవ త్పుంసః సంజ్ఞాయై జన్మ కేవలమ్” జాతిచేతగాని, క్రియచేతగాని, నుణము చేతగాని యేదో యొకా నొక ప్రయోజన

మునుసాధించలేని వాని జన్మము స్వేచ్ఛా విహారి జన్మము వలె నిరుపయోగ మని పై శ్లోక తాత్పర్యము. మఱియు శిష్టదుష్ట శక్తుల విషయంలో లోకస్వభావాన్ని అతి నిశితంగా విమర్శిస్తూ డీ కవి.

“అంకాధిరోపితమృగ శ్చంద్రమా మృగలాంఛనః; కేసరి నిఘరక్షిప్త మృగపూగో మృగాధిపః” మృగమును ముద్దుగా తోడపై నెక్కించుకొనిన చంద్రుడు మృగ లాంఛనూ! నిర్ణయగా మృగములను హింసించునట్టి సింహము మృగాధి పుడా! అట్టి న్యూనత చంద్రుని కేల? ఇట్టి యాధి క్యము సింహమున కేల? ఆహ! ఏమి యీ లోక స్వభావము! అని వాపోవుచున్నాడు కవి.

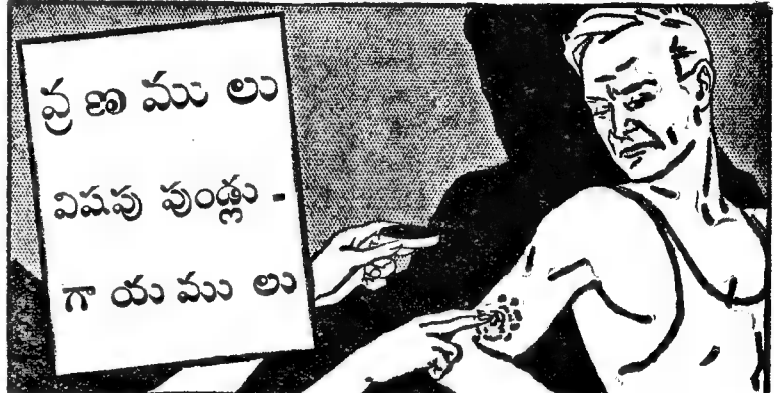
మఱియు రసభావాదుల వర్ణించు విషయమున కవియొక్క కర్తవ్యమును చక్కగా స్పష్ట పరచినాడు మాఘుడు. రసానుగుణమైన రచన చెయ్యాలని ఈ కవి సంకల్ప మొనెట్లు ఈ క్రింది సందర్భమును బట్టి స్పష్టము. ఉద్ధవుడు శ్రీకృష్ణునకు యుద్ధ ధర్మమును బోధించుచు “తేజః తుమా వా నైకాంతః కాలజ్ఞస్య మహిపతేః; నైక మోజః ప్రసాదో వా రసభావవిదః కవేః”

అన్నాడు: రసభావాదివేత్త అయిన కవికి ప్రాధరచనయే చేయా లనిగాని, సుకుమార రచన చెయ్యాలనిగాని నియమ మెట్లులేదో, అట్లే, కాలస్వభావము తెలిసి, తదను గుణంగా నడచు కొనే రాజునకు ఒక్క పౌరుషమే ఉపయోగింపవలె ననిగాని, ఒక్క శాంతమే ఉపయోగించవలె ననిగాని నియమము లేదని పై శ్లోక తాత్పర్యము. ఇట్లే మాఘు డాయా సందర్భాల్లో ఒక ప్రశ్నేకతను చూపించగల కవియేగాని, కవి సామాన్యదృష్టితో చూడదగినవాడు గా డని స్పష్ట పఱచుటయే యీ వ్యాస రచనయొక్క ప్రధానోద్దేశం.

నెరసిన వెంట్రుకలబెషదము

రంగు పూయనక్కరలేదు. ఆయుర్వేద విశిష్ట. తెల్లని, రంగును మార్చి శాశ్వతముగా వెంట్రుకలకు నలుపు విచ్చును. గుణం కానిదో, డబ్బు వాపసు చేయబడును. తెలుపు కొంచమైయుండిన రూ 2-8-0; మధ్యరకమైయుండిన రూ 3-8-0; పూర్తిగా యుండిన రూ 5-0-0. గమనింపు:-ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ నిచ్చు బెషదము.

Bharat Kalyan Aushadhalaya. No. 18, P. O. Katri Sarai, (Gaya)

అద్భుతమైన జాంబక్ చికిత్స. 50 ఏళ్లకు పైనుండి విషనివారక అంజనమైన జాంబక్, శక్తిమంతమైనదని ఋజునైనది. పరిశుద్ధమైనర్చబడిన జాంబక్లోని ఓషధి ద్రవములు, పోటును, బాధను పోగొట్టి, రక్తప్రాసము నాపి, గాయమునుండి విషదులను తొలగించి పరిశుద్ధమైనర్చును. అసలు ప్రమాదమునకు గుఱియైన భాగము పూర్తిగా నయమగునవఱకు, అది సహజముగా నయమై కొత్తబలము చేకూర్చుకొనుటకు, జాంబక్ సహాయపడును. కాలిఫర్ణు ఎగ్జిమా, తామర, పురుగుకాట్లు, కాయలు, మున్నగు సకల ప్రమాద వ్యాధులనుండి చర్మమును రక్షించుటకు జాంబక్ జగత్ప్రసిద్ధమైనది.

జాంబక్ వాడండి.

Zam-Buk logo and text: ప్రపంచవ్యాప్తిగాంచిన మూలికలతైలము. ఇందులోజంతువులక్రవ్యులేదని గ్యారంటీయవ్వబడినది. ఏజంట్లు: దాదా అండ్ కంపెనీ, నైనియప్పనాయక్ షిర్డి, పి.టి. మద్రాసు.

ఆర్థిక పారిశ్రామిక వ్యాపార విషయాలు

మిత్రరాజ్యాలు జపాన్ ను జయించిన తరువాత ఆదేశపు ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ జీవితమును సామ్రాజ్యత్వవిధానముల నుండి, ప్రజాస్వామ్యవిధానములకు మార్పువలెనని మిత్రరాజ్యాలు నిర్ణయించినవి. ఈ నిర్ణయం ప్రకారమే ఆక్రమిత సర్వస్వాధిపతి జనరల్ మెకార్థర్ ఆర్థిక, రాజకీయ, సామాజిక రంగాలలో చాలా సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టాడు. జపాన్ లో భూమి అంతా మధ్యకాలపు జమీందార్లకిందనే వుండేది. సామాన్యజనులు జమీందారులవద్ద భూమిని కొలకు తీసుకుని సాగుబడి చేస్తూవుండేవారు. వీరు పండించిన పంటలో ఎక్కువభాగం జమీందార్ల కాజేసి, రైతులు ఎప్పుడూ దారిద్ర్యంలోవుండి, తమ చెప్పు తేలిలో వుండేటట్లు చూస్తుండేవారు. కాలు మొత్తం అత్యధికంగా స్వయంఛలపేగాక, ప్రత్యేకంగా కొన్ని వ్యవసాయసంఘాలకూడా ఏర్పరచి రైతులను అన్ని విధాలను తమ చెప్పు చేతలలో వుంచుకునే వారు. ఇటువంటి ప్రత్యేక వ్యవసాయ సంఘాలు మొత్తం 11 వేలుండేవి. మొత్తమీద జపాన్ రైతులందరూ ఎల్లప్పుడూ దుర్భర దారిద్ర్యంలోనే వుండేవారు. జపాన్ రైతును ఈ దౌర్భాగ్యత నుండి ఉద్ధరించి సమాజంలో సమానస్థాయి నాక్రమించుకుని, ఆర్థికంగా స్వతంత్రుడైనాడు, రాజకీయంగా ప్రజాస్వామ్యవాదిగాను వుండి జపాన్ ఆదర్శపౌరుడుగా నుండుటకు రైతుకు ప్రోత్సాహ మిచ్చుటకు మిత్ర రాజ్యములు నిశ్చయించినవి. ఈ విధానము ననుసరించి భూమి తరముల విధానములో కొత్త సంస్కరణలు ప్రవేశ పెట్టబడినవి. ఈ సంస్కరణలు జపాన్ రైతాంగము నుద్ధరించుట కుపకరించుచుండుట వలననేగాక, ప్రపంచములో ఇదివరకెన్నడు యిట్టి సంస్కరణలు తలపెట్టబడి వుండకపోవుట వలనకూడ, మనము జాగ్రత్తగా పరిశీలించవలసి యున్నది.

ఇంతవరకు జమీందారుల అధీనములో వుండి, రైతులకు కాలకు యివ్వబడుచున్న భూమి వంతను ప్రభుత్వము వశపరచుకుని, ఇదివరకు కాలకు వుచ్చుకొని నేడప్పుడు చెప్పువారికి అమ్మి, వారిని స్వతంత్రరైతులుగా చేయటం ఈ సంస్కరణలలోని మొదటి ఘట్టం. ఇదివరకు కాలకు యివ్వబడుతున్న భూమి మొత్తం 20 లక్షల ఎకరము లని అంచనా వేశారు. ఈ భూమి ఆయా జమీందార్ల వద్దనుండి, ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరలకు ప్రభుత్వం వశపరచుకుంటున్నది. ఇంతవరకు మొత్తం 3,48,000 ఎకరాలు ప్రభుత్వవశమైనవి. మరొక 5 లక్షల ఎకరాలు త్వరితగతినే ప్రభుత్వవశం కానున్నది. ఈ భూమిని కుటుంబములకు 7.8 ఎకరాల చొప్పున, భూమిలేని రైతులకు, ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరలకు విక్రయిస్తారు. ఈ మొత్తమును రైతు 24 ఏండ్లలో, సంవత్సరమున కొక వాయిదా చొప్పున 24 వాయిదాలలో ప్రభుత్వానికి చెల్లించివేయాలి. పంటలు సరిగా పంక, రైతులు వాయిదా తీర్చే పరిస్థితిలో లేనప్పుడు, ఆ వాయిదాలపై వడ్డీ కట్టించటానికి, ఆ వాయిదా మొత్తమును తరువాతి, పంటలు బాగా పండినప్పుడు వసూలు చేయటానికి ఏర్పాటు చేయబడినవి. ఈ విధంగా రైతుకు భూమిపై ఇది వరకులేని హక్కు ఏర్పడుతున్నది. రైతులపై తమ అధికారాన్ని నిలబెట్టుకొంటానికి జమీందారులు ఏర్పరచిన 11 వేల ప్రత్యేక సంస్థలను రూపుమాపి, వాటిసానే సహకార సంఘాలను స్థాపించటం, ఈ సంస్కరణలలో ద్వితీయ ఘట్టం. ఒక్కొక్క ప్రాంతములోని రైతులు స్వచ్ఛందముగా సహకార సంఘము లేర్పరచి తమకు కావలసిన వ్యవసాయ పనిముట్లను, ఇతర జీవితవసరములను కొనుక్కొనుటకు, తాము ఉత్పత్తిచేసిన పదార్థములను అమ్ముటకు ఏర్పాటు చేసుకొనవలసిందిగా ప్రభుత్వం వారిని ప్రోత్సహిస్తున్నది. రైతులందరికీ వేదవారే కాబట్టి వారికి భూమిలో పంటలు, భూమిని సాగుబడిచేయుటకు కావలసిన మూల

ధనమును కూడా ప్రభుత్వమే చరఫరా చేయవలసియున్నది. ఈ సహకార సంఘాలవ్వారానే రైతులకు అవ్వ యివ్వటానికికూడా ఏర్పాటు చేసున్నాడు. కాబట్టి ఇదివరకు వ్యవసాయ కూలీలుగాను, స్వంతపొలంలేని రైతులుగాను వుండి, తాము కాయకట్టుచునే పండించి జమీందార్లకు పప్పుకెప్పుతున్నవారు ఇకముందు రైతులుగావుండి, తమ స్వలాభంకొరకే కృషి చేసికొని, అభివృద్ధిపొందటానికి ప్రభుత్వం సహాయపడుతున్నది. స్వంతంగా తమకు భూమి వుంటే చెల్లించవలసిన పన్నులు చెల్లించలేకపోతే భయంతో చాలమంది రైతులు ఈ విధానమువల్ల లాభం పొందుటకు ముందంజవేయటం లేదు. కాని క్రమేణా, అన్నిలాభాలూ అవగాహన చేసికొన్నవారైతే ఈ విధానం అనుసరించ నని ఏరైతూ అనదు.

మధ్యరాష్ట్రాలలో ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రణాళికలు

యాగానంతర ఆర్థిక పునర్నిర్మాణము యుద్ధ కాలములోనే కేంద్రప్రభుత్వము, రాష్ట్రప్రభుత్వముల పథకములు ఏర్పాటుచేసిన విషయము, ఈ పథకముల ప్రకారం ఆర్థికాభివృద్ధి జరుపుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు కేంద్రప్రభుత్వం చేస్తున్న సహాయమునుబట్టి వివరాలు ఇది వరకే వివరింపబడినవి. ఈ ఆర్థికాభివృద్ధి పథకములన్నీ అప్పుడు రాష్ట్రాన్ని పరిపాలిస్తున్న 'అడ్వయిజరీ' చే ఏర్పాటు చేయబడినవి. ప్రజాభివృద్ధి మంత్రివంశ నవసరములేని ఆ ప్రభుత్వము, ప్రజాశ్రేయోభివృద్ధికి తగినంతగా కృషి చేయగల దనటం దుస్సాధ్యం. అప్పుడు ఏర్పాటు చేయబడిన పథకములు సానికావసరములను లోకజేయక, ఒకతాళు ఆభివృద్ధిని మరొకతాళు ఆభివృద్ధితో సరిగా సమన్వయపరచక మొత్తం మీద అతుకులబాంధె పథకములవలె నున్నవి. రాష్ట్రములలో ప్రజాప్రభుత్వములు ఏర్పడిన తరువాత ఆర్థికాభివృద్ధికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత నొసంగి 'అడ్వయిజరీ' ప్రభుత్వ కాలంలో ఏర్పాటుచేయబడిన పథకములలోని లోటు పాట్లను సరిదిద్ది, నూతన పథకముల ప్రకారం వీలైనంత త్వరితగతినే కార్యాచరణకు ప్రారంభించినారు. మన మద్రాసు రాష్ట్రంలోకూడా 'అడ్వయిజరీ' ప్రభుత్వకాలంలో ఏర్పాటుచేయబడిన పథకాలు సరిపెంపబడినవిగాని, వాని ప్రకారం ఆర్థికాభివృద్ధి మాత్రం జరగటం లేదు. ఇంతేగాక, మధ్యనిమేధం వలన ఆదాయంలో ఏర్పడిన కొంతమేర పూడ్చుటకుగాను వ్యయంలో ఆర్థికాభివృద్ధికారకు ప్రత్యేకింపబడిన మొత్తమును ఈమధ్యనే చాల తగ్గించినారు. నిజముగా ఇది విచారించవలసిన విషయమే. ఆర్థికాభివృద్ధికి మన పొరుగురాష్ట్రమున మధ్యరాష్ట్రములు (సి. పి.) చేస్తున్న కృషి గమనించినచో, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానం ఎంత అసంబద్ధముగా నున్నదో బోధపడగలదు.

1947-48 వ సం.పు సబ్సిమెంటరీ బడ్జెట్ సి. పి. కాసన భట్టాచారి సమగ్ర ఆమోదించబడినది. ఈ ఆదాయ వ్యయ పట్టిక ప్రకారం సి. పి. రాష్ట్రానికి రూ. 979.08 లక్షలు; వ్యయం రూ. 938.78 లక్షలు; విగులు గుమారు రూ. 10 లక్షలు. ఈ వ్యయం మొత్తంలో రూ. 721 లక్షలు ఆర్థికాభివృద్ధికారకు వినియోగింపబడుతున్నది. ఏడు సంవత్సరాలలో ఆర్థికాభివృద్ధికి మొత్తం 67 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయవలెనని సి. పి. ప్రభుత్వం 'అడ్వయిజరీ' ప్రభుత్వ కాలంలో ఏర్పాటు చేయబడిన ఆర్థికాభివృద్ధి పథకం బాగా సవరణ చేశారు. విండ్ల కాలంలో మొత్తం రూ. 31 కోట్ల ఆర్థికాభివృద్ధికి వినియోగించాలని 'అడ్వయిజరీ' నిర్ణయించారు. ఈ మొత్తమును ప్రజాప్రభుత్వం రూ. 67 కోట్లకు పెంచింది. ఈ రూ. 67 కోట్లలో వ్యవసాయాభివృద్ధికి రూ. 18 కోట్లు; రోడ్లు, రాకపోకల సౌకర్యాల అభివృద్ధికి రూ. 5 కోట్లు; విద్యాభివృద్ధికి రూ. 18 కోట్లు; రోగ నిర్మూల, గృహ నిర్మాణ

మునకు రూ. 12 కోట్లు విద్యుచ్ఛక్తి, నీరుపారుదల సౌకర్యాలు అభివృద్ధికి రూ. 16 కోట్లు; గనులు త్రవ్వటం, పరిశ్రమల అభివృద్ధికి రూ. 8 కోట్లు వినియోగిస్తారు. సవరించిన మొత్తం రూ. 10 కోట్లకూడా అదానంలేని ప్రభుత్వం, ఆర్థికాభివృద్ధికి రూ. 7 కోట్లు వినియోగింప నిశ్చయించటం సాహసమే. కాని జరుగవలసిన ఆర్థికాభివృద్ధి పోల్చిచూడే, ఈ మొత్తం చాల తక్కువ. ఇంతకన్న వీలైనంత హెచ్చుమొత్తమున వినియోగిస్తాననే ప్రయత్నించాలని ఆర్థికశాఖ మంత్రి అన్నాడు. రానున్న సంవత్సరాలలో ఆర్థికాభివృద్ధికి ఎంతకన్న ఎక్కువ మొత్తం వినియోగించవలసివుంటుంది కాబట్టి, అదనపు ఆదాయం సంపాదించేమాగాలు ఇప్పటినుండే అన్వేషిస్తున్నాడు. జమీందారులు చెల్లించవలసిన 'తెకోనీ'రేట్లు పెంచటం, కొన్నిరకాల జమీందారీలలో ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం వంతు పెంచటం మొదలగునవి ఇప్పటికే జరిగినవి. రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు పెంచటం, పేట్రాలుపై పన్ను ఎక్కువ చేయటం, మోటారుకార్ల అమ్మకంపై పన్నుచేతలను, విన్డాలపై పన్ను విధించటం, అమ్మకపున్ను విధించటం మొదలగు నూతన మాగాలు అవలంబించవలెనని సి. పి. ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఆర్థికాభివృద్ధికి కేంద్రప్రభుత్వంకూడ కొంత వరకు సహాయపడుతుంది. కాని ఆ సహాయం మొత్తం ఎప్పుడూ చాల తక్కువగానే వుంటుంది. ఇప్పుడు కాండికీలకు సాకర్యాలు కల్పించటానికి, వారికి పునరావాసం లిచ్చించటానికి ఏర్పాటు చేయటానికి కేంద్రప్రభుత్వం చాల ఎక్కువ ఖర్చు చేయవలసివచ్చింది కాబట్టి రాష్ట్రాలన్నీ తమ స్వతంత్రమైన ఆధారపడవలసి వుంటుంది.

యు. పి. లో జమీందారీల రద్దు

ప్రభుత్వమునకు రైతులకుమధ్య, మధ్యగర్లుగాను దూరాలుగాను వుండి, రైతువర్గము వసూలుజేసి అందులో కొంత భాగముమాత్రమే ప్రభుత్వమునకు పేక్మన్ చెల్లిస్తున్నటువంటి వారినందరినీ తొలగించి, ప్రభుత్వమునకు రైతుకు నేరుగా సంబంధము ఏర్పరచవలెనని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు అన్ని రాష్ట్రాలలోను మొదటి నుండి ప్రయత్నిస్తూనే వున్నవి. ఈ ప్రయత్నాల ఫలితంగా మన రాష్ట్రంలోను, బీహార్ లోను, యు. పి. లోను జమీందారీరద్దు బిల్లులు తయారైనవి. వివిధరాష్ట్రాలలోను జమీందారీరద్దు బిల్లులు వేరేవైన విధానాల ప్రకారం తయారుచేయబడినవలన, జమీందారీగ్రుతు సంబంధించిన చాల విషయాలలో రాష్ట్రప్రభుత్వముల ప్రభుత్వం ఒకే విధంగా వుండటంలేదు. అందువలనే కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి శ్రీ శంకర రామ్ దేవ్ ఈ మధ్య ఒక ప్రకటనచేస్తూ, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలన్నీ జమీందారీగ్రుతు విషయమై ఒకే విధానము ననుసరిస్తే బాగుంటుందన్నాడు. ఈ విషయమై త్వరలోనే ఒక సమావేశంకూడా ఏర్పాటు చేయబడినట్లు తెలుస్తున్నది. మనరాష్ట్రంలో జమీందారీల రద్దుబిల్లు త్వరలో కాసనభట్టాచారి ప్రవేశపెట్టబడుతున్నది. జమీందారీల రద్దుకు యు.పి. ప్రభుత్వం తయారు చేసిన బిల్లు ముఖ్యంశములు కొంతవరకు గమనించి, వానిని మన బిల్లులోని అంశాలతో పోల్చిచూచుకోవటం ఈ తరుణంలో సముజసం.

యు. పి. లో జమీందారీ ప్రాంతం వైశాల్యం మొత్తం 78 లక్షల ఎకరాలు. ఈ భూమి అంతా సాగుబడిలో వున్నది. మనరాష్ట్రంలో జమీందారీ ప్రాంతం వైశాల్యం మొత్తం 288 లక్షల ఎకరాలు; కాని ఇందులో 130 లక్షల ఎకరాలు మాత్రమే సాగుబడిలో వున్నది. బీహారు రాష్ట్రంలో జమీందారీ ప్రాంతం వైశాల్యం మొత్తం 397 లక్షల ఎకరాలు. జమీందారీలను రద్దుచేస్తున్నందు వలన జమీందారులకు కొంత నష్టం కలుగుతుంది

కాబట్టి వారికి కొంత నష్టపరిహారం యివ్వవలసిందేనని మాత్ర ప్రాయంగా అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అంగీకరించినవి. జమీందారులకు చెల్లించవలెనని అంచనావేసిన నష్టపరిహారం మొత్తం మనరాష్ట్రంలో రూ. 10 కోట్లు; యు. పి. లో రూ. 100 కోట్లు; బీహారులో రూ. 50-60 కోట్లు. జమీందారీ ప్రాంత విస్తీర్ణమున, జమీందారులకు యివ్వవలచుకున్న నష్టపరిహారముతో పోల్చిచూస్తే యు. పి. ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన మొత్తం చాల ఎక్కువని తెలియగలదు.

జమీందారుల సాలుసరి ఆదాయమును బట్టి అందుకు కొన్ని కోట్లు మొత్తము, నష్ట పరిహారముగా నిర్ణయిస్తారు. చిన్నచిన్న జమీందార్లకు ఎక్కువరేట్లు, పెద్ద పెద్ద జమీందార్లకు తక్కువరేట్లు నష్టపరిహారంగా నిర్ణయిస్తారు. ఈ విధంగానే యు. పి. లో నష్టపరిహారం నిర్ణయింపబడినది. జమీందారు ఆదాయం సాలుకు రూ. 25 లకు మించనిచో అతని సాలుసరి ఆదాయమునకు 16% యు. పి. లో జమీందారు ఆదాయం సాలుకు రూ. 50 లకు మించనిచో సాలుసరి ఆదాయమునకు 15% యు. పి. లో జమీందారు ఆదాయం సాలుకు రూ. 100 లకు మించనిచో సాలుసరి ఆదాయమునకు 14% యు. పి. లో జమీందారు ఆదాయం మొత్తం పెరిగినకొద్దీ తగ్గుతూ చివరకు, జమీందారు ఆదాయం సాలుకు రూ. 10 వేలకు మించనిచో సాలుసరి ఆదాయమునకు 8% రేట్లు నష్టపరిహారముగా యివ్వబడును. రూ. 10 వేలకు మించిన ఆదాయంపై రేట్లు మూత్రమే నష్టపరిహారంగా యివ్వబడును. ఏ జమీందారుకూడా మొత్తం రూ. 10 లక్షలకు మించి నష్ట పరిహారం పొందకూడదు. ఈ రేట్ల ప్రకారం జమీందారు ఆదాయం సాలుకు రూ. 25 అంచనా అతని నష్టపరిహారం 16 X 25 = రూ. 400 యివ్వబడును; జమీందారు ఆదాయం రూ. 20 వేలు అయినచో అతనికి 10 వేలు X 8 + 10 వేలు X 2 మొత్తం రూ. ఒక లక్షమాత్రమే నష్ట పరిహారంగా యివ్వబడును. నష్ట పరిహారం మొత్తం ఇంత జాగ్రత్తగా నిర్ణయించినా, యివ్వవలసిన పరిహారం మొత్తం రూ. 100 కోట్లు అవుతున్నది. జమీందారీలను రద్దు చేయటంవలన ప్రభుత్వానికి ఆదాయం సం. నకు రూ. 9 కోట్లు వృద్ధి పొందుతుందని అంచనా వేశారు. ఈ మొత్తమును జమీందారులకు నష్ట పరిహారం యివ్వటానికి, వ్యవసాయ విధానం ఆధునిక మొనర్చటానికి ఉపయోగిస్తారు. జమీందారులకు యివ్వవలసిన నష్ట పరిహారం 40 ఏండ్లలో యిస్తారు. ప్రతి సంవత్సరము ఆసంవత్సరమునకు చెల్లించవలసిన వాయిదా అసలు, మిగిలిన మొత్తంపై వడ్డీ కలిపి చాల పెద్ద మొత్తం ప్రతి సంవత్సరము ప్రభుత్వం చెల్లించవలసి వుంటుంది; ఇంత పెద్ద మొత్తము జమీందార్లకే యిస్తే ప్రభుత్వం ఇతర జాతీయాభివృద్ధి కార్యక్రమం సాగించటానికి కావలసిన సామగ్రి దొరకదు. ఈ నష్టపరిహారమేగాక, జమీందారుల స్వంత కమతంగ వున్న పొలములతో జమీందార్లం. వుంచుతారు. జమీందార్ల స్వంత కమతచ వైశాల్యం 50 ఎకరములకన్న వుంత కూడదని భావించారు కాని, చివరకు స్వంత కమత మంతా మిగిల్చివేయటానికి నిర్ణయించారు. జమీందారీగ్రుతుల ప్రజలు పొందే లాభం ఏమీలేదు. వారు ఇదివరకు చెల్లిస్తున్న శిస్తు యిప్పుడుకూడా చెల్లించవలసిందే యు. పి. ప్రభుత్వం జమీందార్లపట్ల ఇంత ఉదారంగా ప్రవర్తించటానికి కొన్ని రాజకీయ కారణాలు కూడా లేక పోలేదని తెలుస్తున్నది.

నెరిసిన వెంట్రుకల ఔషధము

రంగు పూయకకరలేదు. అయ్యేందరికీ. తెల్లని రంగును మార్చి కాళ్ళతరముగా వెంట్రుకలకు వేయవచ్చును. గుణం కాచి. ఔషధ వాసనచేయబడును. తెలుపు కొంచెమై యుండిన రూ 2-8-0 చదరకరమై యుండిన రూ 3-8-0 పూర్తిగా యుండిన రూ 5-0-0. గమనింపు:-ఇది పెదదుకు కంటికి మంచి పోషక మిచ్చు ఔషధము
Kesh Ranjan Aushadhalaya, M. 63, P.O. Ranigani (Burdwan.)

నారాయణ భట్టు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

“శ్రీధామ్యః పురుషోత్తమస్య మహతో
నారాయణస్య ప్రభోః
నాభీపంకరుహో ద్భూవ జగతః
ప్రస్తావ్యయంధా ప్రతః
జజ్ఞే మానససూను రత్రి రితి య
స్తస్మా స్మృనే రత్రితః
సోమో వంశకర స్సుభాంసు రుదితః
శ్రీకంఠ చూడామణిః.

* * *
“తద్వంశో విజయదితో నామ రాజా విజి
గ్నియా దక్షిణాపథం గత్వా త్రిలోచన పల్లవ
మధిషీప్య దైవ దురీహయా కాలవశా ల్లోకాం
తర మగమత్. తస్మిన్ సంకులే తస్య మహాదేవీ
గర్భభారాలసా ముడివేయ నామాగ్రహార
ముపగమ్య తద్వాప్త్యేన విష్ణుభట్టు సోమయా
జినాదుహిత్యనిర్విశేష మభిరక్షితా సతీ నందనం
విష్ణువర్ధన మనుత. సా తస్య కుమారస్య మాన
వ్యసగోత్ర హరీతపుత్రద్విపక్షగోత్ర క్రమోచి
తాని కర్మాణి కారయిత్యా త మవర్ధయత్. సచ
మాత్రా విదితవృత్తాంత శ్చ నిర్గత్య చలుక్య
గిరా నందాం భగవతీం గౌరీ మారాధ్య, కుమార
నారాయణ మాతృగణాంశ్చ సంతర్ప్య, శ్వేతాత
పత్రైక శంఖ పంచ మహాశబ్ద పాలికేతన ప్రతి
ఘ్నక్తా వరాహ లాంఛన పింఛ కుంత సింహాసన
మకరతోరణ కనకదండ గింగా యమునాదీని
స్వకులక్రమాగతాని నిక్షిప్తానీవ సామ్రాజ్య
చిహ్నాని సమాసాద్య, త్రివచనపల్లవం జిత్యా,
తత్పుత్ర ముత్తమదానీ ముపయమ్య కదంబ
గంగాదిభూమిపా నిర్మిత్వ, సేతు నర్మదామధ్యం
సార్ధసప్రలతం దక్షిణాపథం పాలయామాన.

శ్రీమతాం సకలభవనసంస్తాయమాన మాన్య
సగోత్రాణాం హరీతీ పుత్రాణాం కాశికీ వర
ప్రసాదలబ్ధ రాజ్యానాం మాతృగణ పరిపాలి
తానాం స్వామి మహాసేన పదామధ్యతానాం
భగవ న్నారాయణ ప్రసాద సమాసాదిత వర
వరాహో లాంఛనేక్షణ త్తదనశీకృతారాతి
మండలానాం ఆశ్రయేధావభృగస్నాని పవిత్ర
చాలుక్యానాం కులం అలంకరిత్యః సత్యా
శ్రయ వల్లభేంద్రస్య బ్రాతా కుబ్జ విష్ణు వర్ధనః
అష్టాదశ వర్ణాణి వేంగీదేశ మపాలయత్.

* * *
“బలా ద్భూషిత్యా బలితో ధరిత్రీం
గీర్వాణశ్రోత్రిన శ్రీమదగ్ధాత్
శ్రీశక్తివర్మా స సమాప్త్యుక్త
నారాయణో ద్వాదశ రక్షతిస్య.
తదను తదనుజన్యా రాజమార్గాంశ్చ భూపో
విశదగుచి రరాతి ధ్యాంత విధ్వంస దక్ష,
స్య వహతి భువ మద్వాప్త్య సమాశ్వేజాః
సకలనసుమతీభ్యస్త్రైక స్యప్తపాదః.”
ఈ విధముగా మాగగులు వంశానుక్రమము
చేసిన పిమ్మట వంశుద్ధగు కైవారములు
చేయుచు నిట్లందుకొనిరి.
“లక్ష్మీ భర్తృభ్యస్య తస్య విమలా
దిత్యస్య చోడాన్వయ
క్షీరాంసోనిధిజన్మః శ్రయః ఇవ
శ్రీరాజ రాజాధిపః
దేవ్యా శ్చాజని రాజరాజదుహితృః
కుందాంబికాయా మృతః
యః కందర్ప ఇవాహః ప్రతివనన్
లోకత్రయే స్త్రీహృది.

బాల్యే భూషణ మధవ
ద్రిష్టమయీ యస్య కంఠికా కంఠే
గుణలబ్ధయేవ మాలా
ధరయా దత్తా పతివరయా.
వేదాంభోధి నిధి ప్రమాణగణితే
శాకాబ్జ సంఖ్యే రహ
సింహుశ్చ బహు లన్వితీయదవనే
వాణీ గురోః శీతిగో
యుక్తే భోక్తృ భద్రనూ ధృతివణి
గజ్యయాంతు తత్రక్షమామ్
త్రాతుం పట్ట మధత్త యో గుణనిధిః
శ్రీ రాజరాజోఽవస్యః.
యస్మాత్త్రహంగ మాబద్ధ
మాభాత్పట్టేన భూయాసా
భక్తుం విశ్వంభరాభారం
జన్త రాగోపితం యథా.
సరత్కతి క్షీతితలం త్తసితారినశే
మాగేన యేన నశుకాలిని మానవేన
శ్రీతేః ప్రజా నిజపవిత్రచరిత్రోయోః
ప్రత్యుపయంతి కలికాలకలంకపంకమ్.
“స సర్వలోకాశ్రయ శ్రీ విష్ణువర్ధన మహారా
జాధిరాజ రాజపర పితృరగి పరమ భట్టారకగి
పరమ మాహేశ్వరగి పరమ బ్రహ్మగ్యః శ్రీ రాజ
రాజదేవోఽద్య మహాసింహాసన మలమకరోత్||”
అంత భీమనభట్టున, ఆ పిమ్మట నాతని కుమా
రుడు చెట్టనభట్టును వారి యంతరమున పావు
లూరి మల్ల నార్యుడును రాజరాజ ప్రశస్త పద్య
ములు చెదిరిరి.
నన్న యభట్టారకుని యనుమతితో పుగో
హిత ప్రముఖులు వేదాశ్రిత్యచనము కావించిరి.
అంతట మంత్రి సామంత దండనాగులకు వారు
వారు తెచ్చిన కాన్క లర్పించుట కమజ్జయెనది.
ముందు వృద్ధా మాత్యుడును సోమయాజియు
నగు వజ్జయ ప్రెగడ మత్తాలివార మొకటి
యర్పించగా రాజరాజ అసనమునుండి సగము
లేచి వంగి కంఠములో ధరించెను. ఆ పిమ్మట
నితరుల యుపహారములు వారి మర్యాదక్రమ

మున నందుకొనెను. ఎవర వరుస వచ్చినవేళను
వారు లేచి, రాజరాజ సరేంద్రుని సింహాసనము
నొడ్డుపాదచారులై వచ్చి విశాలముగు పడపీఠ
మున కాన్క లర్పించి, రాజరాజదేవుని
నమస్కరించి, వెనుకకునడచి తమ యాసనము
లకు చేరుచుండిరి.
రావలసిన వారందరు వచ్చుచుండిరి. చక్ర
కోట్య మండలాధిపతి యగు ధార వర్ మహా
రాజు రావలసిన సమయము వచ్చినది. అతడు
రాలేడు. అతని ప్రతినిధియు రాలేడు.
ఈ అవినయమునకు సభ నిర్ఘాంత పోయెను
వజ్జయ ముఖ మించుక చిట్టించెను. రాజరాజు
రాజకీవికి లోపము లేకుండ నిశ్చలుడై యుండెను.
ఆ మండలేశ్వరుడు వచ్చి కానుక చెల్లించుట
కెంతతడవు పట్టియుండునో అంత తడవు సభా
కార్యక్రమ మాగిపోయెను. ఆ పిమ్మట నితరులు
కానుక లర్పించిరి.
ఆ యుత్సవ మైన వెంటనే రాజరాజు
నిష్క్రంప మగు కంఠముతో విశదముగా నీ రీతిని
ప్రకటించెను:
“మాకు నిన్నటి దినము ధనుర్విద్యాబరీక్షకు
వచ్చుట కవకాశము లేకపోయినది. మూడు
బాణములు బ్రాహ్మణబృందములో పడె ననియు
అం దొకటి విద్వాంసుడుగు విప్రుని బాహువున
నపాయకరముగా తగిలిన దనియు తెలియ
వచ్చినది.
“మా వంశము అనాదిగా ధర్మమందు బద్ధ
కంఠ మైనది. బ్రహ్మహత్య ప్రమాద జన్య
మైనను నింద్యము. మూరు బాణములు ప్రమాదము
వల్ల వరుసగా పోవు నని మేము విశ్వసింప లేము.
అది ఈ ధర్మాసన ముందుండి నిర్ణయింప దలచి
నాము. జరిగినది తెలిసినవారు సత్యము పలక
వలసిన దని కోరుచున్నాము. ఈ సందర్భమున
నపరాధి ఎవరైనను నిష్క్రంపముగా దండింప
దలచినాము.”
సభాసదుల కందరికి దేహములు రోహంశ
మొందెను. నిస్సందేహముగా యువరాజు, రాజేం

శౌందర్యముయొక్క
తేజస్సు
ఆరోగ్య చర్మము
యొక్క
ప్రభావము

స్వీయశౌందర్యమును మనోహరమైన చర్మమును మిక్కిలి పెత్తునగా
అభివర్ణించుటకు, మరియు ఆరోగ్యవంతమైన చర్మమునుకాక
తర్కలాపనలకు యొక్క ప్రభావమును పంపిందిగలది.
అనేక పెద్దలెక్లయనలువలన, చర్మమును దోషించునట్లువలన
వైడ మానెంతో ఖరీదుకొన్న యొక్కత్రాప్తయ వర్ణమైన కేరీలతో
ఉపరితో మిక్కిలము తేయించునట్లు, రెక్సోనా చర్మమును ఆరోగ్య
ముగానుంచుటకై, చర్మశౌందర్యమును కలుగజేయుటకై
ఉపయోగించును. రెక్సోనా యొక్క గొప్పవైభవమందే త్వరితా వృద్ధి
తుడుగు చర్మమును వంశించి ఖరీదైన చర్మరంధ్రములలో
లోతుగా తీసికొనిపోయి చర్మమును ఉదార్చును, అందముగను చేయు
ను. రెక్సోనా యొక్క కేరీలతో ఉపరితో మిక్కిలము తేయించు
టకు, ఇది చర్మముపై మచ్చలపెట్టుతుండకాపాడును, చర్మలరోగ్యము
కు వృద్ధిచేయును, ప్రతి ఆర్థికముగా వారిందే చర్మశౌందర్యము
కు కలుగించును. ఆరోగ్యముతో ప్రకాశించి చర్మముయొక్క స్రావ
ల్యవన పరిగడించు ఫలములు, రెక్సోనా యొక్క ఉదార్చుటలవలన
యు, చుట్టు పట్టణములందున్న గణమును కొనియాడుదురు.
ఆరోగ్యమైన చర్మమును వారిందే ఫలములకు రెక్సోనా అవశ్యక
మైన వంపు వాస్తవముగా చెప్పవచ్చును.

పదిదిన్నెల రెక్సోనా: పదిదిన్నెలకు రెండుసార్లువలన, మిక్కి
లమైనట్లువలన చర్మము ముక్కుముగా రానప్ప, పగుళ్ళ గురి
యైయుండును. రెక్సోనా యొక్క ఉపరితో మిక్కిలము తేయించు
టకు, ఇది చర్మముపై మచ్చలపెట్టుతుండకాపాడును, చర్మలరోగ్యము
కు వృద్ధిచేయును, ప్రతి ఆర్థికముగా వారిందే చర్మశౌందర్యము
కు కలుగించును. ఆరోగ్యముతో ప్రకాశించి చర్మముయొక్క స్రావ
ల్యవన పరిగడించు ఫలములు, రెక్సోనా యొక్క ఉదార్చుటలవలన
యు, చుట్టు పట్టణములందున్న గణమును కొనియాడుదురు.
ఆరోగ్యమైన చర్మమును వారిందే ఫలములకు రెక్సోనా అవశ్యక
మైన వంపు వాస్తవముగా చెప్పవచ్చును.

చర్మ ఆరోగ్యమునకు రెక్సోనా

ద చేపు డిండులో దోషి, కుమారుని కఠినముగా గ్రేపింగు నిద్రించునా డీ మహారాజు, ఇట్లాంటి వక్రవర్తి కుమారుడగు శతాదుని శిక్షించెనట! యరల నోరులుడు సత్యవ్రతుడను పుత్రుని శిక్షించెనందురు. కేవల మీ మహారాజు అత్య కలంక పరిశ్రంపద నాదిరాజనిభుడు! కుమ! ఇట్లు కలంచుచు చకితమై ఆ సభ కొంతకాలము నిశ్శబ్ద మయ్యెను.

రాజరాజు వాక్కులు విని యువరాజు రాజేంద్రదేవుడు నిలువున నిర్భయముగా లేచి నిలుచుండెను. అతడు చువ్వనలే పొడుగు పాటి మనిషి. మహారాజునకును మహాసభకును, నమస్కరించి దక్షిణానామము ఒరలోనున్న ఖడ్గము కనకత్తురుపుపై నుంచి నిష్క్రమముగా నిట్లు పల్కెను.

“అసాధ్యలక్ష్య భేదమున నేను విల్లు తిగి చిరుచు చుండగా ప్రక్కనుండి కామరాజు పుత్రుండు నన్ను కదలించినాడు. దానివలన బాణము లక్ష్యము తప్పి ఆ బ్రాహ్మణునికి తగిలి నది. నా పొరపాటులేదు! కాని నా బాణము బ్రాహ్మణ బాధ కలిగించి నందుకు పరితపించు చున్నాను. అంతకుముందు విప్రశ్రేణిలో పడిన బాణములు నావి కావు. అవి నా నామాంకిత బాణము లనిరి కాని నే నది నమ్మలేను. ఆ పరితేలో నా బాణ మెక్కటియు లక్ష్యము తప్పలేదు. ఇది నేను నా ఖడ్గముపట్టి ప్రమాణము చేసి చెప్పుచున్నాను. సత్యము!”

అట్లని గంభీరముగా దక్షిణ హస్తము నాకాశముపై కెత్తెను.

అంతట రాజరాజు కామరాజుపుత్రునివంక జూచెను. అతడును నిష్క్రమముగా లేచి రాజ రాజునకు సభకును నమస్కరించి కత్తిపట్టి ప్రమాణము చేయుచు నిట్లు వచించెను.

ఈ మహాసభలో సత్యమే చెప్పవలసి వచ్చి నందుకు నాకు చింతగా నున్నది. ఆత్మజైన యువరాజు మాటలు ప్రత్యాఖ్యానము చేయ వలసి వచ్చినది. యువరాజు బాణములు రెండు లక్ష్యము తప్పి ప్రమాదశత్రున బ్రాహ్మణ బృందములో పడినవి. మాడవ బాణముకూడ నా మార్గముననే పోవ నున్నట్లు నాకు లోచి సంభ్రమముతో “రాజేంద్రదేవా, బ్రాహ్మణు లను కొట్టుచున్నావే” యని యువరాజు చేయి పట్టు కొంటిని. ఆయిన ను ప్రయోజనము లేకపోయినది. అప్పటికి బాణము వదలియే యుండు నని తలంతును గాని, ఒక ఊణము ముందైన నై యుండవచ్చును. ఏ మైనను అది యువరాజు ప్రమాదమే కాని ఉద్దేశ పూర్వకముగా చేసినది కానేరదు. అసాధ్యలక్ష్య భేదములో యువరాజు సేర్పు అద్వితీయము.”

కామరాజుపుత్రుని వాక్కుల కెంతయు సభ హర్షించెను. అతని సోదరు టైగురు నట్లే కామని వాక్యములు ధ్రువపరచుచు, రాజేంద్ర దేవుని ప్రమాద మని నిర్వచించిరి. ఆ మహాసభ జలదరించెను.

అంతట కరుణాకరతోండ మానుడును జయం గొండరును ప్రమాణముచేసి యిట్లు చెప్పిరి:

“ఆ సమయమున రంగమున బాణప్రయోగము చేయుచు నున్నవారు రాజేంద్రదేవ యువరా జును, కామరాజు పుత్రుడును అతని సోదరు టైగురు మాత్రమే. ఆ యేడ్వరలో ఎవరివో రెండు బాణములు ముందు బ్రాహ్మణ శ్రేణిపై బడెను. యువరాజు బాణము లేవియు లక్ష్యము తప్పలేదు. కావున నా సోదర పట్టుము బాణ ములే యై యుండునని అనుమానింతుము. చివరి బాణము విడుచు సమయమున సరిగా రాజ పు త్రుడు యువరాజును కదలించెను. అట్లు కదలిం చుట సమయ విరోధము. అందు వలననే యది యా విద్యాంసునకు తగిలినది.

ఈ ద్రావిడు లింత నిర్భయముగా మిత్రుని పక్షమున నసత్య మాడుచుండి రని సభవా రేవ గించుకొనిరి. రాజరాజు నరేంద్రు డా మాటలు ఆలకించియు నమ్మడాదె నని చూచువారి కవగత మయ్యెను.

అంతట రాజరాజు స్వపకామ దండనాథుని వంకచూచి, “మీరు సత్యసంధులని జగద్విది తము. వృద్ధులు పూజ్యులు. మా ప్రియ మిత్రునికి సంబంధించిన దని ఏ మాత్రము సంకోచింపక ఈ సభకు సత్య మంతయు చెప్పవలె నని మా

కోరిక. మీరు మాకు ప్రతినిధులుగా పరిమోళి కారులుగా సభిక్వతు లైనందున మీ వాక్యములు అప్రతిహతములు!” అనెను.

స్వపకామ దండనాథుడు లేచినంతనే సభ యంతయు సతని వాక్యమును విన వ్యగ్రము యొనెను. అతని ధర్మదీక్ష యందు రెరుగుదురు. ఎన్నియో రణరంగములలో విమలాదిత్యునకును, రాజరాజునకును విజయములు సమకూర్చిన మహాయోధ. మరియు విద్యచేతను వయస్సు చేతను వృద్ధుడు. అతడిట్లు చెప్పెను.

“ఇది యొక సంకటముగు ఘట్టము కాని సంకోచమున కేమియు నవకాశము లేదు. అసాధ్య లక్ష్య భేదము యువరాజు చేయు చుండగా శ్రద్ధ గానే నాతని బరితీంచు చుంటిని. చివరకు కామని చేయి. తగిలి తప్పిపోయి, బ్రాహ్మణ బాహువు భేదించిన బాణముతప్ప అంతకు ముందు యువరాజు వదలిన బాణము లేవియు లక్ష్యము తప్ప లేదని నేను దృఢముగా చెప్పగలను. కాని యా బ్రాహ్మణ శ్రేణిలో పడిన బాణము లెవరివో మాత్రము నేను చూడ లేదు. అక్కడ కాపున్న రక్షకభటులు చెప్ప వచ్చు సేమా!”

దండనాథుడు యువరాజుమీది యభిమాన మతో నట్లు చెప్పుచుండ వచ్చును. కాని చెప్ప లేము. ఇందులో నేడో విశేష ముండవచ్చును. ఇట్లని సభలో కొంచెము సందేహము ప్రారం భించెను. బ్రాహ్మణ శ్రేణివద్ద కాపున్న భటు లను పిలిపింపగా, మిగిలినవారు తమ కేమియు తెలియదని చెప్పిరి కాని రాజమయ్య మాత్ర మిట్లు చెప్పెను:

“నేనా నత్తి బ్రాహ్మణుడున్న చోటికి సమీ పమున నుంటిని. కామరాజుపుత్రుల బాణ ప్రయోగ కాలము నన్ను ఆకర్షించినది. కావున ‘ముఖ్యముగా నేను వారిసే పరితీంచు. చుంటిని వారు చిత్రముగా వదలిన బాణములు రెండు వరుసగా నా బ్రాహ్మణునిమీదికి వచ్చెను. అవి నా దండముతో వారించితిని ఆ బ్రాహ్మ ణికి తగిలిన బాణ మెవరు విడిచినవో చెప్పలేను. ఇదిగో, నా దండముతో బాణములు కొట్టగా కలిగిన గుర్తులు!” అని యాతడు కర్రపై బాణపు చారలు చూపెను.

ఆ అంగరక్షకుని మాటలకు కాముడును సోదరులును తెల్లవోయిరి. సభ కంతటికి నాశ్చర్య మను సందేహమును ఇనుమడించెను.

ఆ బ్రాహ్మణునికి తగిలిన బాణమును బ్రాహ్మణ బృందములోనికి పోయిన బాణము లును వెట్టిన కోశము వజ్రయ వ్రెగ్గడ ముద్రగలది సభాస్థానమునకు తెప్పించిరి. రాజరాజు నన్ని ర క్షముతో మరకలైన బాణమును కళ్ళ కద్దుకొని పరితీంచెను. అది యువరాజునామాంకితము. మిగిలిన రెండు బాణములు గూడ యువరాజు నామాంకితములే!

రాజరాజు ముఖము, అసహ్యముతో గలిగిన కోపము ప్రస్ఫుటమై వికృత మయ్యెను. మాటా డక యా బాణములు చూడు మని నిర్దేశించుచూ యువరాజు చేతికిచ్చెను. యువరాజు సగౌరవ ముగా లేచి వాని నందుకొని పరితీంచు చుండెను. కరుణాకర తోండ మానుడును పరి తీంచెను. ఆ మాడిటిపై యువరాజు నామము చూచి ఆ యిద్దరు నిశ్చేర పోయిరి.

అంతలో జయంగొండరు లేచి యా బాణ ములు ఒక్క ఊణకాలము పరితీంచెను. చోళ చక్రవర్తులయొద్ద నాతని కుటుంబమువార నా దిగా ఆస్థాన కవులుగా నుండిరి. ఆతని తండ్రియే రాజరాజేశ్వర నాటకము వ్రాసినది. ఆస్థాన కవుల కుండు వ్యవహారదక్షత యాతనికి వంశాను క్రమమున వచ్చినది. ఆతడు చూచుచున్న ఊ ణ ముననే ప్రభువు కిట్లు నివేదించెను:

“ఈ ర క్తసి క్త మైన బాణము యువరాజుది. ఇది ఒకటిగా కనుపడు చున్నను రెండు ముక్క లతో చేసినది. ఈ రెండు బాణములు వేరు. ఇవి ఒక్క ముక్కతో దాని ననకరించుచు చేసినవి, నావికాని కరుణాకరునినికాని యువ రాజువికాని బాణము లన్నియు రెండు ముక్క లలికించి చేసినవే. మా వైపున బాణము లటే చేయుదురు. ఈ వైపుల నొక్క ముక్కతో చేయుదురు. నూత్యముగా పరితీలింప నది తమకు విశేషపడును.”

రాజేంద్ర దేవుడు జయంగొండరువంక నాదరదృష్టులు ప్రసరింప జేసెను. మరియు

జయంగొండ రిట్లు మనవి చేసెను:

“మరియు నొక మనవి కలదు. ఈ రెండు బాణములును తమ రందరు పరితీంచుటలో నెంతయు సపాయము తప్పివది. ఈ రెండు బాణ ముల చివరలు విషదిగ్గము లనికూడ నా విశ్వాసము.”

వెంటనే రాజరాజునుమిత్రో రాజజాంగ లికుడులేచి పరితీంచి యా రెండు బాణముల కొనలకు విషలక్షణము లున్నవని వచించి యొక తునకమును తెప్పించి అందులో నొకదానితో దానిని నూత్యముగా పొడిచెను. ఆ తుక్క శిఘ్రకాలమున పడిపోయి తన్నుకొన సాగెను. జాంగలికుడు వెంటనే దానికి విష చికిత్సచేసి బాగుచేసి రాజసభకు బాణములు విషదిగ్గము లని ప్రకటించెను.

సభ యంతయు నిర్భంతపోయెను. యువ రాజుమీద దోష మాకోపించుట కెవరో యీ కుట్ర చేసినని యనుమానము ప్రబల మయ్యెను. కాని పాప మా బ్రాహ్మణుని విషబాణముతో కొట్టుట కెవరి కేమి విరోధ మున్నది? రాజజ్ఞు చే రాజభటులు పోయి యువరాజు, కరుణాకరుడు, జయంగొండరు బాణములను, కామరాజుది సోదర పట్టుము బాణములును వారి నివాసముల నుండి తెచ్చిరి. అవి యన్నియు పరితీంపగా జయంగొండరు వాక్యములు స్థిర పడెను. విషవైద్యు డా రెండు బాణములును కొన తగులని రీతిని సట్టుకొని భేదించి యవి యొంటి ముక్కతో చేసినవే యని నిరూపించెను.

ప్రేతమలై యా సమీపమున నున్న బ్రాహ్మ ణులను విచారించగా వారు, రెండు బాణములు అటురాగా రాజమయ్య వారించుటయు మాడ వది నత్తి బ్రాహ్మణుని భుజములో దిగబడిన దియు జెప్పిరేకాని ఎవరి బాణములో ఒక్కరును చెప్పలేక పోయిరి.

బాణ హతుడైన బ్రాహ్మణుడు నీరస స్థితిలో నున్నందున సభకు రాజేదని వజ్రయ నివేదిం చెను. రాజరాజునరేంద్రు డీ విధముగా శాసించెను.

“మా కీ దినమున మిక్కిలి సంతాపము కలుగు చున్నది. యువరాజు కేవలము మా యపర దేహము. కామరాజుపుత్రుడు పన్నిహితుడు ఆత్మడునగు ఆత్మబంధువు. వీ రిద్దరలో దోషి యెవరో నిర్ధారణ చేయవలసి వచ్చినది. కాని దండమునకు మోమోటము లేదు. బాణహతు

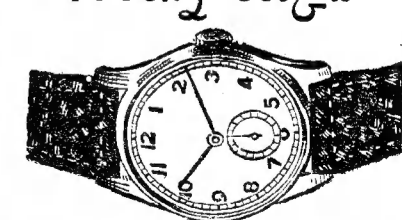
డైన బ్రాహ్మణుడు సభకు రాగలిగిన స్థితిలో నున్న వెంటనే పిలిపించి దోషము నిర్ధారణ చేయగలము. ఇది తేలువరకును యువరాజుకాని, కామరాజుపుత్రుడుగాని యెట్టి యాయుధ ప్రదర్శనములలో పాల్గొనరాదు!”

కఠినముగా నా శాసనమునకు సభ్యు లందరు శ్లాఘించిరి. ఈ విషయము తేలునంత వరకు తాముకూడ ప్రదర్శనములలో పాల్గొన మని కరుణాకరుడును, జయంగొండరును మనవి చేసి కొనిరి. కామరాజు సోదరులును అదే విధముగ విన్నవించిరి. సభ ముగిసెను.

యువరాజు ప్రసూదమా? కాముని దుర్మార్ గమా? కొందరు యువరాజే దోషి యనుకొనిరి. కొందరు కామరాజు దోషి యనిరి. అందరును రాజరాజు నిష్పక్షిక బుద్ధిని కొనియాడసాగిరి.

చక్రకోట్ట మహామండలేశ్వరు డగు ధారా వస్తుని యవినయ మందరును మరచినట్లు కనపడిరి. కాని వజ్రయ మనస్సునను రాజరాజు మనస్సు నను అది కావించిన యలజడి మరియొకటి చేయలేదు.

యుద్ధానికి పూర్వపు దరలకన్న తక్కువ

స్విస్ మేడ్. సరిగా టైంచూపును. ప్రతీదీ 8 ఏళ్లు గ్యారంటీ. రాళ్లు అమర్చబడినవి. గుండ్రం లేక చతురంక్రమియంకేసు రు. 20/8
 " " మేలిరకం రు. 25/-
 బల్ల పదపు ఆకారం క్రమియంకేసు రు. 30/-
 " " మేలిరకం రు. 38/-
 రోల్లగోల్లు (10 సం॥ గ్యారంటీ) రు. 55/-
 రెక్టాంగ్యులర్. టాసు. పంపుగలది బ్రైట్ క్రమియం కేసు రు. 42/-
 రోల్లగోల్లు (10 సం॥ గ్యారంటీ) రు. 60/-
 15 రాళ్లు రోల్లగోల్లు రు. 90/-
 ఆలారం ట్రైపిసు
 ధర రు. 18/-, రు. 22/- మేలిరకం రు. 25/-
 బిగ్ బెస్ రు. 45/- పోస్టేజీ అదనము

H. DAVID & CO.,
 Post Box No. 11424, CALCUTTA.

బిడ్డ తన నేహితుడైన ఉడ్ వర్డ్స్ గ్రేప్ వాటరును తానుగా తెలుసుకొను చున్నది

WOODWARD'S GRAPE WATER

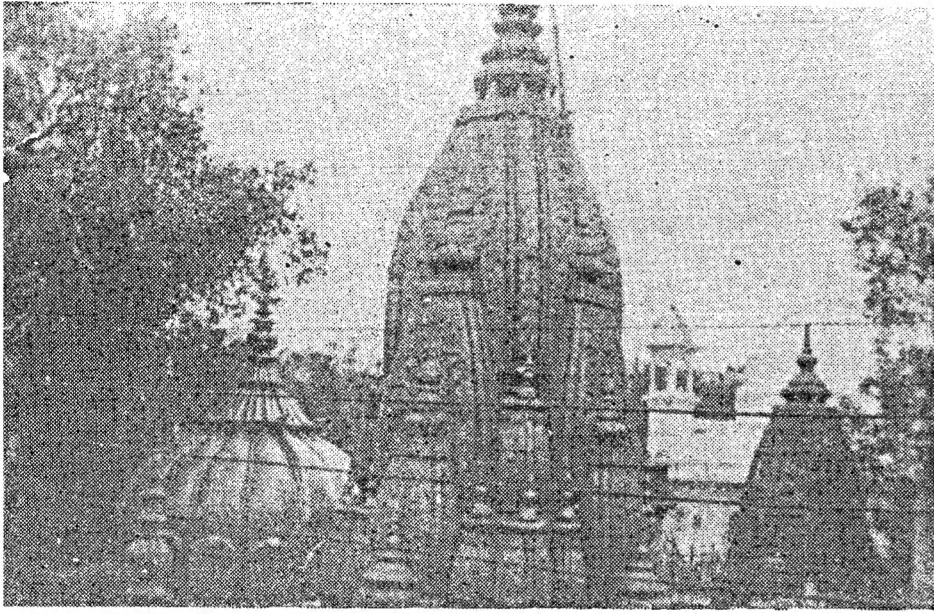
keeps baby well

“పాములతో పోరాడు” గుర్తుగలదే అసలైన వుడ్ వర్డ్స్ గ్రేప్ వాటర్. కాబట్టి తమ బిడ్డల తేముకొరకై తల్లులు దీనిని బాగా గమనించవలెను.

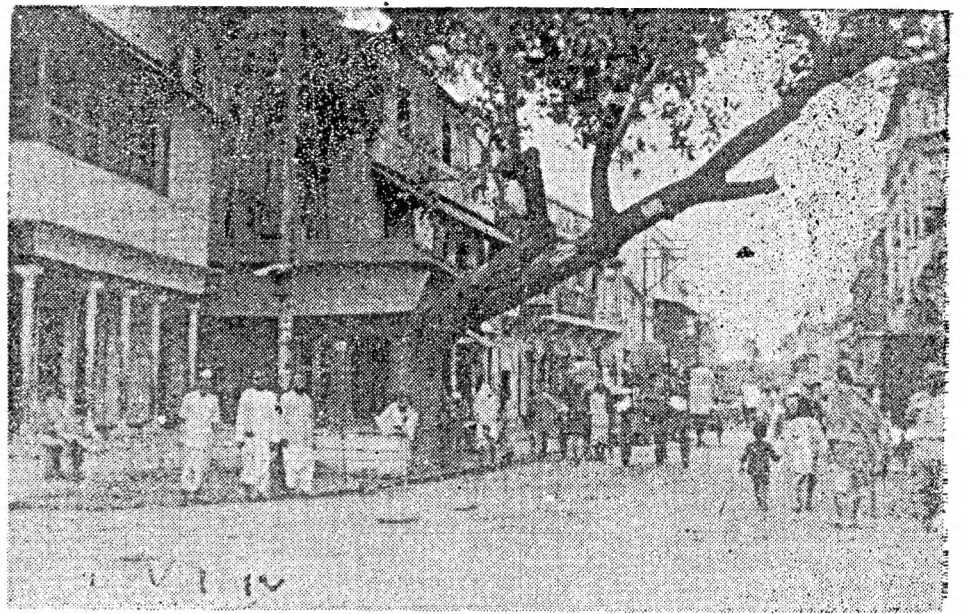
I-WW110-117 TEL W. WOODWARD LTD. LONDON, ENGLAND.

పాఠకులు పంపిన ఛాయా చిత్రాలు:-

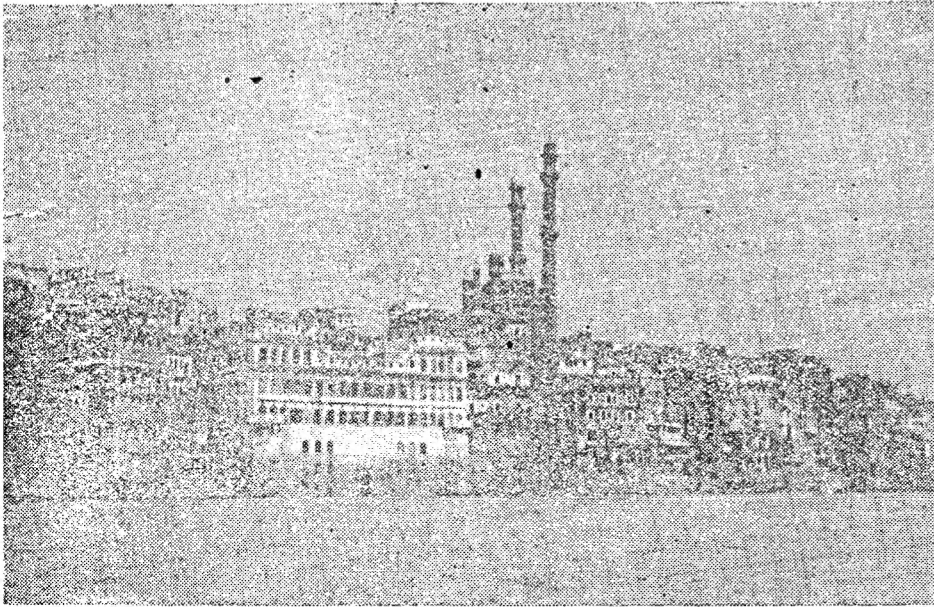
కాశీలో పురాణ ఘట్టాలు

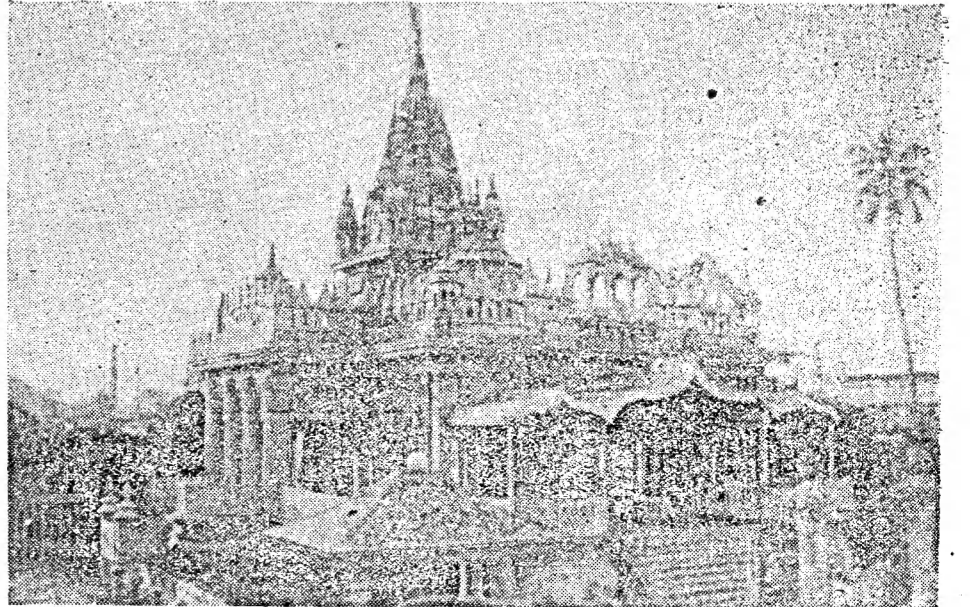
కాశీ - విశ్వేశ్వరాలయ స్వర్ణగోపురం
(స్వామి స్టూడియో రాజమండ్రి)

కాశీలో హరిశ్చంద్ర బజారు (చంద్రమతి నమ్మిన చోటు.)
(స్వామి స్టూడియో రాజమండ్రి)

కాశీ - బిందు మాధవఘట్టము
(జి. సత్యనారాయణమూర్తి. రాజేలంక)

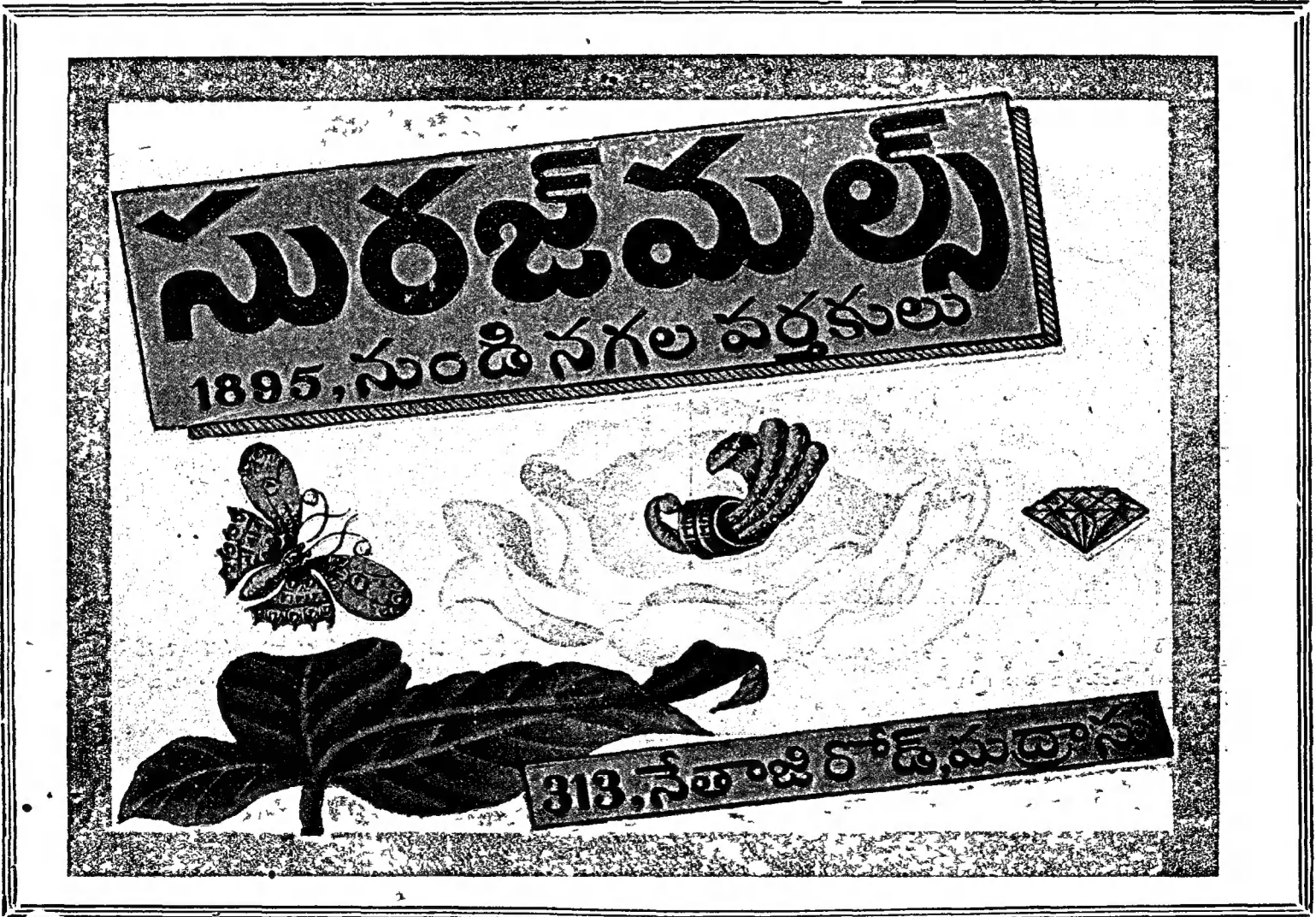

కలకత్తా జైనమతస్తుల ఆలయం—పరశురామ మందిరం
(స్వామి స్టూడియో రాజమండ్రి)

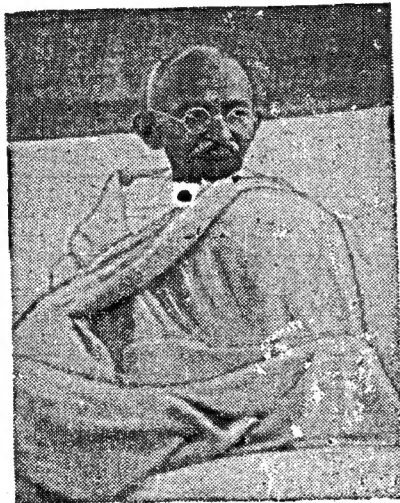

పంజాబ్ మత కలహాల ఫలితంగా నిరాశ్రయులు

(పి. రాఘవరావు. మద్రాసు)

బానిస భారతదేశాన్ని బంధాలనుంచి విడిపించి
స్వ తం త్ర ప తం వ ట్టిం చి న
భ వ్య జీ వి

గాంధీమహాత్ముని అద్భుత జీవితచరిత్ర

ఆ త్మ క థ

లేక లేక ఇన్నాళ్లకు ఇప్పుడే చతుర్థ
ముద్రణం వెలువడింది.
త్వ ర ప డం డి.

(భారతీయులందరూ సర్వాత్మనా
పఠించవలసిన పవిత్రగ్రంథం)

రెండు సంపుటములు కలిసి
వెల 10 రూపాయలు

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల, పోస్టుచాక్కు 212, మదరాసు